

Tindrende lys

– En kvalitativ studie av relasjonsdannelse og selvrepresentasjon på
Tinder

Line Magde Lunde Hatleskog

Masteroppgave i medier og kommunikasjon
Institutt for informasjons- og medievitenskap

Universitetet i Bergen

Våren 2021

Sammendrag

Denne masteroppgaven utforsker hvordan Tinder brukes, erfares og fortolkes som en arena for relasjonsdannelse og selvrepresentasjon. Datamaterialet tar utgangspunkt i 14 kvalitative dybdeintervjuer med mål om å gi et bilde av hvordan tjenesten inngår i brukernes hverdag og meningsskaping. Funnene diskuteres i lys av teorier om mediert intimitet, intimitet- og relasjonsforhandlinger i moderne tid og *gamification* (spillifisering). Analysen er eksplorerende og inspireres av Anthony Giddens, Zygmunt Bauman, Erving Goffman mfl.

Basert på informantenes beskrivelser argumenteres det i oppgaven for at det finnes flere ulike motivasjoner bak Tinder-bruk og at involvering fra venner, familie og kollegaer spiller en viktig rolle i flere ledd av datingprosessen. Studien illustrerer at tjenesten anvendes til alt fra seksuelle møter, vennskap, sosialisering, underholdning til dating. Disse motivasjonene går ofte på kryss av hverandre, varierer i tid eller eksisterer side om side. I tillegg viser bruken seg å formes av kontekstuelle faktorer. Flertallet av informantene forteller at de hovedsakelig bruker Tinder i jakten på kjærligheten, men at appen også oppleves som en kilde til underholdning.

Studien forsøker å belyse hvilke dilemmaer som oppstår når den digitale og fysiske virkeligheten krysses. Etersom Tinder er en geobasert app må brukerne stadig forholde seg til offline relasjoner online. Datamaterialet viser at informantene opplever denne sammensmeltingen som underholdende, betryggende og tidvis problematisk. Krysningen av sfærene ser ut til å forsterke følelsen av at det intime og sårbare står på utstilling.

I tillegg viser datainnsamlingen tydelige tendenser til at brukerne har et ambivalent forhold til Tinder; de både liker og misliker appen. Tjenesten anses som et nyttig verktøy. For noen fremstår Tinder som et gode, mens andre i større grad opplever appen som en nødvendighet. Informantenes beskrivelser viser at den digitale kommunikasjonen krever kompetanse og tilpassingsevne. Selv om Tinder oppløser tid og rom finnes det rammer for når og hvordan man kan kommunisere. Noen opplever det særlig som utfordrende å uttrykke seg gjennom tekst og bilder. På nett er forventningene høye. Informantene stiller krav til hvordan kommunikasjonen skal etableres og utvikles, og en god start ser ut til å være avgjørende for å lykkes. Dersom kjemien ikke er tilstedeværende, velger de fleste å sveipe videre i håp om at gresset er grønnere på den andre siden.

Selv om Tinder kan se ut til å gi datingsfæren et instrumentelt preg, ser ikke tjenesten ut til å representere radikale endringer i relasjons- og kurtisekulturen. Informantenes beretninger tyder på at romantiske idealer og individualistiske holdninger enda står sentralt, og at jakten på kjærligheten oppleves som et spill.

Forord

Det er rart å tenke på at studietiden er over når dette prosjektet avrundes. Jeg sitter igjen med fem fine lærerike år fra Universitetet i Bergen som jeg kommer til å ta med meg videre i livet. Masterprosjektet har vært en berg- og dalbane full av glede og utfordringer. Det har vært krevende å planlegge og gjennomføre et så stort prosjekt i pandemitid, samtidig som det har lært meg mye. Jeg har fått kjenne på hvordan det er å stå på egne bein og blitt flinkere til å stole på meg selv og kunnskapene jeg har. Nå kan jeg stolt kalle meg en medieviter, med master i Tinder – men jeg har ikke kommet meg hit helt på egenhånd. Det er flere som fortjener en takk i denne forbindelsen.

Først og fremst vil jeg takke informantene mine. Uten deres åpenhet og historier hadde ikke dette prosjektet vært mulig å gjennomføre. Takk for at dere var villige til å gi meg alle falsetter av kjærlighetslivet på godt og vondt. Jeg vil også gi en stor takk til veilederen min, Synnøve Skarsbø Lindtner for engasjement, gode faglige råd og diskusjoner. I tillegg vil jeg takke familie og venner som har heiet på meg, korrekturlest, diskutert og gitt meg avbrekk når jeg har trengt det som mest. Jeg vil også gi en spesiell takk til Silje og Sjur. Tusen takk Silje for at du alltid stiller opp og gir meg en god latter. Til slutt vil jeg takke tidenes Tinder-match som alltid har klokketro på at jeg mestrer alt jeg begir meg ut på. Takk for at du holder ut med meg og gjør livet mitt fint.

Line Magde Lunde Hatleskog

Bergen, 31. 05. 2021

Innholdsfortegnelse

1 Introduksjon	7
1.1 Problemstilling og forskningsspørsmål	8
1.2 Oppgavens struktur	9
2 Metode	10
2.1 Kvalitative dybdeintervju	11
2.2 Samsveiping – et innblikk i informantenes verden	12
2.3 Intervjuguide og intervjusituasjonen	13
2.4 Pilotstudie	14
2.5 Rekruttering	15
2.6 Transkribering- og analysearbeid	16
2.7 Etske betraktninger	17
2.8 Maktskjevheter og rollekonflikt	17
2.9 Reliabilitet, validitet og generaliserbarhet	18
3 Tidligere forskning og teori	20
3.1 Historisk perspektiv og tidligere forskning	20
3.2 Et historisk innblikk	20
3.3 Forskning på Tinder	21
3.4 Sosiologiske perspektiver – Giftemål eller egne mål?	24
3.5 Selvrepresentasjon	26
3.6 Gamification – Hell i spill og kjærlighet?	27
4 Analyse	29
Del 1: Motivasjon og involvering	29
4.1.1 «Slutt å syt og last ned Tinder»	31
4.1.2 Spill og kjærlighet	33
4.1.3 Sosial sveiping	37
4.1.4 Å blande seg eller ikke blande seg?	39
4.1.5 En «avslappet» selvrepresentasjon?	41
4.1.6 Oppsummering	43
Del 2: Å sveipe på kjente	45
4.2.1 <i>Likens</i> betydning	46
4.2.2 En trygghet eller et sjansespill?	49
4.2.3 «Et slags terreng»	50
4.2.4 Oppsummering	53
Del 3: Overgangen fra online til offline	54

4.3.1 Tinder-trøtthet.....	57
4.3.2 Fantasier og forventninger	59
4.3.3 Emoticons, dialektbruk og skrivefeil	62
4.3.4 Online vs. Offline	66
4.3.5 Strategiske selvrepresentasjoner	68
4.3.6 Effektivt og komplisert på samme tid?	71
4.3.7 «ikke noe å ringe hjem til mor om».....	73
4.3.8 Oppsummering	76
5 Konklusjon	78
5.1 Oppsummering og konkluderende bemerkninger	78
5.2 Fremtidig forskning.....	81
Litteraturliste	83
Vedlegg	88

1 Introduksjon

Siden Tinder ble lansert i 2012 har applikasjonen blitt en sentral del av moderne dating. I februar 2021 anslås det at appen har hele 57 millioner brukere på verdensbasis (Vervellogic, 2021). Tinder ble i utgangspunktet designet som et alternativ til seriøse nettdatingsider med mål om å redusere stresset rundt dating, og bli en plattform som inkluderte unge brukere så vel som gamle. Appen bygger på et spillignende format som skal gjøre datingen tidsbesparende og lite emosjonelt krevende (Hobbs et al., 2016, s. 272). Filosofien gjenspeiles i måten appen er bygd opp på. Tinder er utformet som en kortstokk, der hvert av kortene i bunken symboliserer en potensiell partner. For å komme seg videre til neste kort, må brukerne sveipe til høyre i håp om å få en match, eller til venstre for å avvise. Dersom begge parter liker hverandre åpnes muligheten for å starte en samtale i appens chatfunksjon.

På tross av Tinders store suksess, har mediedebatten vært overveiende negativt vinklet. Selv om diskursen er mer nyansert i dag, ser vi enda tendenser til at Tinder-bruk forbindes med negative konsekvenser både på samfunns- og individnivå. Psykologspesialist og parterapeut, Sissel Gran, uttrykte senest i april stor bekymring for datingappens ødeleggende effekt på kjærlighetslivet. I podcasten *Stengt bar med en gjest* forteller Gran at unge i dag sliter i jakten på kjærligheten, og at datingtjenester som Tinder står i fare for å skape farlige og destruktive mønstre som kan gjøre brukerne følelsesmessig avstumpet og nedstemte.

Gran mener at den endeløse sveipingens frarøver brukerne håpet om at det finnes en partner der ute, og beskriver appens fokus på sex som problematisk. Hun mener at mangelen på kjennskap til hverandre og hverandres kropp for fort kan lede til vanskelige situasjoner der sex blir feil eller i verste fall farlig. På denne måten mener Gran at appen kan bidra til å skape et usunt forhold til dating der en avhengighet oppstår som følge av et konstant behov for forandring. Manglende tålmodighet og et press på at noe må skje fører dermed til at datingprosessen blir destruktiv for begge parter (Daldorff og Gran, 2021).

Psykologspesialistens syn på datingtjenesten er ikke unikt. Selv om diskursen er flersidig og det finnes nyhetssaker som forteller om mennesker som har funnet lykken på Tinder, er det lengre mellom dem enn uttalelser som forbinder Tinder-bruk med negative konsekvenser. NRK la for eksempel ut en reportasje i mai der de skriver at unge aldri før har vært så avhengig av mobilen for å date, og at jakten på kjærligheten har en mørk bakside (Tønset et al., 2021). Slike mediepaniske antagelser er ikke unike. Det er en historisk tilbakevendende

tendens vi også kan kjenne igjen fra radioen og fargefjernsynets inntog. At nye medier blir kritisert for å utfordre samfunnets fortellinger om hva som er sunt eller ikke er derfor ikke uvanlig (Spilde, 2019, s. 101).

Istedenfor å se på hva Tinder gjør med menneskene vil jeg med denne studien skifte fokuset, og heller se nærmere på hva menneskene gjør med Tinder. Jeg vil utforske hvordan Tinder brukes, erfares og fortolkes, og undersøke samhandlingen mellom det gamle og moderne i dating. Selv om datingappene bidrar til å endre kulturelle normer og datingpraksiser, er de produkter skapt innenfor sosiale landskap. Dermed bygger de på allerede eksisterende idealer om relasjonsforhandlinger og intimitet. Hvordan disse kommer til uttrykk i den digitale plattformen er interessant å gå i dybden på, derfor skal jeg se nærmere på det.

Ifølge Anthony Giddens (1992) har et økt fokus på likestilling, selvrealisering og teknologi bidratt til å skape nye ideer om hva relasjoner er og bør være. Datingappene etablerer en ny kompleks romantisk virkelighet som finner sted online og offline på samme tid. På denne måten er teknologien med på å forme og prege forhandlingsprosesser knyttet til selvrepresentasjon og relasjonsdannelse. Krysningen mellom den digitale og fysiske virkeligheten åpner opp muligheter, samtidig som den byr på noen dilemmaer. Hvordan kan for eksempel samtidens normer om autentisitet, spontanitet og intimitet bevares når datingen foregår digitalt? Dette skal jeg undersøke nærmere med utgangspunkt i teorier knyttet til moderne intimitet.

1.1 Problemstilling og forskningsspørsmål

Formålet med studien er å identifisere og analysere hvordan Tinder-brukere opplever og erfarer den digitale datingarenaen. Gjennom kvalitative dybdeintervjuer ønsker jeg å finne ut hvordan Tinder-brukere oppretter, skaper og viderefører relasjoner. Jeg ønsker å ta tak i ulike dilemmaer som oppstår på Tinder og hvordan de blir forsøkt løst. Denne tematikken skal besvares med utgangspunkt i følgende problemstilling:

Hvordan brukes, erfares og fortolkes Tinder som en arena for relasjonsdannelse og selvrepresentasjon?

Studien er kvalitativ eksplorerende og lar seg inspirere av *Grounded theory*. Teorien og forskningsspørsmålene har derfor utviklet seg underveis i samspillet mellom datainnsamling og analyse. I utgangspunktet har jeg forsøkt å få en helhetlig forståelse av hvordan datingarenaen oppleves og hva det vil si å møte noen på Tinder. For å få et klarere bilde av hvordan tjenesten inngår i brukernes hverdag og meningskaping ses datamaterialet i lys av

teorier knyttet til *Gamification* (spillifisering), mediert intimitet og intimitet- og relasjonsforhandlinger i moderne tid. Analysen inspireres av Anthony Giddens, Erving Goffman, Zygmunt Bauman, Eva Illouz mfl., og organiseres etter tre forskningsspørsmål:

1. *Hvilke motivasjoner og forhandlinger er knyttet til Tinder-bruk?*
2. *Hvordan oppleves, erfares og håndteres overganger mellom online og offline dating?*
3. *Hvordan utvikler kommunikasjonen seg på Tinder, og hva skjer når interaksjonen overføres til den fysiske virkeligheten?*

I den første delen av analysen tar jeg for meg hvilke motivasjoner som ligger bak Tinder-bruken og undersøker hvilke dilemmaer som oppstår når den intime sfæren synliggjøres for andre. Denne delen av analysen forsøker å belyse hvordan informantene opplever at bekjente involverer seg og tar del i flere ledd av datingprosessen. Her utforskes ambivalensen som skapes i krysningen mellom lek og alvor.

I den andre delen av analysen undersøkes overgangene mellom online og offline. Den geografiske nærheten Tinder baserer seg på fører til at brukerne stadig må forholde seg til relasjoner fra den fysiske virkeligheten i den digitale arenaen. Forskningsspørsmålet forsøker å belyse hvordan Tinder-brukere opplever, erfarer og håndterer bekjentes tilstedeværelse.

Det tredje og mest omfattende forskningsspørsmålet tar for seg hvordan relasjoner forhandles innenfor Tinders rammer. I denne delen av analysen ser jeg nærmere på interaksjonen som oppstår mellom fremmede. Jeg utforsker hvordan informantene representerer seg gjennom tekst og bilder, og hvordan de vurderer andre brukere. I tillegg undersøker jeg noen av de emosjonelle kostnadene bruken fører til, og dykker dypere inn i hva som skjer når interaksjonen beveger seg bort fra skjermen og over i den fysiske virkeligheten.

1.2 Oppgavens struktur

I oppgavens neste kapittel går jeg gjennom forskningsmetode og redegjør for valgene som har blitt tatt, etiske problemstillinger og metodiske utfordringer. I kapittel 3 redegjøres det videre for tidligere forskning på feltet. I tillegg belyses noen av de mest fremtredende teoriene som benyttes i analysen. I kapittel 4 går jeg grundig gjennom funnene og analyserer dem i detalj, for så til slutt i kapittel 5 å presentere forslag til videre forskning på feltet og gi en oppsummering med konkluderende bemerkninger.

2 Metode

Med utgangspunkt i problemstillingen vil jeg gå i dybden på hvordan Tinder-brukere bruker, erfarer og fortolker appen som en arena for relasjonsdannelse og selvrepresentasjon. Jeg vil undersøke hvordan appen inngår i brukernes hverdag og bidrar til å forme relasjoner. I denne sammenhengen vil jeg se nærmere på hvilke relasjoner tjenesten muliggjør, og studere hvordan appen brukes til å forhandle disse i digitale og fysiske settinger. I dette kapitlet tar jeg for meg metodevalg, forberedelser, forskningsdesign, gjennomføring og etiske perspektiver. Underveis vil jeg også drøfte utfordringene metodevalgene byr på.

Studien tar utgangspunkt i kvalitativ forskningsmetode og lar seg inspirere av *Grounded Theory*, *Case-study* og *think aloud* metodologi. Oppgaven baserer seg på at de teoretiske betraktningene springer ut av, utvikles og revideres med utgangspunkt i den empiriske kunnskapen. På denne måten utvikler teorien seg gjennom et kontinuerlig spill mellom datainnsamling og analyse (Strauss og Corbin, 1994, s. 273). Informantenes perspektiver har av den grunn stått i fokus gjennom hele prosjektet, både når det kommer til utforming av studien og gjennomføring av intervjuene. Mønstrene som utmerker seg i datamaterialet har derfor dannet skjelettet analysen baserer seg på.

Grounded Theory anvendes i denne sammenhengen for å unngå at allerede eksisterende teori skal begrense analysen. Det kan være fordelaktig når man forsker på et relativt utforskede empiriske landskap som Tinder for øyeblikket er. Studien er inspirert av *Grounded Theory*, og følger den dermed bare delvis. Ideen om å forske på datingtjenesten kom ikke av seg selv, men oppstod som et ønske om å fylle tomrom og belyse eksisterende blindsoner i forskningsfeltet. Av den grunn var det fra starten av prosjektet viktig å danne seg et bilde av hva som allerede er forsket på og hva som enda venter på å bli det.

For å få dypere forståelse av hvordan informantene bruker og opplever Tinder ser jeg det også hensiktsmessig å anvende prinsipper fra *Case-study* metodologi. *Case-study*-forskning tar sikte på å belyse bredere tematikk og er designet for å få frem detaljer fra informantenes synspunkt ved bruk av flere datakilder (Tellis, 1997). Det vil blant annet si at man studerer nærmere hvordan fenomenet brukes i en virkelighetsnær kontekst. Under intervjuene ble derfor «samsveiping» brukt som metode. Det innebærer at informantene fikk navigere rundt i appen ved å vise egen profil og sveipe og bedømme andres profiler. På denne måten blir det lettere å ha en samtale om hvordan Tinder brukes samtidig som tendenser, følelser og kroppsspråk kommer tydeligere til syne.

2.1 Kvalitative dybdeintervju

Metodevalget er avhengig av studiens problemstilling, og hva man som forsker ønsker å finne ut. Dersom man har som mål å gå i dybden og utforske enkeltindividers forståelser, følelser, motivasjoner eller holdninger er kvalitative metoder særlig fruktbare (Gentikow, 2005, s. 36). Likevel bør metoder forstås som komplementære og supplerende. Verken kvalitativ eller kvantitativ forskning kan brukes til å finne en bestemt sannhet, men metodene kan brukes som verktøy til å danne bilder av den komplekse medierte verdenen vi lever i (Schröder mfl., 2003, s. 20).

En av fordelene med kvalitativ metode er at den setter menneskene i fokus. Informantene får stor innflytelse og fungerer nærmest som medforfattere av studien (Spilde, 2019, s. 30). På samme tid står forskeren i en posisjon der hen kan stille inngående oppfølgingsspørsmål for å komme dypere inn i kjernen av problemstillingen. Dersom en informant sier noe uventet, kan man undersøke det nærmere. Det gir kvalitative intervjuer en fleksibilitet som åpner for å utforske scenarioer det gjerne er vanskelig å forestille seg på forhånd. Denne faktoren har særlig vært avgjørende for meg når det kom til metodevalg, ettersom jeg ønsket å gå i dybden på informantenes opplevelser med mål om å skape et helhetlig bilde av appens betydning.

Som tidligere nevnt etterstreber også denne studien å dekke hull i forskningsfeltet. Av den grunn fremstår også den kvalitative innfallsvinkelen som formålstjenlig. Tidligere Tinder-forskning er overveiende preget av kvantitative og statistiske tilnærminger, noe som grunner i at det forskningsmessige landskapet Tinder har bidratt til å utvikle er relativt nytt.

Forskningen har til nå stort sett dreid seg om å kartlegge sammenhenger mellom bruk, motiver og effekter. Nå som Tinder er mer utbredt, akseptert og innvevd i hverdagsstrukturene, er det på tide å bevege forskningen fra det generelle til det spesifikke og skape dypere innsikt.

Likevel skal det nevnes at kvantitative tilnærminger og bruk av surveyer har sine fordeler. Metoden legger først og fremst til rette for systematisering og sammenligning, som er nyttig og relevant for forskningen. Kvalitative intervjuer baserer seg derimot på et stort materiale som gjør det vanskelig å skille ut gråsoner og støy. På samme tid er det nettopp her opplevelsesverdenen til Tinder-brukerne kommer til syne. Disse aspektene ved bruken er komplekse og derfor vanskelig å kvantifisere. Med bruk av dybdeintervjuer får man sjansen til å fange opp nyanser, tendenser, i tillegg til tvil og motsetninger. Samtlige av disse faktorene er sentrale for å kunne si noe om appens faktiske betydning. I tillegg til

enkeltintervjuer ble det vurdert om fokusgrupper skulle anvendes, men ettersom intervjuet tok utgangspunkt i intime temaer, fant jeg det mest formålstjenlig å snakke med en av gangen.

2.2 Samsveiping – et innblikk i informantenes verden

Som tidligere nevnt anvendes også innslag fra *Think aloud* metoden i denne studien. *Think aloud* kan brukes som et nyttig verktøy for å sette i gang tankeprosesser. Metoden har opphav fra psykologisk eksperimentell og pedagogikkinnrettet forskning og har som mål å gi tilgang til underliggende psykologiske mekanismer i minst mulig påvirket forstand (Charters, 2003, s. 69). Her står med andre ord informantenes umiddelbare tankestrømmer i fokus. *Think aloud* bygger på tanken om at det eksisterer et skille mellom «det indre» og «det ytre» språket vårt. Det baserer seg på en tanke om at det ytre språket innehar logikk og konsistens, mens det indre bærer preg av impulsivitet og kaos. Ved hjelp av *think aloud*-metoden er målet med andre ord å vekke det indre språket. Tanken er at informantene skal få mulighet til å spontant bruke sitt eget ufiltrerte språk uten å måtte konsentrere seg om å formulere seg riktig og forståelig (Someren mfl., 1994, s. 26). *Think aloud* metoden skaper på denne måten en strøm av ord og korte setninger som det er forskerens jobb å sette sammen og analysere.

Think aloud-metodens styrke er at den er spontan. Selv om den kan være gunstig å bruke, har den også gjennom tidene fått en del kritikk. Metoden krever blant annet at informantene må uttrykke tankene sine i løpet av kort tid. Gjerne før de i det hele tatt har fått prosessert dem selv (Charters, 2003). Det kan resultere i utsagn som ikke nødvendigvis stemmer overens med intervjupersonens faktiske tanker. I tillegg kan noen informanter oppleve det som utfordrende å tenke og snakke samtidig, eller rett og slett velge å holde igjen informasjon i frykt for å virke mindre intelligente overfor intervjueren (Seliger og Shohamy, 1989, s. 170). Selv om disse faktorene må tas i betraktning, betyr det ikke at informasjonen ikke er verdifull og kan anvendes (Ericsson og Simon, 1980, s. 243). Når jeg gjennomførte metoden opplevde jeg at informantene kom med spontane reaksjoner. Noen uttrykte for eksempel at de følte seg slemme når de sveipet under intervjuet, men de fleste syntes det var gøy. Det kan tenkes å ha noe med distansen skjermene skaper, som gjerne gjør det mer legitimt og lett å dømme andre basert på utseende og selvrepresentasjon.

I utgangspunktet bør intervjueren ved bruk av *think aloud*-metoden unngå å stille oppfølgingsspørsmål slik at informanten får roen og fokuset til å la tankene sine strømme. Som nevnt innledningsvis har jeg også latt meg inspirere av denne metoden. Denne studien

forsøker på sin side ikke å kartlegge mentale mekanismer eller evner, men å forstå hvordan sveipingen kan fremkalle følelser, holdninger og opplevelser. Av den grunn anså jeg det som hensiktsmessig å stille oppfølgingsspørsmål underveis i intervjuene. På denne måten kan man også si at deltagende observasjon er anvendt i studien.

Ifølge Gentikow kan deltagende observasjon ikke foregå på annen måte enn i naturlige settinger (2005, s. 42). Likevel vil situasjonen bære preg av det som kalles forskningseffekt. Poenget med samsveipingen er i denne studien sitt tilfelle å skape en lett, ledig og virkelighetsnær kontekst, men sannsynligheten for at informantene bruker appen annerledes i intervjusituasjonen kontra i private kontekster er stor. Det skal også nevnes at informantene i forkant av intervjuet ble bedt om å snakke ufiltrert og uttrykke sin ærlige mening, men om all tankevirksomhet kommer frem i lyset er vanskelig å si. Selve forskningssituasjonen, dynamikken mellom informant og intervjuer, følelsen av å bli observert og tendensen til å ville svare «riktig» eller politisk korrekt kan ha påvirket resultatene. Sveipingen foregikk i sakte tempo, i motsetning til det den vanligvis gjør. Derfor må det tas med i betraktning at informantene brukte lengre tid enn vanlig på å vurdere profilene. Vanligvis forteller de at de sveiper basert på intuisjon. Med disse faktorene tatt i betraktning kan det diskuteres hvorvidt situasjonen er virkelighetsnær eller ikke.

2.3 Intervjuguide og intervjusituasjonen

I starten av prosjektet var jeg bekymret for at det skulle bli vanskelig å rekruttere informanter som var villige til å åpne seg opp og dele informasjon om kjærlighetslivet sitt. Det er ikke tvil om at dating kan være et vanskelig og intimt tema å snakke om. Likevel er det et tema de fleste har et forhold til enten de velger å gjøre det digitalt eller ei. For meg var det særlig viktig at informantene følte seg trygge og komfortable nok til å åpne seg og formidle sin ærlige mening. I forkant av intervjuet fikk de derfor utdelt et informasjonsskriv utformet etter NSDs mal (se vedlegg 1), slik at de visste hva intervjuet gikk ut på og hadde mulighet til å stille spørsmål eller meddele bekymringer.

Intervjuene tok utgangspunkt i en semistrukturert intervjuguide (se vedlegg 2). Ifølge Gentikow legger denne typen intervju til rette for en samtale som delvis er styrt samtidig som den innehar den naturlige samtalsens åpenhet og dialogiske karakter (2005, s. 88).

Intervjuguiden består av fire deler. I starten av intervjuet ble det stilt et par praktiske innledende spørsmål for å kartlegge hvem informantene er, og hvilken livssituasjon de befant seg i under intervjuet. Den andre delen tok for seg bruk, motivasjon og sosiale sammenhenger

mens den tredje delen gikk mer i dybden og handlet om selvrepresentasjon, evaluering av andres profiler og skriftlig kommunikasjon på Tinder. Til slutt ble det stilt noen generelle tilleggsspørsmål før intervjuet ble avrundet med spørsmål om informantene ønsket å legge til eller utdype noe. Intervjuguiden ble brukt som mal for alle samtaler, men det ble i stor grad lagt vekt på hva informantene sa, og eventuelle oppfølgingsspørsmål ble stilt basert på informantenes utsagn.

Til tross for min bekymring over at Tinder opplevdes som et sensitivt og personlig tema å snakke om, varte flertallet av intervjuene i snau to timer. Jeg tror mye av åpenheten skyldtes integreringen av samsveiping i intervjuene. Ved å supplere spørsmålene med denne aktiviteten ble en rekke tankeprosesser satt i gang, noe som skapte flyt og gjorde samtaler fruktbare.

Intervjuene skulle etter planen avholdes på en rolig, sentrumsnær kafé, men på grunn av Covid-19-pandemien og varierende restriksjoner ble en andel intervjuer også holdt digitalt over videotjenesten *Whereby*. Disse bød også på gode samtaler, men kom med sine egne særskilte utfordringer. Gjennomføringen av samsveipingsdelen komplisertes blant annet, men det løste seg ved at informantene sveipet, forklarte og innimellom holdt telefonen opp mot skjermen. De digitale intervjuene hadde også noen fordeler; på den positive siden var det få forstyrrelser og støy underveis i intervjuene noe som effektiviserte prosessen og gjorde det lettere for alle parter å holde fokus.

Det var tydelig at de digitale intervjuene hadde kortere varighet enn de fysiske, noe som mye mulig skyldes dynamikken skjermene skaper. Selv om begge intervjuformene fungerte, foretrekker jeg personlig fysiske intervjuer. Det har først og fremst noe med nærheten man får til informantene å gjøre. Ved å møtes, sette seg ned rundt et bord og få muligheten til å by på en kopp kaffe har man som forsker bedre utgangspunkt til å trygge informanten og skape nærhet. Det kan igjen føre til at det blir lettere og mer komfortabelt å vise følelser og åpne seg, særlig om et intimt og personlig tema som dating.

2.4 Pilotstudie

I forkant av datainnsamlingsprosessen utførte jeg to pilotstudier. Dette gjorde jeg for å teste ut intervjuguiden, om rekkefølgen på spørsmålene virket hensiktsmessig og om samsveiping fungerte i praksis. Pilotstudien var også en god øvelse i å stille oppfølgingsspørsmål. I tillegg fikk jeg luket bort spørsmål i intervjuguiden som ikke fungerte, og optimalisert de som ikke var tilstrekkelig gjennomarbeidet. Jeg intervjuet i denne

sammenhengen to personer som jeg kjenner godt fra før, en mann på 27 og en kvinne på 23 år. På tross av bekjentskapet opplevde jeg intervju situasjonen som autentisk. Informantene svarte utfyllende på spørsmålene og ga meg pekepinner på interessante perspektiver jeg kunne ta med videre i datainnsamlingsprosessen. En ting jeg ble særlig bevisst på gjennom pilotstudien var tiden, den gikk fort når det skulle sveipes og det var lett for at det oppsto digresjoner. Dermed ble jeg mer oppmerksom på å avgrense aktiviteten under selve datainnsamlingsprosessen.

2.5 Rekruttering

Studien tar utgangspunkt i 14 ulike informanternes opplevelser og erfaringer av Tinder. Ifølge Gentikow er det hensiktsmessig å ha over 10 informanter, men mindre enn 20 i en kvalitativ studie (Gentikow, 2005, s. 77). Ved å intervju flere står man i fare for å samle inn et så stort datamateriale at det vil være vanskelig å håndtere det i etterkant, særlig i en studie på størrelse med en masteravhandling. Dersom omfanget er for stort risikerer man å presentere en overfladisk analyse som ødelegger for utgangspunktet.

Selve rekrutteringsprosessen startet i begynnelsen av august 2020. Jeg ønsket å rekruttere et bredt utvalg informanter med tanke på alder, kjønn, legning og etnisitet, noe som skulle vise seg å være vanskelig å få til. Det var særlig utfordrende å finne informanter i aldersgruppen 30-60 år, dette fordi mange som befinner seg i denne livsfasen allerede er etablerte eller rett og slett ikke ønsker å kringkaste at de er på søken etter kjærligheten.

For å nå informantene benyttet jeg meg først og fremst av snøballmetoden. Den fungerer på følgende måte: man tar utgangspunkt i en bekjent som videre setter en i forbindelse med potensielle informanter. Disse kan igjen brukes til å komme i kontakt med flere.

Snøballmetoden bidrar på denne måten til at utvalget blir tilfeldig og vilkårlig blandet, noe som egner seg godt for kvalitative empiriske studier (Gentikow, 2005, s. 80). Metoden resulterte i en del informanter, men i jakten på et bredere utvalg ble jeg nødt til å supplere med andre metoder i tillegg. De eneste kriteriene jeg hadde var at informantene måtte bruke eller ha brukt Tinder tidligere (med mulighet til å laste ned den gamle brukeren sin) og at de var bosatt i Norge. Den digitale vrien på intervjuene gjorde på sin side at rekkevidden ikke var så essensiell, dermed kunne jeg rekruttere mennesker som bodde i andre byer enn Bergen.

Jeg forsøkte å publisere i tre grupper på *Facebook* som jeg anså som relevante, *hva skjer i Bergen*, *Hønehjørnet* og *Hjelp til alt mulig "Bergen"*, *Hordaland*. På sistnevnte fikk jeg raskt napp og rekrutterte en kvinne på 34 og en på 56 år. Med det beste utvalget informanter av 5

menn og 9 kvinner, fra ulike steder i Norge, både bygd og by, i tillegg til en svenske bosatt i Bergen. Informantene befant seg i aldersgruppen 22-56 år.

Når det kommer til seksuell legning, ble det aldri et stort tema under intervjuene. Noen av informantene fikk opp begge kjønn i appen, men om det var grunnet legning eller ren nysgjerrighet så ut til å være varierende. Flertallet av informantene er i 20-årene og kvinner, noe som er et resultat av det Gentikow kaller tilgjengelighetsprinsippet (2005, s. 80). Jeg skulle gjerne hatt et enda bredere utvalg med større forskjeller i etnisitet, alder og jevnere kjønnsfordeling, men på grunn av oppgavens begrensninger med tanke på tid og ressurser, i tillegg til pandemiens ringvirkninger, ble jeg nødt til å satse på de jeg hadde mulighet til å nå (se vedlegg 3 for informantoversikt). Selv om noen av informantene deler lignende utgangspunkt og livssituasjoner har de alle ulike forhold til Tinder og opplevelser å dele. Totalt sett mener jeg at studiedeltagerne gir et bilde av appens betydning for de som enkeltpersoner, samtidig som de viser til virkningene Tinder har på datingkulturen i sin helhet.

2.6 Transkribering- og analysearbeid

Datainnsamlingsprosessen startet i begynnelsen av september og ble avsluttet i november 2020. Transkriberingen av intervjuene ble ferdigstilt i desember. Det var en tidkrevende prosess som resulterte i 352 A4-sider med datamateriale. Jeg la vekt på å transkribere raskest mulig for å bevare detaljene som ikke nødvendigvis kom tydelig frem i lydopptaket, men som enda var klart i minne, deriblant stemninger, gestikuleringer og bevegelser, hermetegn, ironi og sarkasme. Jeg transkriberte så direkte som mulig og inkluderte ordlyder, tenkepauser og lignende. Dialekter er unnlatt ettersom de kan bidra til å avsløre informantens identitet.

Når det kommer til analysearbeidet, har jeg valgt å ta utgangspunkt i en tematisk analyse. Det innebærer at man leser og tolker intervjuene på tvers og knytter utsagn til bestemte tematiske enheter (Gentikow, 2005, s. 136). Noen av fordelene ved å bruke denne analysemetoden er at man kommer i dybden på de utvalgte tematiske aspektene og får systematisert datamaterialet. På denne måten får man et nyansert bilde av hvilke fellestrekk og forskjeller som finner sted i informantens utsagn.

For å få oversikt og en følelse av helheten i materialet tok jeg også utgangspunkt i metoden som kalles meningsfortetting. Denne prosessen følger flere stadier der det første dreier seg om å lese gjennom hvert enkelt intervju og bestemme meningsenheter basert på uttrykkene fra intervjupersonene. Videre uttrykker man temaene som dominerer den naturlige

meningsenheten så enkelt og presist som mulig. I denne fasen går man altså som forsker inn i informantens uttalelser og fordomsfritt fortolker svarene ut ifra deres synsvinkel. Deretter undersøkes meningsenheten sett i lys av studiens spesifikke formål, for så til slutt å bindes sammen i deskriptive utsagn (Brinkmann og Kvale, 2015, s. 232).

Gjennom hele analyseprosessen har det vært viktig å møte materialet så forutsetningsløst som mulig. Inspirert av *Grounded theory* har jeg derfor fokusert på hver og en av informantene og vektlagt det som er viktig for dem.

2.7 Etske betraktninger

Denne studien må, i likhet med andre studier som tar utgangspunkt i menneskers opplevelser, ta etiske hensyn. Når man som forsker får mennesker til å utlevere seg og sine personlige sider er det særlig viktig å behandle disse med varsomhet (Gentikow, 2005, s. 63). Ved oppstarten av prosjektet ble studien meldt inn til RETTE. Informantene fikk også utdelt et informasjonsskriv i starten av intervjuet. Her ble det innhentet både skriftlig og muntlig samtykke til deltagelse. Informantene fikk informasjon om studien og mulighet til å trekke seg. De ble forsikret om at informasjonen er konfidensiell, noe som innebærer at datamaterialet aidentifiseres slik at de i siteringer ikke er mulige å gjenkjennes på noen vis. Alle informantene har fått tildelt fiktive navn, pseudonymer. Videre ble dataene fra prosjektet oppbevart med passordbeskyttelse og lydopptakene slettet i etterkant.

Når det kommer til *think aloud* og observasjonsdelen var det også noen hensyn som måtte tas ettersom metoden involverte tredjepartsopplysninger. Å forske på sosiale medier byr på noen komplikasjoner nettopp fordi man går inn i en arena som kan oppfattes som privat og offentlig på samme tid. Informasjonen Tinder-brukerne velger å dele har på den ene siden et privat preg ettersom man i utgangspunktet presenterer seg selv i håp om å skape relasjoner med likesinnede. På den andre siden er informasjonen de deler offentlig tilgjengelig for allmennheten. Dermed står man som forsker i fare for å havne i en gråsoner. Det gjør det særlig viktig å ta hensyn slik at personenes privatliv og integritet ivaretas. Dette er hovedgrunnen til at jeg valgte å observere under intervjuene istedenfor å for eksempel samle inn skjermdumper eller lignende som jeg kunne ha analysert nærmere i etterkant. Alle opplysninger som kunne være identifiserende er anonymisert i transkriberingen.

2.8 Maktskjevhet og rollekonflikt

Selv om semistrukturerte intervjuer gjerne gir følelsen av en naturlig samtale, finnes det en viss skjevhet. Kommunikasjonen bærer preg av å være asymmetrisk. Forskeren får

informanten til å dele personlige erfaringer, opplevelser og meninger, uten å egentlig gi noe særlig tilbake selv. Under intervjuene snakket vi ikke bare om hvordan de forholdt seg til andre sine profiler, men informantene gikk også i dybden på hvordan de presenterer seg selv, noe som blant annet tar for seg sårbare temaer som selvbilde. I tillegg åpner informantene seg om gode og dårlige Tinder-opplevelser, deriblant svindelforsøk og intime relasjoner. I tillegg til skjevheten i å gi og ta vil min rolle som forsker prege situasjonen i den forstand at jeg kan fremstå som en slags allvitende spesialist på feltet. Jeg opplevde blant annet at det krevde mye trygging på at det ikke fantes noen «gale» eller «for slemme» svar. Dermed ble det veldig viktig å bekrefte at jeg forstod hva informantene mente og tenkte ved å enten nikke, smile eller si noe anerkjennende slik at de turte å utdype videre.

2.9 Reliabilitet, validitet og generaliserbarhet

Noe av det mest diskuterte når det kommer til kvalitativ forskning er metodens egenskap til å oppfylle kravet om reliabilitet, validitet og generaliserbarhet. I kvantitative studier er gjerne målene mer selvsagte, ettersom resultatene lettere kan etterprøves, systematiseres og sammenlignes. Kvalitative intervjuer har på sin side blitt beskyldt for å bygge på lite representative utvalg på bakgrunn av sine få deltagende informanter. I tillegg kan det argumenteres for at formen på intervjuene kan skape personlige forhold som videre kan ha manipulerende effekt på materialet (Gentikow, 2005, s. 58). Spørsmålene som stilles i kvalitative intervjuer bærer for eksempel ofte preg av ledende karakter, noe som kan hevdes å svekke studiens reliabilitet, altså pålitelighet og troverdighet. På samme tid kan ledende spørsmål ha motsatt effekt. Ifølge Kvale og Brinkmann kan de fungere som en test på informantens konsistens og reliabilitet i uttalelsene. Dermed kan ledende spørsmål ha en styrkende effekt på metodens troverdighet (2015, s. 201).

Selv om reliabilitet er vanskeligere å måle i forbindelse med kvalitative intervjuer, er det flere faktorer som kan bidra til å styrke den. I forbindelse med intervjusituasjonen kan man for eksempel ta noen bevisste valg for å hindre at det blir for nær kontakt mellom informant og intervjuer. Et viktig aspekt er i denne sammenhengen å sørge for å rekruttere informanter man ikke har noen form for relasjon til fra før. Dersom man gjør det, vil sannsynligvis ikke informantens svar variere i så stor grad, noe som gjør metoden mer etterprøvbare. For å unngå subjektivering ble også lyden fra intervjuet tatt opp slik at meninger og utsagn kommer frem i sin helhet.

Når det gjelder kvalitative studier bør man flytte fokuset fra å gjennomføre tester som verifiserer eller falsifiserer studiens reliabilitet til å ta utgangspunkt i fremgangsmåten i de ulike fasene av prosjektet og bedømme om de er gjennomført så presist og korrekt som mulig (Gentikow, 2005, s. 59). Når det kommer til studiens validitet, altså gyldighet, gjennomsyrrer også den hele forskningsprosessen. Den fungerer som en slags kvalitetskontroll gjennom alle stadiene av kunnskapsproduksjonen (Kvale og Brinkmann, 2015, s. 278). Validitet og reliabilitet henger derfor tett sammen, dersom reliabiliteten ikke kan konstateres kan validiteten heller ikke oppnås. Det finnes flere metoder å evaluere validitet på. Forskeren må først og fremst ha et kritisk syn på sine fortolkninger, i tillegg til at hen bør spørre seg selv om studien utforsker det hen tror den gjør. I mitt tilfelle undersøker jeg egentlig hvordan informantene bruker, erfarer og fortolker Tinder som en arena for relasjonsdannelse og selvrepresentasjon, eller er det helt andre elementer som er fremtredende? Studien bidrar kanskje ikke til å finne sannheten om Tinder, men belyser gjerne flere *sannheter* om hvordan appen oppleves og erfares. Disse sannhetene kan videre bidra til å berike hvordan Tinder i sin helhet oppfattes som fenomen.

Etter å ha vurdert studiens reliabilitet og validitet gjenstår det å se nærmere på generaliserbarhet. Her må man stille seg spørsmålet om resultatene kan overføres til andre intervjupersoner, kontekster og situasjoner. Det kan diskuteres om generalisering i det hele tatt er et sentralt mål for kvalitative studier som denne. Målet er å dykke inn i enkeltindividers opplevelser og livsverdener og kunnskapen lar seg dermed ikke automatisk overføres til universell kunnskap som nødvendigvis er gyldig til alle tider og alle steder (Brinkmann og Kvale, 2015, s. 289). Utvalget byr nok en gang på utfordringer ettersom det ikke regnes som representativt nok, likevel mener Gentikow at det ofte er få personer som skal til for å skape et fullstendig bilde av reaksjonsmåter i forhold til fenomenet som undersøkes (2005, s. 62). Når man intervjuer et utvalg mennesker vil man gjerne erfare at de siste som intervjues sjelden bringer helt nye aspekter på banen. Av den grunn kan man si at funnene fra denne studien ikke er generaliserbare. Likevel kan det hevdes at studien gir et rikere bilde av Tinder og hvordan folk forholder seg til andre gjennom sosiale medier

3 Tidligere forskning og teori

3.1 Historisk perspektiv og tidligere forskning

For å kunne besvare problemstillingen er det nødvendig å se empirien i lys av teori og tidligere forskning gjort på feltet. Derfor vil jeg nå gi et innblikk i nettdatingens historie, for så å presentere noe av forskningen som dominerer feltet i dag. Nettdating har fra sin spede begynnelse vakt stor interesse fra flere hold, og bidrag fra fagtradisjoner som sosiologi, psykologi og teknologi- og informatikkstudier har skapt bredde innenfor feltet. I denne delen legger jeg frem et utvalg interesseområder som disse studiene har belyst, der målet er å gi innblikk i de dominerende tendensene.

3.2 Et historisk innblikk

Å date med medier som hjelpemiddel er langt ifra et nytt fenomen. Vi må spole langt tilbake i tid for å finne de første eksemplene. På midten av 1900-tallet ble personlige annonser faste innslag i aviser og blader, og det var ikke uvanlig å komme over annonser som denne:

Feminin gutt på 16 år ønsker kontakt med velformede piker, gjerne lyst hår, men kan også være mørke. Jeg er 1, 63 høy og 70 kg. Ser ålreit ut i ansiktet og samler til bart. Røker og drikker. Mine interesser: Speiding, frimerkesamling, korsang. Moderat friluftsnyster. Vennen min sier jeg er morsom og sjarmerende. B.M. "Jeg er sår". 8102 (Tinder i gamledager, 2021).

Ukeblader ble brukt til å komme i kontakt med mennesker med lignende interesser og behov, tendenser vi også kan kjenne igjen fra dagens medierte datingarenaer. Kontaktannonsene var på mange måter grunnlaget for det vi i dag kjenner til som datingnettsteder- og applikasjoner (Sakariassen, 2016, s. 19).

I takt med teknologiutviklingen har bruken og stigmaet som lenge har omkranset nettdatingen endret seg (Schwartz og Velotta, 2018, s. 59). Det som regnes som den første nettdatingtjenesten, *Dial-your-match*, ble lansert på 1980-tallet. Den ble laget gjennom et Bulletin Board System på Usenet, internettets forgjenger, og var et system som ble brukt til å sammenligne og matche brukere. På denne måten kunne to personer matche med hverandre og kommunisere uten at de var avhengig av andre medier eller mellomledd (Radil, 2009, s. 6). Da Web 2.0, en videreført versjon av internett, gjorde seg gjeldene på begynnelsen av 2000-tallet, sattes nettdatingen i full sving. Web 2.0 brakte med seg en ny og viktig faktor, nemlig at alle som benyttet seg av plattformen kunne skape innhold på en kollektivistisk måte

(Kaplan, 2010, s. 61). Enkeltindivider fikk med det nye muligheter til å ytre seg og kommunisere, noe som bidro til å skape et nytt digitalt lag av det sosiale liv (Van Dijk, 2013).

Mellom 2002-2004 etablerte de store nettdatingaktørene Match, Sukker og Møteplassen seg i Norge. Selv om nettdatingen på det tidspunktet hadde blitt et sosialt fenomen, ble tjenestene ansett som verktøy for desperate einstøinger, noe introduksjonen av appene endret på. I 2008 lansertes App Store, et program som gjorde det mulig å utvikle applikasjoner. Disse kunne brukerne utnytte når som helst i løpet av døgnet så lenge de hadde en smarttelefon med seg. En av de viktigste tilskuddene var i denne sammenhengen bruken av *Global Positioning Systems* (GPS) som smarttelefonene la til rette for. I 2009 lansertes Grindr, en datingapp rettet mot homofile menn. Prinsippet var enkelt; man opprettet en profil, laget en bruker og fikk tilgang til mennesker man kunne komme i kontakt med innenfor en viss radius. Appen kunne brukes til å jakte på alt fra romantiske, platoniske til seksuelle forhold (Schwartz og Velotta, 2018, s. 64).

Flere selskaper forsøkte å etterligne Grindr og skape suksess på det heteroseksuelle markedet, noe Tinder oppnådde i 2012. Appen tiltrakk seg en brukergruppe som tidligere hadde tatt avstand fra den tradisjonelle nettdatingen, nemlig den yngre generasjonen. På denne måten har digital dating etter hvert opparbeidet seg bredere sosial aksept, og å date på nett har blitt noe et flertall single driver med (Hobbs et al., 2016, s. 272).

3.3 Forskning på Tinder

Datingappenes suksess økte interessen for å forske på nettdating ytterligere. Pionerstudiene belyste et funn som også viser seg å være gjeldende for denne studien. Forskningen peker på et sentralt trekk ved appene, nemlig at den geobaserte funksjonen bidrar til at det skapes et digitalt lag som legger seg over den fysiske virkeligheten (Spilde, 2019, s. 9). På denne måten avskjæres ikke den digitale virkeligheten fra den fysiske, den blir tvert imot en del av den. Det forårsaker at sfærene flyter over i hverandre og skaper en mediert virkelighet som kan forenkle og komplisere kommunikasjonen. Det vil analysen senere komme nærmere inn på, men først skal vi se på hvordan forskningen på feltet ser ut i dag.

Dersom vi ser nærmere på forskningen som tar for seg nettdating applikasjoner, vil vi se at det særlig er tre kategorier som stikker seg ut. Overordnet dreier forskningen seg om følgende: 1) bruk og motivasjoner, 2) destruktiv bruk og effekter, samt 3) selvrepresentasjon, sosiotekniske perspektiver og kritisk kulturanalyse (Spilde, 2019, s. 11). Studier innenfor den første og henholdsvis største kategorien etterstreber å kartlegge motivasjonene bak Tinder-

bruken. Her undersøkes de dominerende bruksområdene. For å kartlegge disse baserer forskningen seg først og fremst på kvantitativ data. Ettersom appforskningen fremdeles er forholdsvis ung, er det ikke så overraskende at det nettopp er denne innfallsvinkelen som er overveiende. Disse studiene er viktige bidrag som gir grunnlag til å gå kvalitativt til verks og se nærmere på «hvorfors» og «hvordan» appen brukes og oppleves av enkeltindivider.

Bruk- og motivasjonsforskningen har vist at Tinder dekker en rekke ulike behov, deriblant sex, dating, spenning, underholdning, og selvbekreftelse (Lutz og Ranzini, 2017; Timmermans og Caluwé, 2017; Sumter, et al, 2016; Spilde, 2019; Ward, 2017). Variasjonen i bruksmønsteret gjør det tydelig at Tinder ikke utelukkende er en sex-app. Likevel skal det nevnes at sex kan se ut til å spille en sentral rolle, noe som gjerne også har forsterket kritikken rettet mot Tinder. Ifølge Spilde har «hook-ups» erstattet tradisjonell dating som modus operandi for relasjonsdannelse (2019, s. 12). Dermed er det ikke uvanlig at Tinder-skapte relasjoner starter med sex, for så å utvikle seg til parforhold på sikt. Schwartz og Velotta påpeker også at nysgjerrighet og underholdning kan virke som en sentral drivkraft for Tinder-bruk. Forskerne peker på at mange ofte har en lite seriøs inngang, men at denne ofte endres over tid og erstattes av en mer seriøs og målrettet bruk (2018, s. 65).

Destruktiv bruk og effekter som er den nest største kategorien, inntar i økende grad et normativt-kritisk standpunkt i sin vurdering av datingappen. Forskningen baserer seg på et bredere utvalg av metoder og fagfelt, deriblant teologi (Silde, 2019, s. 13). Dette interesseområdet samsvarer i økende grad med mediediskursen enn det bruks- og motivasjonsforskningen gjør. Populærvitenskapelige artikler fokuserer derfor blant annet mer på de negative konsekvensene av Tinder-bruken. Studier viser korrelasjoner mellom Tinder-bruk og kjønnsykdommer, unngåelse av prevensjon, høyt antall seksuelle partnere, forhøyede nivåer av sosial sammenligning og lav selvtillit (Rogge et al., 2018; Dai et al., 2021; Couch et al., 2012; Sawyer et al., 2017; Spilde, 2019).

I tillegg trekkes problematikk rundt Tinder-bruk og avhengighet frem. I denne sammenhengen legger Orosz et al. frem en målestokk som skal avdekke problematiske konsekvenser av Tinder-bruk. *Problematic Tinder Use Scale*, baserer seg på følgende seks måleenheter: A) *Saliency*, som dreier seg om at Tinder har kraft til å dominere tanker og adferd, B) *Tolerance*, som handler om at økende mengde etter hvert kreves for å tilfredsstille behov, C) *Mood modification*, som viser til Tinders påvirkning på humør, D) *Relapse*, som viser til abstinensene fravær fra Tinder fremkaller, E) *Withdrawal*, som dreier seg om at

abstinensene leder til tilbakefall og F) *Conflict*, som handler om at man kompromitterer sosiale relasjoner og aktiviteter for å være på Tinder (Orosz et al., 2016, 519).

Den sistnevnte, og for øyeblikket minste av de tre kategoriene, er forskningen som fokuserer på selvrepresentasjon, sosiotekniske perspektiver og kritisk kulturanalyse. Her er det blant annet fokus på brukerkulturen applikasjonen legger til rette for og identitetsforhandlingene som står i fokus. I tillegg blir plassen Tinder tar i samfunnsmessige kontekster nærmere utforsket (Schwartz og Velotta, 2018; Hobbs et al., 2016; Barraket og Henry-Waring, 2008; Ellison et al., 2006; Duguay, 2017; Ranzini og Lutz, 2016).

Et av kjennetegnene for disse studiene er at de i større grad inntar en reflekterende posisjon, overfor egne og andres funn. Studiene kritiserer typisk enkelte aspekter ved datingappene og verdier de fremmer, samtidig som de baserer seg på en balansert diskusjon der positive og negative konsekvenser ved bruken trekkes frem. På denne måten verken fordømmes eller glorifiseres Tinder.

Forskning av Hobbs, Owen og Gerber (2016) er et eksempel på dette. I den australske studien *Liquid love? Dating apps, sex, relationships and the digital transformation of intimacy*, undersøker de app-brukernes erfaringer og holdninger. Studien baserer seg på en innledende spørreundersøkelse, som videre utdypes med bruk av dybdeintervjuer. Forskningen viser at tradisjonelle syn på dating, relasjoner og monogami fremdeles er sterkt tilstedeværende i samfunnet. Studien argumenterer for eksempel for at stempelet Tinder har fått som sex-app er misvisende og overdrevet. Datamaterialet viser at Tinder gjør brukerne mer tilbøyelige til å søke monogame forhold, og at et fåtall av respondentene hovedsakelig er ute etter seksuelle møter. Hobbs et al. trekker frem positive og negative konsekvenser ved bruken, og konkluderer med at den offentlige diskursen fremstiller datingtjenesten i overkant pessimistisk. Fra et helhetsperspektiv, mener de at appen gir flere muligheten til å utforske relasjoner og intimitet.

I likhet med Hobbs et al. er også formålet med denne studien å gi et helhetlig og nyansert bilde av Tinder. For å få forståelse av hvordan appen fungerer som et kulturelt objekt er det behov for flere studier som fokuserer på dybdekunnskap som kan brukes til å kartlegge brukernes opplevelser og tolkninger. I denne sammenhengen er det viktig å unngå å fordømme eller glorifisere, men heller vektlegge brukernes erfaringer og ambivalensen som ligger i dem. Av den grunn vil denne studien utelukkende fokusere på informantenes møte med appen og hvordan deres forhandlinger og fortolkninger er med på å skape et kulturelt

produkt. På denne måten vil studien forsøke å bidra til å gi en klarere forståelse av hvordan individ, teknologi og kultur henger sammen.

3.4 Sosiologiske perspektiver – Giftemål eller egne mål?

Med mål om å skape en eksplorerende analyse tar ikke studien utgangspunkt i en spesifikk teori, men lar seg inspirere av flere teorier knyttet til intimitet og relasjoner i moderne tid, mediert intimitet og *Gamification*. Mitt ønske er å få en helhetlig forståelse av motivasjonen, erfaringene og fortolkningene som inngår i Tinder-bruk og studien er inspirert av blant annet Giddens, Goffman, Bauman og Illouz. I denne delen av oppgaven vil jeg gå gjennom noen av teoriene som trekkes frem i analysen.

For å forstå hvordan Tinder-brukere bruker, erfarer og fortolker datingappen er det nødvendig å se nærmere på noen av de samfunnsdiagnostiske, sosiologiske prosjektene som har hatt innflytelse på hvordan relasjoner anses i samtiden. På 1990- og starten av 2000-tallet utviklet Anthony Giddens og Zygmunt Bauman teorier som viser at måten vi forhandler intimitet og relasjoner på har endret seg. Ifølge Giddens har 1990-tallets økte fokus på likestilling, feminisme og selvrealisering drevet frem en seksuell revolusjon, som har påvirket hvordan seksualitet blir utforsket og diskutert i dagens samfunn (1992, s. 19). Romantiske relasjoner har gått bort fra å handle om ekteskap, det rent praktiske og reproduserende, til å sentrere seg rundt selve kjærlighetsforholdet. På bakgrunn av ønske om å skape noe annerledes enn det tidligere generasjoner har hatt, re-evalueres derfor stadig ekteskapets betydning (Giddens, 1992, s. 58).

I denne sammenhengen introduserer Giddens (1992) begrepet *pure relationships*, eller rene relasjoner, som er beskrivende for hvordan forhold anses og forhandles i det moderne samfunnet. Rene relasjoner står som et ideal, og dreier seg om at forhold utvikler og baserer seg på seksuell og emosjonell likhet. Relasjonen inngås med andre ord for dens egen skyld og varer dermed så lenge følelsene er gjensidige (Hobbs et al., 2016, s. 273). Rene relasjoner kan derfor anses som en del av den generiske rekonstrueringen av intimiteten (Giddens, 1992, s. 58).

Fokuset på *pure relationships* har i stor grad satt individet i sentrum. I stedet for å oppnå giftemål, er personlige mål nå særlig sentrale. Selvet er et kontinuerlig og refleksivt prosjekt som krever gransking av fortid, nåtid og fremtid (Giddens, 1992, s. 30). Av den grunn er livsløpet mer sammensatt og preget av flere faktorer enn tidligere, deriblant karriere. Likevel påpeker Giddens (1992) at kjærlighet fremdeles står som et sentralt tema i de fleste

menneskers liv. Det som derimot har endret seg er ifølge Giddens forventningene som stilles. Tiltrekning, sex og lojalitet er ikke lengre tilstrekkelig. Vi vil ha partnere som gjør oss til bedre personer, som utfordrer oss og bygger selvtillit og verdier. Både menn og kvinner forventer dermed dypere forhold enn generasjonene før dem, og det å finne en passende partner har etter hvert blitt et nokså omfattende utvelgelsesprosjekt. Giddens teorier om moderne intimitet benyttes i analysen for å undersøke hvordan relasjonsidealene kommer til uttrykk i datingappene.

I dagens samfunn er tid en begrenset ressurs (Schwartz og Velotta, 2018, s. 66). Det er i denne sammenhengen nettdating kommer inn som et viktig hjelpemiddel. Apper og nettstedet legger til rette for at man kan date når som helst, fra hvor som helst på en nennsom og systematisk måte. Giddens påpeker at en av de største forskjellene mellom dagens samfunn, og tidligere samfunn nettopp er oppløsningen av tid og rom. Teknologien løsriver oss og gjør det mulig å kommunisere synkront og asynkront. Vi trenger ikke lengre å være fysisk til stede for å være sosiale, noe som gir oss flere muligheter i en travel hverdag.

Bauman tegner, i likhet med Giddens, et bilde av samtiden som åpen og utforskende. Han mener at konstante endringer og mangel på stabilitet gjør kjærlighet og relasjoner flytende og beskriver tilstanden med begrepet *liquid love* (Bauman, 2003). Bevegelsen den «flytende moderniteten» skaper fører til at relasjoner dannes og oppløses på bakgrunn av følelser og omstendigheter. På denne måten blir ikke selve relasjonen et mål i seg selv, men i større grad et middel for tilfredsstillelse (Spilde, 2019, s. 103). Bauman mener at *liquid love* fremkaller motstridende følelser og begjær som er vanskelige å tilfredsstillere.

Individer etterstreber flere ting på en gang, noe som kompliserer relasjonsdanningen. På den ene siden er frihet ønskelig, mens det på den andre siden finnes en lengsel etter tryggheten kun stabile relasjoner kan generere. Bauman trekker frem nettdating som et symbol på den flytende tilstanden, og stiller seg kritisk til måten teknologien forenkler prosessen ved å velge bort potensielle partnere (Bauman, 2003). Baumans perspektiver på den flytende moderniteten er relevant å trekke inn i analysen for å undersøke hvordan Tinder-brukere bruker appen, og om tjenesten faktisk fremmer mer fleksible relasjonsformer.

I likhet med Bauman mener Illouz at utvalget nettdatingtjenestene byr på preger måten vi forhandler relasjoner på. Illouz hevder at de digitale tjenestene har bidratt til å endre den spontane karakteristikk som lenge har kjennetegnet den romantiske kjærligheten. Hun

mener at tilgjengeligheten skaper en samlebandseffekt som legger til rette for at relasjoner enkelt og raskt kan fortæres (2007, s. 90).

Selv om Giddens, Baumans og Illouzs teorier kom på banen før datingappene ble en reell virkelighet, er det interessant å undersøke om samtidsdiagnosene som baserer seg på rene relasjoner og flytende kjærlighet, fremdeles gir gjenklang og preger nåværende trender og tendenser ved datingkulturen. Speiler Tinder samfunnsutviklingen, eller skaper appdatingen mer fleksible relasjonsformer?

3.5 Selvrepresentasjon

Selvrepresentasjon er en sentral faktor det nærmest er umulig å komme unna i Tinder-sammenheng. Selv om selvrepresentasjon alltid har inngått i relasjonsdannelser, gjør de digitale datingarenaene dem viktigere og mer fremtredende. Selvrepresentasjon fremstår som en sentral del av sosial samhandling og vil derfor trekkes inn i analysen for å belyse de identitetsmessige, interaksjonelle og relasjonelle aspektene ved Tinder-bruken. Erving Goffman var særlig opptatt av selvrepresentasjoner. Han var den første som foretok systematiske studier av hvordan sosiale strukturer former og formes av iscenesettelser og sosial samhandling (Leary, 1995, s. 6).

Med utgangspunkt i dramaturgi tegner Goffman et bilde av hva som skjer når mennesker kommer sammen. Når vi er i andres nærvær mener han at vi befinner oss «på scenen», og dermed spiller ut roller tilpasset bestemte publikum. Det er i denne sammenhengen han introduserer begrepene *impression management* og *selvrepresentasjon*. Førstnevnte dreier seg om måten vi forsøker å styre publikums oppfatninger av personer, objekter, ideer eller situasjoner på, mens selvrepresentasjon er et mer spesifikt begrep som referer til måten vi kontrollerer informasjon tilknyttet selvet (Schlenker og Pontari, 2000, s. 201).

I sosiale situasjoner tildekker og avslører vi strategisk informasjon for å få andre til å respondere på ønskede måter. Samtidig som selvrepresentasjon dreier seg om å overbevise andre, handler det også om å overbevise seg selv. I denne sammenhengen er det relevant å trekke inn George Herbert Meads speilingsteori som går ut på at selvet utvikles gjennom sosial aktivitet og erfaring. Ifølge Mead speiler vi oss i tilbakemeldingene vi får av andre og korrigerer selvbildet vårt ut ifra dem. Dermed kan ikke selvoppfatningen ses isolert. Den må forstås som en del av en sosial sammenheng (Mead, 1934). Selvbilde er tett knyttet til selvrepresentasjon og blir dermed en viktig del av identitetsforhandlingen. Ifølge Giddens (2008) må mennesker i senmoderniteten stadig ta avgjørelser og formulere roller og

identiteter. På denne måten blir identitet et livslangt prosjekt som stadig må arbeides frem og forhandles.

Impression management og selvrepresentasjon forhandles i fysiske og digitale situasjoner. Selv om appene har en nær forbindelse til den fysiske virkeligheten, tilbyr teknologien oss nye måter å uttrykke oss på. Disse kan oppleves som fordelaktig og kompliserende. På sosiale medier kan vi vise oss fra våre beste sider gjennom verbale og visuelle virkemidler. Plattformene åpner opp en ny scene der det er rom for å uttrykke identitet uten at inntrykket er avhengig av kropp, tid eller sted. Det kan være fordelaktig i den forstand at det skapes en arena der man kan eksperimentere med identitet. Samtidig kan friheten til å utfolde seg svekke ærlighetsaspektet knyttet til selvrepresentasjon, og dermed virke ødeleggende for relasjonsutviklingen. På Tinder er det også vanskelig å forestille seg hvem publikum er, noe som setter visse begrensninger. Alt fra ekskjærester til kollegaer og familiemedlemmer kan i teorien få øye på profilen. Det gjør selvrepresenteringen til et balansearbeid som krever at man byr på seg selv, samtidig som man ikke gir for mye.

3.6 Gamification – Hell i spill og kjærlighet?

Tinders bruk av *gamification*, eller spillifisering ser ut til å spille en viktig rolle for appens suksess på markedet. *Gamification* går ut på at kvaliteter fra spill blir overført til sammenhenger som ikke nødvendigvis har noe med spill og gjøre. *Gamification* kan dermed anses som et ekstra lag av elementer som legges på toppen av et allerede eksisterende system (Skauge, 2019, s. 10). Dette systemet fungerer i utgangspunktet for seg selv, men forbedres av designelementer og prinsipper fra spillverden. Ifølge Deterdinger et al. (2011, s. 2426) kan disse elementene til fordel anvendes i apper og *non-game services* for å forbedre brukeropplevelsen. Ved å spille på psykologiske behov og belønne konkurranseinstinkt og selvrealisering økes spenningsfaktoren ved bruken ytterligere (Braseth, 2015, s. 22). Spillelementene kan på denne måten bidra til å hekte brukerne, slik at de glemmer tid og sted og dermed oppholdes lengre på plattformen (Rocha, 2018, s. 65).

Spillifiseringselementet brukes for å skape engasjement og forenkle datingprosessen. Ved å senke terskelen, tilbyr appen en løsning der man gjennom tre steg kan oppnå målet med kommunikasjonen. Brukerne må *like*, *matche* og *chatte*. Tinder er utformet som en kortstokk med virtuelle spillekort basert på potensielle matchers profiler. Brukeren får kun opp et av disse kortene om gangen og må dermed avgjøre om personen er aktuell ved å sveipe til høyre eller uaktuell ved å sveipe til venstre. Valget må tas på bakgrunn av informasjonen

spillekortet gir. Det innebærer som regel et fornavn, alder, et utvalg bilder og en kort skriftlig biografi. Dersom man klikker seg videre inn på profilen kan det også i tilfeller være mulig å se bilder fra Instagram, i tillegg til hvilken musikk vedkommende liker å høre på. Dersom begge parter er interesserte og sveiper til høyre oppstår det en match som gjør det mulig å kommunisere i appens chatfunksjon.

Gamification-aspektet ser ut til å prege bruken og opplevelsen av Tinder, og utpeker seg dermed som en nødvendig teori å trekke inn i analysen. Det skal nevnes at spill lenge har vært en sentral del av romantikk og sjekking også fysiske settinger, men spilleeffekten ser ut til å forsterkes ytterligere i den digitale konteksten. Ifølge Braseth er jakten på en partner programmert i oss for at vi skal kunne skille ut dårlige matcher. En del av spillet dreier seg dermed om å vurdere risiko og avkasting knyttet til den utkårede. Datingappene fremskynder gjerne denne prosessen, men belønningene er de samme som vi vanligvis får gjennom intimitet (2015, s. 22). Hvorvidt dette spillet er biologisk eller kulturelt tar jeg ikke stilling til.

4 Analyse

Analysen er organisert med utgangspunkt i forskningsspørsmålene, og deler seg dermed inn i tre hovedkategorier. Den første delen tar for seg motivasjonene bak Tinder-bruken og belyser dilemmaene som oppstår når den intime sfæren åpner seg og synliggjøres for andre.

Delkapittelet fokuserer på ulike steg av datingprosessen, hvordan andre involverer seg i den, i tillegg til å gå dypere inn i hvordan jakten på kjærligheten er en drakamp mellom lek og alvor, sett i lys av *gamification*-teorier. Det andre delkapittelet undersøker overgangene mellom online og offline. I denne delen belyses det hvordan intimitet og relasjoner forhandles i møte med offline relasjoner online. Forskningsspørsmålet forsøker å belyse hvordan Tinder-brukere opplever, erfarer og håndterer bekjentes tilstedeværelse, det være seg venner, kollegaer, periferere kjente eller familie. Det tredje og avsluttende analysekapittelet tar for seg hvordan kommunikasjon utvikler seg på Tinder, og hva som skjer når den flyttes fra det digitale rommet til den fysiske virkeligheten. I denne sammenhengen skal jeg se nærmere på hvordan informantene forhandler identitet og intimitet gjennom selvrepresentasjoner og skriftlig kommunikasjon. Analysen tar med det utgangspunkt i sentrale perspektiver, forskjeller og likheter som finner sted i datamaterialet.

Del 1: Motivasjon og involvering

På bakgrunn av den seksuelle revolusjonen, som Giddens (1992) beskriver, har seksualitet blitt et tema som diskuteres og utforskes åpenlyst i dagens samfunn. Av den grunn er det kanskje ikke så overraskende at seksualitet og kjærlighet er temaer de fleste relaterer seg til og har en viss formening om, uavhengig om det gjelder egne eller andres kjærlighetsliv. Under intervjuene uttrykte et flertall av informantene at datingsfæren langt ifra var noe de stod i på egenhånd; venner, familie og kollegaer involverte seg i prosessen og motiverte dem.

Denne formen for involvering er ikke et nytt fenomen. Selv om det ikke har vært tradisjon for arrangerte ekteskap i Norge, har det ikke vært uvanlig at foreldre har involvert seg i barnas utvelgelsesprosess av en partner. Foreldre har typisk vært på utkikk etter en passende makker eller make til sitt voksne barn og gjerne stelt i stand møter og introdusert dem for mennesker som anses å passe inn i familien med tanke på kulturelle, religiøse og økonomiske likheter (Schwartz og Velotta, 2018, s. 57). Det er heller ikke uvanlig at venner spiller en rolle i sjekkescenarioer på byen, eller at romantikk oppstår på arbeidsplassen. Likevel har det skjedd merkbare endringer i datingsfæren. Dersom man oppsøker en bar, er det i dag større sjans for

å få øye på noen som er på date arrangert gjennom en sjekkeapp, enn noen som faktisk er aktivt ute og sjekker (Schwartz og Velotta, 2018, s. 57).

Måten vi velger partnere på og forhandler relasjoner har endret seg i takt med teknologien. Jakten på den rette med online-tjenester som hjelpemiddel har ledet til en kompleks, romantisk virkelighet som tar plass online og offline på samme tid. Selv om smarttelefonene har blitt nyttige verktøy har de ikke fullstendig overtatt matchmakerrollene og erstattet de tradisjonelle innehaverne, de har tvert imot gjort det lettere for flere å delta i prosessen. Noen av de viktigste tilskuddene nettdating har ført med seg hevdes å være tidsrammen, effektiviteten og den digitale distansen (Schwartz og Velotta, 2018, s. 82). På Tinder kan man komme i kontakt med mennesker når som helst i løpet av døgnet fra hvor som helst på kloden. Det er vanskelig å si om disse faktorene i det store og hele gjør datingprosessen enklere eller mer utfordrende, og intervjuene peker på argumenter for at begge deler kan være gjeldende. For noen byr det store utvalget på muligheter og opplevelser, som jeg senere skal komme mer konkret inn på, mens andre opplever mengden og tilgangen overveldende og frustrerende.

Med mange fisker i havet, kan det være vanskelig å gi seg etter første napp, og en hjelpende hånd fra sidelinjen kan dermed komme godt med. Tilgjengeligheten og den digitale distansen åpner for at menneskene rundt en kan ta del i flere steg av datingprosessen. De kan motivere, hjelpe med å utforme autentiske profiler, delta i utvelgelsen gjennom sveiping og kommunisere med matchene. Noen av informantene forteller at de hovedsakelig bruker Tinder sammen med andre, fordi det gir dem muligheten til å diskutere og ta avgjørelser i fellesskap. Tidvis ser også sveiping ut til å ha utelukkende underholdningsverdi, men den som lar seg underholde mest er ikke nødvendigvis profilens innehaver. Flere av informantene forteller at det ikke er uvanlig at venner, familie eller kollegaer tar over styringen fullstendig og sveiper og chatter på egenhånd. Dette er ifølge informantene særlig noe bekjente som er i forhold selv ser ut til å finne underholdningsverdi i.

Hvorvidt informantene lar andre involvere seg i prosessen varierer i stor grad ut ifra hva betydning de legger i appen, og hva de bruker den til. Datamaterialet peker videre på at intensjonen bak Tinder-bruken ofte kan være flertydig. Datingtjenester kan med andre ord brukes til en rekke ulike formål som går på tvers av hverandre, variere i tid eller samvirker. For noen oppleves datinglivet som en privat sfære, mens andre finner involvering utenfra betryggende og motiverende. Når jeg spør informantene hva de bruker Tinder til, ramser de

opp følgende formål: forbedre selvtillit og selvbilde, innlede kortvarige intime relasjoner, langvarige romantiske relasjoner, dating, vennskap, sosialisering, underholdning, tidsfordriv og til å orientere seg i hvem som er single.

Motivasjonen og bruken kan være flertydig og nedlastningen av appen trenger ikke bety at man ønsker å møte eller date noen offline. Selv om studiedeltagernes bruk grunner i ulike årsaker er det særlig en gjennomgående faktor som skiller seg ut, appen har for alle en sosialiseringverdi. Alle snakker om Tinder og opplevelsene de sitter igjen med i etterkant av erfaringene. Den sosiale funksjonen får dermed utspill både i det digitale og fysiske rommet.

4.1.1 «Slutt å syt og last ned Tinder»

Datamaterialet viser at venner, familie og kollegaer tar del i flere steg av datingprosessen. Likevel er det et tidspunkt de er særlig betydelige. I oppstartsfasen spiller de en viktig rolle som motivatorer. Oppfordringer til å laste ned og prøve tjenesten er for mange av informantene avgjørende for valget de tar om å begynne og date online. Appen utpreger seg som et sentralt førstesteg ut på datingmarkedet og anses som et lavterskeltilbud. Selv om bruken grunner i forskjellige mål blir tjenesten fort et tema single må ta stilling til. Da Frøydis kom ut av et langt forhold med ungdomskjæresten gikk det ikke lang tid før venner og familie oppfordret henne til å laste ned Tinder. Frøydis hadde ingen erfaring med nettdating fra før og følte seg langt ifra klar for å utforske datingsfæren. Hun forteller at ekskjæresten opprettet en bruker like etter at det ble slutt og at hun endte opp med å gjøre det samme tre-fire måneder senere som et fellesprosjekt med søsteren:

Jeg hadde søsteren min på besøk [...]og så sa vi det at nå drikker vi oss fulle og så laster vi ned Tinder [...] Jeg synes jo det var veldig ubehagelig bare å laste ned og ha bilder av meg selv, men jeg gjorde det som en slags utfordring [...] så lastet jeg egentlig ned Tinder fordi at jeg fikk jo egentlig beskjed om at «jeg tror det hadde vært bra for deg Frøydis å laste ned Tinder fordi at du har så dårlig selvtillit akkurat nå». (Frøydis, 23)

Frøydis var skeptisk til datingappen og opplevde den som skremmende og ubehagelig. Hun syntes det var utfordrende å eksponere seg og dele med omverden at hun hadde gjennomgått et samlivsbrudd etter mange år i relasjonen. Etter klar beskjed fra venner og familie endte hun likevel opp med å laste ned appen for å utfordre seg selv og forbedre selvbildet. Ettersom det var et fellesprosjekt med lillesøsteren følte det tryggere og mer overkommelig.

For Kalle var også familien en avgjørende faktor da han valgte å laste ned appen. Etter oppfordring fra stemoren skaffet han seg Tinder for å se hva det gikk i. Familiens tydelige

involvering bekrefter påstanden om at nettdating med tiden har blitt et mindre tabubelagt tema. Det ser ut til at digital dating ikke lengre oppleves som en siste utvei eller et verktøy for einstøinger, men som noe alle driver med. Det gjenspeiles også i samtalen med Thomas der han beskriver Tinder som et vanlig tilbehør på mobilen for single. De mangfoldige bruksområdene Tinder dekker, tyder dermed på at appen legger til rette for en rekke ulike praksiser og relasjonsutviklinger som senker terskelen og får flere til å ta i bruk tjenesten.

Ettersom Tinder har blitt en naturlig del av datingkulturen er det kanskje ikke så overraskende at appen har blitt et samtaleemne også i jobbsammenheng. For Anette var det en kollega som spilte den avgjørende rollen. Hun opplevde det som betryggende å høre om kollegaens erfaringer med appen, og ønsket derfor å prøve selv. Legitimeringen av den digitale datingen ser dermed ut til å ha en overbevisende effekt uavhengig av om den som anbefaler tjenesten har erfaring med nettdating selv eller ei.

Av intervjuene kommer det også frem at noen av informantene selv har overtalt venner til å laste ned Tinder. Markus oppfordret i denne sammenhengen en kompis til å laste ned appen. Han forteller at han ga vennen klar beskjed om å ta seg sammen etter å ha hørt han syte over lengre tid:

[...] jeg har en kompis som hadde, jeg vet ikke hva jeg skal si? Det var en stund siden han hadde vært på markedet, eller bare liksom, han hadde ikke gjort noe store effort for å prøve og liksom finne seg en dame eller noe sånn da, så var jeg bare sånn «Slutt å syt og last ned Tinder», hvert fall det er et forsøk, og så gjorde han det da. (Markus, 22)

Markus ga klar beskjed til kompisene om at han måtte ta seg sammen og våge seg ut på datingmarkedet igjen. Denne måten å overtale andre til å laste ned appen viser at det er en underliggende forventning til at man skal være på søken etter relasjoner enten de er av romantisk, intim eller platonisk art. Dette kan tolkes som at nettdating anses som noe for alle, og at man derfor ikke har noen grunn til å sitte på sidelinjen og vente på at noe skal skje spontant i den fysiske virkeligheten. Ifølge Illouz har internettdatingen nettopp endret den spontane karakteristikk som lenge har kjennetegnet den romantiske kjærligheten. Illouz hevder at digitaliseringen av datingsfæren har instrumentalisert romantiske relasjoner ved å tilby store utvalg som fører til en samlebåndseffekt der relasjoner enkelt og raskt fortæres (2007, s. 90). Samlebåndseffekten Tinder legger til rette for, kan tenkes å skape press og forventninger til at alle som er single bør være på appen.

4.1.2 Spill og kjærlighet

På tross av at mediene ofte beskylder Tinder for å fremme «hook up»-kultur og tilrettelegge for tøylesløse seksuelle møter (Spilde, 2019, s. 3), peker datamaterialet i denne studien på at flere av informantene hovedsakelig bruker tjenesten i jakten på romantiske relasjoner. Hobbs et al. fant lignende trekk i sin studie, der datamaterialet viser at kun 25% av respondentene bruker Tinder i søken på seksuelle møter (2016, s. 276). De poengterer at tradisjonelle syn på dating, relasjoner og monogami enda er sterkt tilstedeværende i samfunnet, og motbeviser med det tesen om at «*Tinder is tearing society apart*».

Samtidig som appen brukes til å søke vennskap, kjærlighetsrelasjoner, intime møter og lignende, peker datamaterialet på to andre faktorer som virker som drivkraft for bruken. Tinder beskrives som tidsforfyllende og har en tydelig underholdningsverdi for informantene. For de fleste virker særlig sistnevnte som en viktig drivkraft for Tinder-bruken. Underholdningsverdien er tett knyttet til appens format og design. Spillifiseringsaspektet (*gamification*) ved Tinder gjør aktiviteten engasjerende og spennende når man tindrer alene og sammen med andre. Datamaterialet viser dermed en tydelig tendens til at jakten på «seriøse» og «ekte» relasjoner eksisterer side om side med underholdningsaspektet spillifiseringen genererer. Selv om Tinder tilsynelatende tilbyr en *quick fix*, kan spillaspektet oppleves som utfordrende. Dette kan illustreres ved Vetle, som forteller at han opplever spillformatet problematisk:

Jeg faller liksom veldig kjapt inn i den der klikksonen, der du jakter på å bli likt eller prøver, det er liksom et spill, du prøver å finne ut reglene og så prøver du å vinne liksom og så blir det fort at man mister det der menneskelige aspektet synes jeg, men når jeg først begynte å bruke Tinder, da var ikke jeg helt klar over det, da var det litt mer sånn jaja jeg er litt skeptisk, men jeg prøver allikevel fordi jeg har veldig lyst å finne noen, sant? (Vetle, 26)

Vetle opplevde Tinder som overveldende. Målet om å finne en kjæreste gikk på bekostning av konkurranseinstinktet spillformatet genererte. Han ble mer opptatt av mengden matcher, noe som resulterte i at tindringen ble et tallspill istedenfor å handle om jakten på den rette. Det gav han en følelse av at det menneskelige aspektet forsvant. Opplevelsen Vetle satt igjen med kan ses i sammenheng med Illouz teorier om at samtidens kjærlighetsrelasjoner er instrumentelle og kommodifiserende (2007, s. 90).

Ifølge Schwartz og Velotta laster mange ned Tinder nettopp fordi de ønsker å underholdes. De påpeker at nysgjerrighet kan være en viktig drivkraft for tindringen (2018, s. 65). Når

appen brukes i sosiale kontekster ser også en ironisk distanse ut til å gjøre seg gjeldende. Disse tendensene fremtrer også som sentrale i denne studien. Hanna forteller for eksempel at hun ofte sender skjermbilder av unike Tinder-profiler til en nysingel kompis i en annen by. På denne måten kan de, på tross av avstanden diskutere andres selvrepresentasjoner og få seg en god latter. Ettersom de har forskjellige preferanser og geografisk plassering, tilfredsstilles også nysgjerrigheten. Samtidig oppleves det som et godt påskudd til å holde kontakt. Det er tydelig at Tinder både kan brukes til lek og alvor. Schwartz og Velotta peker i denne sammenhengen på at bruksverdien kan være varierende. De forklarer at en lite seriøs tilnærming er særlig typisk når man begynner å bruke Tinder, og at bruken ofte endrer seg og blir mer seriøs over tid (2018, s. 65). Det grunner trolig i at man opparbeider seg erfaringer og endrer motivasjon ut ifra hvor man er i livet.

Spillmetaforen dukker gjentatte ganger opp i datamaterialet. I likhet med Vetle forteller Thomas at han ofte opplever tindringen som en konkurranse. I hans tilfelle er konkurransen først og fremst knyttet til den fysiske virkeligheten. Thomas forteller at han flere ganger har matchet med de samme damene som kompisene, noe som fører til at det blir kamp om hvem som får henne med seg på date:

[...] man sitter jo og ser hva folk sveiper på og hvem folk har matchet med hehe og man skriver jo gjerne med samme person og da haha, det er jo fort gjort, og da blir det jo hoo (onomatopoetikon) første mann til mølla [...] det kan være jævlig irriterende og [...], hvert fall hvis hun velger å gå på date med kompisen din i istedenfor deg. (Thomas, 36)

På denne måten er det tydelig at spillifiseringen kan generere konkurranse i digitale og fysiske settinger. Tinder har en tydelig sosial funksjon og blir dermed fort et samtaleemne i vennegjengen. Skillene mellom den digitale og fysiske sfæren blir vanskeligere å stadfeste, ettersom de eksisterer parallelt. Samtidig som konkurransen kan oppleves som frustrerende ser det ut til at den skaper et visst samhold og spenningsmoment for vennegjengen.

Selv om Thomas ønsker å vinne over kompisene, forklarer han at Tinder ikke bare er et spill. Av den grunn er han opptatt av at potensielle matcher opplever han som autentisk når de kommuniserer med han i appen. På bakgrunn av det har han til enhver tid full kontroll over brukerkontoen sin, hvem han liker, matcher og snakker med.

Hvorvidt informantene er villige til å gi fra seg kontrollen og la andre involvere seg i appen i form av å delta i sveipe- og samtaleprosessen varierer i stor grad. For mange ser det ut til å ha en sammenheng med hvor seriøst de bruker appen og hvilke mål de har. Sandra, Stine,

Frøydis og Hanna er blant de som ikke tar tindringen så høytidelig og lar dermed gjerne andre slippe til. Sandra begrunner det med at hun ikke har noen spesifikke mål bak bruken sin. Det eneste hun ønsker å oppnå er å innse at det finnes flere potensielle partnere der ute for å komme over ekskjæresten. Dermed bryr hun seg ikke om hva venninnene gjør med brukeren hennes. Sandra forklarer at hun pleier å gå bort og lage mat eller rydde mens de sveiper og chatter med profilen hennes.

Stine forteller at andre ofte ønsker å involvere seg i hennes Tinder-bruk. I sosiale sammenhenger, deriblant på fest, hender det ofte at venner eller vennepar spør om de kan sveipe sammen eller ta over styringen:

[...] jeg føler liksom at folk bruker min Tinder-profil mer enn jeg bruker den selv, sant? «Åh har du Tinder, kan jeg få se, kan jeg få sveipe litt, kan jeg få sende litt meldinger?», så er det sånn «Jaja, kos deg liksom», og jeg bruker ikke den sånn veldig mye, så nå har jeg masse samtaler som venter på meg fordi at Synne og Stian hadde det gøy ikke forrige helg men helgen før det. (Stine, 23)

Selv om vennene til Stine hovedsakelig søker underholdning og spenning når de tar over kontoen, hender det også at de har mer seriøse hensikter og prøver å finne potensielt gode matcher som kan lede til noe mer. Hanna forteller at vennene hennes faktisk lyktes med det en gang:

[...] venninna mi som var med å lage meg Tinder da, hun og en venninne satt og sveipet litt på den da og det er veldig funny for den fineste hyggeligste fyren jeg faktisk har møtt der var det de som sveipet på fordi han var sykepleier [...] og det er sånn veldig merkelig, jeg har tydeligvis veldig dårlig smak hehe [...] (Hanna, 24)

At Hanna ga bort kontrollen førte i dette tilfellet til at hun brøt med egne mønster og matchet med en hun gjerne ikke hadde kommet i kontakt med dersom hun selv hadde styringen. På denne måten fikk hun utvidet horisonten. Selv om matchen med sykepleieren utviklet seg til en flere timer lang kafé-date, forteller Hanna at hun foretrekker å ha kontrollen selv. Hvorvidt de som tar over styringen har seriøse hensikter eller ei, er varierende. Dette fikk hun kjenne på da en kollega under lønningspils kapret telefonen hennes og skrev «Hva vil du?» til en match. En av grunnene til at slike situasjoner kan oppleves som ubehagelig er fordi man føler seg ansvarlig for kommunikasjonen og eventuelle avvísninger som må finne sted i etterkant. Anette, som er på utkikk etter en langsiktig, romantisk relasjon synes derfor det er svært ubehagelig å gi fra seg styringen. En gang Anette ga fra seg kontrollen endte hun opp med å

få mange matcher og meldinger fra menn hun ikke var interessert i. Tanken på å avvise og fjerne matchene gjorde henne stresset og ukomfortabel.

Frøydis kjenner seg igjen i at det kan være lettere å sveipe på andres Tinder-kontoer. Hun forklarer at barrieren endres når det ikke gjelder egen profil. For underholdningens skyld forteller Frøydis at hun ofte bytter telefon med lillesøsteren. Ettersom hun ikke har noen mål om å møte noen av matchene, bryr hun seg ikke om hvem som utgir seg for å være henne eller om den hun snakker med er oppriktig. Frøydis forteller at hun spesifikt har tilpasset aldersspennet på brukeren sin etter søsterens ønske om å sveipe på og chatte med folk hun tidligere har gått på skole med. I tillegg til søsteren hender det også at Frøydis lar venninner ta over:

[...] jeg var på hyttetur med noen jeg gikk på folkehøyskole med i juli og vi var fire stykker som hadde Tinder, og ei som var i et langvarig forhold [...], lykkelig forelska holdt jeg på å si, og hun har jo aldri hatt Tinder... så når hun fant ut at jeg og Sara hadde Tinder så var hun bare sånn «kan jeg få lov til å sveipe? Kan jeg få lov til å se hva dette handler om?» og hun brukte tre dager på profilen til Sara og holdt samtaler med matchene som hun fikk som seg selv, og hun gjorde det jo og bare på pur faen, det var bare sånn «nei nå begynner han å fortelle meg om ting som jeg, jeg vil ikke vite hvordan han er som person, jeg vil bare drive gjøn» haha, fordi da hadde hun en barriere der det ikke var henne sant? Det var Sara som snakket, så da gikk det fint. (Frøydis, 23)

Når man kommuniserer gjennom andres profiler er det lettere å fraskrive seg ansvaret, og terskelen for å bruke Tinder som ren underholdning blir dermed lavere. Man kan komme unna med nærmest hva som helst fordi man ikke trenger å forholde seg til personen i andre enden eller er ansvarlige for å avvise den i etterkant. Det ser derfor ut til at sveipesituasjonen varierer mellom å være autentisk og underholdende. Dersom intensjonen bak Tinder-bruken er å finne en potensiell partner, blir det i dette henseende lite gunstig å la andre ta over styringen hvis motivasjonen er å bli underholdt. I likhet med Anette og Thomas synes derfor Rebekka og Kalle at det er viktig å ha større grad av kontroll over kontoen sin:

Jaja, mange fisker i havet, men hva om man tar vekk den beste. (Rebekka, 34)

[...] det er litte grann det her at jeg ønsker at, det er en syk klisje, men å behandle andre som du selv vil bli behandlet liksom, sant? Altså jeg ønsker jo ikke å finne ut at en samtale jeg har tatt ganske seriøst [...] bare er noen som har sittet og køddet med venninnen sin [...] men det

er liksom, det jeg ønsker å få ut av Tinder er jo just det, ja, men at jeg kan snakke med noen og alt det der. (Kalle, 27)

Ønsket om kontroll har ulike årsaker. På den ene siden dreier det seg om frykten for å gå glipp av en god match, mens det på den andre siden handler om å gi og få respekt. I likhet med Kardemommeloven dreier det seg i all enkelhet om å behandle andre slik man selv ønsker å bli behandlet. Hobbs et al. trekker følelsen av kontroll frem som en sentral fordel ved nettdating (2016, s. 276). Denne studien peker derimot på en tydelig ambivalens. Datamaterialet viser at informantene har ulike opplevelser av hvorvidt de føler at de har kontroll, eller har behov for å ha det. Noen er komfortable med å gi fra seg styringen, mens andre ikke er det.

Foruten involveringen fra andre, peker flere av informantene på en annen faktor knyttet til kontroll som gjør dem usikre. De er skeptiske til hvordan Tinder behandler personvernsopplysninger og hvordan appens algoritmer styrer og påvirker bruken. I denne sammenhengen forteller blant annet Frøydis at hun har hørt at Tinder scorer brukernes attraktivitetsnivå, mens Hanna nevner at Tinder straffer og belønner inaktiv og aktiv bruk i form av gode og dårlige sveipemuligheter.

4.1.3 Sosial sveiping

Informantene som liker å sveipe sammen med andre forteller at aktiviteten finner sted i ulike settinger, enten man sitter i sofaen og slapper av eller er i festlige lag. Andreas forteller at flere av kompisene i vennegjengen hans ble single på samme tid, noe som førte til at Tinder ble et naturlig samtaleemne og en sosial aktivitet. Særlig i vorspielsituasjoner brukte de Tinder til underholdning:

[...] man viser hverandre hvem man har matchet med og kanskje man sitter på vorspiel og alle sitter og sveiper og tar det opp på chrome cast liksom og ... og så det er jo et samtaleemne på en måte. (Andreas, 24)

Når Tinder kommer opp på storskjermen blir sveipingens hovedfokus og oppleves som ren underholdning. Andreas forklarer at Tinder i denne situasjonen går fra å være en datingapp til å bli en tulleapp. Det viser at betydningen og bruken former seg etter situasjonen man befinner seg i. Louise kan også kjenne seg igjen i Tinders underholdningsverdi. Det hender ofte at hun sveiper og drikker vin sammen med en venninne:

[...] vi synes det er litt morsomt da, og så blar vi litt gjennom og se på han og klikk på han og han er fin og har han ordentlige bilder, er det troverdig eller er det ikke troverdig? Altså litt

sånn da... men det er jo også litt fordi at jeg vil sikre meg [...] så har vi på en måte sveipet på hennes telefon, og så har vi sveipet på min telefon, ikke sant? Og så drakk vi litt vin og så lo litt og litt sånn. (Louise, 56)

Den digitale distansen gjør det mulig å diskutere mennesker og profiler med enda større grad av frihet enn det fysiske kontekster legger til rette for. Distansen skaper rom for ærlige og brutale dommer man kan le og underholdes av i fellesskap. Samtidig har samsveiping en annen viktig funksjon for Louise, den gir henne en trygghetsfølelse. Som 56-åring på Tinder forteller hun at hun ved flere anledninger har opplevd svindelforsøk. Dermed er det ekstra viktig for henne å involvere venninner i prosessen. Selv om skjermene skaper distanse, er det tydelig at også de som velger å date digitalt står i en sårbar situasjon som krever varsomhet. Schwartz og Velotta peker i denne sammenhengen på at digital dating kan påføre store emosjonelle kostnader med mindre man lykkes i å kapre en partner raskt. Eksponeringen gjør en synlig og utsatt for avvisning, noe som kan ha negativ innvirkning på selvfølelsen (2018, s. 72). Dersom man i tillegg blir lurt til å tro at følelsene er gjensidige, slik Louise har opplevd, kan de emosjonelle kostnadene bli enda større.

Datamaterialet peker også på at tindringen kan ha underholdningsverdi i etterkant av selve sveipeprosessen. For Kjersti har historiene og opplevelsene særlig fått underholdningsverdi på sikt. Etter at hun flyttet tilbake til hjembyen lastet hun ned Tinder for å komme i kontakt med nye mennesker, være sosial og date. Kjersti forteller at hun på et tidspunkt møtte opp til fem menn i uken og koordinerte dater i allslags hverdagssituasjoner:

[...] når jeg flyttet, til og med når jeg kjørte flyttelass så koordinerte jeg bare en sånn date på Circle K bensinstasjon hehehe på vei med flyttelasset, en mann inn i bilen, en mann ut igjen hehehe, sånn at jeg har ikke brukt tid på å liksom ta på deg mascara, eller pynte deg eller, null stress med forberedelser, dette har jeg ikke brukt tid på. (Kjersti, 49)

Kjersti brukte lite tid og krefter på datene, og hun var ikke særlig opptatt av å forberede eller pynte seg. Hun forteller at førsteinntrykket var avgjørende for om hun ønsket å møte mennene igjen. I tilfeller har Kjersti avbrutt dater etter få minutter på bakgrunn av at kjemien var mangelfull eller personens høyde var feil. Ifølge Hobbs et al. kan denne holdningen knyttes opp mot de endeløse valgene og mulighetene man står overfor når det kommer til å konstruere og justere forhold (2016, s. 274). Bevisstheten om at det finnes flere å velge mellom for begge parter fører derfor til at mange hele tiden har i bakhodet at relasjonen står i fare for å gå over. Det gjør mange skeptiske til å investere mye tid i relasjonen, noe som fører til at de tar raske beslutninger, slik Kjersti gjorde. Dermed flyttes fokuset fra å investere tid i

den potensielle partneren til at man investerer mer i seg selv og for eksempel vennskapsrelasjoner (Hobbs et al., 2016, s. 274).

Kjersti har et avslappet forhold til datingen, noe som gjør at hun finner stor underholdningsverdi i opplevelsene. Et av høydepunktene har for henne blitt å fortelle om stevnemøtene til nysgjerrige kollegaer på jobben. Datingsfæren bryter seg dermed inn i alle ledd av hverdagen, enten det er koblet til fritid eller arbeidsliv. For Kjersti ser tindringen ut til å ha en viktig sosial funksjon som fører til et tettere samhold mellom henne og kollegaene. Anerkjennelsen hun får på jobben ser ut til å virke som drivkraft for tindringen, den gir henne lyst til å utforske mer.

4.1.4 Å blande seg eller ikke blande seg?

Hvorvidt informantene er komfortable med at venner, familie og kollegaer involverer seg i datingprosessen er varierende. I tillegg til å spille en viktig rolle som motivatorer forteller flere av informantene at kjente også, særlig i begynnelsen, hjalp dem med å utforme representative Tinder-profiler. Etter hvert som de har utforsket og opparbeidet seg erfaringer, ønsker de fleste derimot å ta over styringen selv og eksperimentere på egenhånd. Noen søker også veiledning på nett og leser seg opp på hvordan de på best mulig vis kan fremstille seg uten å gå i noen feller.

Selv om mange utvikler seg til å bli mer selvstendige, ser menneskene rundt dem fremdeles ut til å ha innflytelse på valgene som tas, uavhengig om de har bedt dem involvere seg. Frøydis som lastet ned Tinder for å forbedre selvbildet har eksperimentert mye med kontoen på egenhånd og gitt den et annerledes og humoristisk preg enn det den hadde i starten da hun opprettet den med lillesøsteren. Frøydis forklarer at hun har utfordret seg på Tinder i så stor grad at selvtiliten og selvbildet har bedret seg. Hun forteller at appen har hjulpet henne med å bli kjent med eget ansikt. Likevel kan menneskene rundt påvirke valgene hun tar og få henne til å tvile på seg selv:

[...] Jeg pleide å ha et bilde av meg som holdt opp en bok som det stod penis på og så sa hun som jeg var på hyttetur med [venn] at det burde jeg ikke ha hehe, hun likte ikke det, så da fjernet jeg det selv om jeg egentlig syntes det var ganske morsomt. (Frøydis, 23)

Venninnens kommentar fikk Frøydis til å fjerne bildet. Bemerkninger eller kommentarer kan derfor se ut til å ha stor betydning. Selv om Frøydis har lagt mye arbeid ned i profilen sin, og i utgangspunktet er fornøyd med den, gjør andres meninger henne usikker. Betydningen kommentaren fikk for Frøydis kan knyttes opp mot George Herbert Meads spillings-teori.

Ifølge Mead (1934) ser og forstår vi oss selv gjennom andres reaksjoner. Med andre ord utvikles selvet gjennom sosial aktivitet og erfaring. På denne måten blir andre mennesker en viktig del av prosessen. Vi speiler oss i tilbakemeldingene vi får fra andre og korrigerer selvbildet vårt ut ifra dem. Av den grunn mener Mead at selvoppfatningen ikke kan ses isolert, men at den må forstås som en del av en sosial sammenheng (Mead, 1934).

Generelt står det å utforme autentiske profiler høyt hos informantene. De er opptatt av å uttrykke virkelighetsnære og ekte versjoner av seg selv i håp om å tiltrekke seg andre. Den autentiske selvrepresentasjonen ser ut til å være særlig viktig for de som har som mål å møte potensielle partnere offline. En studie av Toma et al. viser at desto høyere dette ønsket er, jo ærligere fremstiller nettdatere seg selv (2008, s. 1025).

Et av de mest fremtredende elementene i datingappene er bildene. Med sitt visuelle preg, er det hovedsakelig de som tar fokuset på Tinder. Bildene er sentrale nettopp fordi de kan knyttes til brukerens identitet. Bilder gjør en gjenkjennelig og dermed også ansvarlig for handlingene som utføres gjennom profilen. Flere av informantene legger særlig frem fotografering og utvelgelse av bilder som områder de får hjelp på. Selv om bildene kan være avslørende, legger datingappene til rette for at man kan presentere seg strategisk. Posering, sminke, lyssetting og redigering er eksempler på hjelpemidler som kan tas i bruk for å skape plettfriske og attraktive selvrepresentasjoner.

Når Thomas skulle lage sin profil brukte han en dag på å ta iscenesatte bilder med høy kvalitet. Andreas hadde også en photoshoot med hjelp fra venner for å fange blinkskudd til profilen. I perioden Andreas hadde appen eksperimenterte han med forskjellige uttrykk. Han var særlig opptatt av å gi et allsidig bilde av seg selv, og endte opp med et produkt bestående av noen poserende og iscenesatte bilder. I tillegg brukte han noen bilder som var tatt i sosiale settinger og i jobbsammenheng. For Andreas var det særlig viktig å vise at han var maskulin og sosial. For å få frem ønskede karakteristikk forteller Andreas at de iblant hjelper hverandre innad i vennegjengen:

[...] det er jo kanskje noe vi nesten snakker mer om, istedenfor å snakke om hvem man liksom matcher med eller snakker med eller sveiper på, så snakker man mer om profilen sin hvert fall, og så av og til så får jeg melding av kompisene mine sånn «hva synes du om dette bildet?», «hva synes du om denne bioen?», «Hvilket bilde skal jeg ha først da?»». (Andreas, 24)

Også Kalle søker bekreftelse på denne måten hos sine venner:

[...] jeg har noen ganger vist min bruker til andre kompisar bare for liksom hva synes du [...], bør jeg skifte bilde? Eller er det her liksom en grei samling med bilder? Fordi at jeg synes at det er liksom, de gir et ganske variert inntrykk. (Kalle, 27)

I tråd med informantenes beskrivelser ser rådføring ut til å ha en viktig funksjon. For å forsikre seg om man gir et virkelighetsnært bilde virker det nødvendig med bekreftelse fra andre. Denne formen for involvering går ofte begge veier, og tar for seg visuelle og skriftlige elementer i profilene. Det kan tenkes at behovet for å få andres innspill og vurderinger har en beskyttende effekt. Ved å involvere andre i prosessen føler man seg gjerne ikke så alene dersom man mislykkes eller får få matcher. Når man blir sveipet bort av andre, oppleves det kanskje ikke like selvutslettende eller truende hvis en venn eller en kollega har vært med på å bestemme hvordan fremstillingen skulle være. Å opprette autentiske Tinder-profiler kan derfor sies å være et komplekst prosjekt som krever identitetsforhandling, tankekraft, og for mange, samarbeid med andre.

4.1.5 En «avslappet» selvrepresentasjon?

Selvrepresentasjon er sentralt i forbindelse med de fleste sosiale medieplattformer, men kanskje særlig fremtredende på datingapper. For å lykkes på Tinder kreves det at man gir et autentisk og tiltrekkende bilde av seg selv som får andre interesserte (Toma et al., 2008, s. 1024). Det kan være utfordrende når det er mange man skal konkurrere mot og sammenlignes med. Ifølge Toma et al. er det særlig viktig å mestre selvrepresenteringen i begynnelsen av forholdet ettersom inntrykket man gir hverandre er avgjørende for om partene våger å investere seg i relasjonen eller ei. For å tiltrekke seg noen er det dermed viktig å fremstå som mer attraktiv eller kompetent enn eventuelle utfordrere.

Til forskjell fra Tinder brukes andre sosiale medier som Facebook og Instagram hovedsakelig til å holde kontakt med allerede eksisterende relasjoner fra den fysiske virkeligheten. Med dette som fokus får gjerne selvrepresentering en annen rolle enn det den gjør på Tinder ved at det genereres andre typer forventninger. Ser man eksempelvis på *likens* funksjon, vil den ha ulik betydning. Å få en *like* på Instagram betyr sannsynligvis ikke like mye som å få en *like* på Tinder, fordi den generelt sett ikke har som mål å lede til så mye mer enn anerkjennelse. På Tinder er derimot en gjensidig *like* avgjørende for å komme i kontakt og opprette en relasjon. Profilen blir dermed et produkt man forsøker å selge seg inn med. Med mål om å finne en potensielt langvarig relasjon kan det tenkes at involvering og anerkjennelse fra venner, familie eller kollegaer er ekstra viktig i denne sammenhengen.

Informantene legger på generelt nivå mye arbeid ned i profilene sine, ved å utforske på egenhånd og involvere andre, likevel frykter mange at dette skal skinne gjennom. I frykt for å virke desperate er det dermed en forsvarsmekanisme å få det til å se ut som de ikke tar verken Tinder eller seg selv så høytidelig. Det skaper en tynn line å balansere på, der man på den ene siden må jobbe hardt og gjerne målrettet for å skape et godt og realistisk bilde av seg selv, samtidig som man utstråler en viss distanse:

[...] det er egentlig litt teit å tenke da, men jeg skal hvert fall late som jeg ikke har brukt så mye tid på Tinder hehe for det er jo løgn for jeg har egentlig brukt ganske masse tid på profilen min hehe men fordi at da virker det litt mer sånn, som om jeg ikke sitter på Tinder hele dagen, ikke sant? Ja sant jeg har et avslappet forhold til Tinder liksom, det er ikke så farlig, det er litt sånn kult. (Andreas, 24)

Jeg vil virke som en fyr som ikke tar Tinder så seriøst liksom, men sveiper en gang i ny og ne [...] jeg har jo tenkt over det, jeg har jo reflektert litt rundt det liksom, så det er jo en, det er ikke helt tilfeldig, det er jo en tanke bak de valgene jeg har gjort i profilen min, men så har ikke jeg lyst til å ta for mange valg eller liksom prøve å gjøre det altfor grundig. (Markus, 22)

Både Andreas og Markus er opptatt av å uttrykke at de har et avslappet forhold til datingappen. Selv om de begge har lagt mye arbeid ned i profilene sine ønsker de ikke at det skal komme til syne. Det kan tolkes som en strategi for å beskytte seg selv. Dersom de ikke tar Tinder seriøst, har de heller ingen ting å tape.

I likhet med Andreas og Markus er Thomas opptatt av å uttrykke et avslappet forhold til selvrepresentasjonen. Under intervjuet kommer det frem at han har brukt én dag på å ta bilder som utelukkende brukes på Tinder-profilen. Som tidligere nevnt er disse iscenesatte. Kontoen bestod av et bilde der han poserte med en kaffekopp på verandaen, ett urbant bilde med nystylet hår og skinnjakke, ett i dress og ett med turklær og stormkjøkken. Selv om han ga uttrykk for at disse bildene var nøye gjennomtenkte ville han ikke utdype noe mer enn: «Det kan tenkes at noen andre har tatt de ja», når det ble snakk om bildene var tatt profesjonelt eller ei. Det ser dermed ut til å være en viss forventning til at man skal skape realistiske, gode, allsidige profiler, samtidig som det ikke skal utstråles at man har lagt for mye arbeid ned i prosessen. Måten man bevisst reflekterer rundt selvrepresentasjoner tyder på at man står i en sårbar situasjon der man i forsøk på å beskytte seg selv nedjusterer betydningen.

Den sårbare posisjonen fører muligens til at noen synes det er ekstra vanskelig å innlemme andre i prosessen. For Åse og Vetle oppleves Tinder som en privat sfære. De kan i likhet med

de andre informantene snakke om opplevelsene sine i etterkant, men ønsker ikke at andre skal involvere seg i prosessen verken når det kommer til sveiping eller utformingen av profilene:

[...] jeg tenker liksom at jeg har ikke noe behov for at vennene mine skal liksom approve profilen min eller bare «Nei Åse, du burde ha det bilde ... du kan ikke skrive sånn teite ting, du må virke sånn og sånn», jeg tenker sånn hva er vitsen med det liksom litt? [...] jeg tenker liksom at det er litt min greie at jeg gjør det jeg vil og at folk liksom, jeg gidder ikke å blande inn noen andre i det egentlig ja ... utenom å kunne fortelle mange rare historier etterpå da.
(Åse, 26)

Åse vil ha kontrollen selv og utforske på egenhånd. Hun mener at det er to separate sfærer som ikke bør blandes sammen. For Vetle var målet bak bruken å finne en kjæreste, noe som gjorde at han også helst ville ha kontroll på prosessen selv etter å ha fått litt hjelp i startfasen:

[...] jeg fikk det litt [hjelp] fra han som anbefalte meg, for han var jo nysgjerrig etter jeg hadde begynt og så sa han liksom hva jeg skulle kutte ned på og han ga meg tips [...] men ellers så har jeg ikke vist det til så mange, det har liksom vært veldig personlig [...] det var liksom ikke en sånn casual, ting følte jeg, følte det var veldig intimt når jeg først drev med det.
(Vetle, 26)

Hvorvidt informantene vil at andre skal engasjere og involvere seg i prosessen varierer altså en del, for noen oppleves det for intimt og sårbart til å la andre ta del i.

4.1.6 Oppsummering

Som vi har sett i dette delkapittelet har Tinder utviklet seg til en legitim datingarena som nærmest står som symbol på førsteget ut i datingsfæren. Datamaterialet peker på at det er en slags underliggende forventning til at alle single er eller bør være på Tinder, et press informantene selv kjenner på og er med på å skape. For mange er familie, venner og kollegaer viktige motivatorer for beslutningen om å laste ned og utforske datingplattformen. Appen kan brukes til alt fra dating, sex, vennskap, kjærlighet og orientering til sosialisering. Med unntak av to ønsker resten av informantene at andre skal involvere seg i datingprosessen. Involveringen er særlig fremtredende i starten, men finner også sted i flere ledd av prosessen. Det innebærer hjelp til å velge ut potensielle partnere, utvikle autentiske profiler og kommunisere med matcher.

Tinder blir i mange sammenhenger en sosial aktivitet. Appen byr på underholdning og betydningen av bruken formes av situasjonene aktiviteten finner sted i. I noen sosiale situasjoner forvandles Tinder til en «tulleapp», mens samsveiping i andre anledninger preges

av seriøse motiver, noe som har en tryggende funksjon. Spillifiseringselementene, designet og formatet appen bygger på ser også ut til å skape et konkurranseinstinkt, som i større grad gjør jakten på en partner til en konkurranse.

På tross av den digitale distansen skjermene skaper utsettes informantene for emosjonelle kostnader. På Tinder evalueres man av utallige andre brukere og står i stor fare for å bli avvist, noe som med tiden kan ha en negativ effekt på selvbildet. Selv om Tinder ofte blir stemplet som en overfladisk sexapp, viser datamaterialet at appen dekker flere ulike behov og at betydningen av bruken i større grad ser ut til å fungere som et sosialt lim enn et oppløsningsmiddel.

Del 2: Å sveipe på kjente

Til forskjell fra mange av nettdatingsidene, baserer ikke Tinder seg på avanserte algoritmesystemer (Braseth, 2015, s. 14). Datingappene er geososiale og muliggjør dermed nye grensesnitt og brukeropplevelser. Den geososiale funksjonen legger til rette for at de som bruker appen kan komme i kontakt med mennesker gjennom mobilens posisjoneringssystem. Med bruk av GPS eller wifi-posisjonering (WPS) tilbys brukerne dermed aktuelt innhold innenfor en bestemt geografisk radius. Utvalget baserer seg med andre ord på det tilgjengelige og nære og lar det være opp til brukeren å avgjøre hvem som er interessante og ikke, basert på førsteinntrykk.

I denne delen av analysen skal jeg undersøke hvordan informantene opplever, erfarer og håndterer overgangene mellom online og offline. For å kunne sveipe seg gjennom kortstokken må Tinder-brukere justere den geografiske avstanden de ønsker å forholde seg til i appens innstillinger. Der kan de velge å få opp mennesker innenfor minimum 2 til maksimum 160 kilometer. Flertallet av informantene i studien valgte å avgrense denne avstanden. Særlig de som ønsket å møte noen fysisk, var på utkikk etter noen i nærheten. Noen av informantene påpekte i denne sammenhengen at selv nabokommunen var for langt unna.

Som et resultat av nærheten dukket ofte kjente ansikter opp i strømmen av mennesker. Bekjentes tilstedeværelse ser ut til å fremkalle en rekke ulike følelser hos informantene. Som tidligere nevnt er det ikke et nytt konsept at man stadig må forholde seg til offline relasjoner på sosiale medier. Det er en stor del av det, men situasjonen ser ut til å kompliseres i Tinder-sammenheng. Sammensmeltingen av den digitale og fysiske sfæren ser ut til å forsterke følelsen av at det intime og sårbare står på utstilling. I tillegg kan usikkerheten rundt bruk og motivasjon gjøre tilstedeværelsen vanskelig å forholde seg til.

Nettdatingtjenester er i utgangspunktet konstruert slik at man skal ha mulighet til å komme i kontakt med nye mennesker utenfor ens allerede eksisterende krets (Barraket og Henry-Waring, 2008, s. 157). Likevel gjør Tinder det vanskelig for brukerne å unngå det helt. Selv om man søker det ukjente, tvinges man gjentatte ganger til å forholde seg til det kjente. En av fordelene med å søke ut av egen krets, er at man får sjansen til å utvikle relasjoner som ikke har betydning eller konsekvenser for det allerede eksisterende nettverket. Ifølge Barraket og Henry-Waring skaper det rom for å utforske seksualitet og eksperimentere på nye måter, noe som kan senke terskelen for å date (2008, s. 158). Dersom en date går skeis, trenger man i

slike situasjoner ikke å forholde seg til vedkommende i etterkant. Det kan virke befriende og bidra til å senke presset mange kjenner på i forbindelse med dating.

I motsetning til andre sosiale medier, kan det på Tinder være vanskelig å vite hva motivasjonen bak bruken grunner i. For noen oppleves det særlig vanskelig å åpne datingsfæren for kjente og synliggjøre at man i det hele tatt er på søken etter noe eller noen, mens det for andre kan gi en slags form for betryggende effekt. På Tinder kan alt fra kollegaer, venner og ikke minst familiemedlemmer dukke opp. Uavhengig av hvordan man reagerer i situasjonen, står man overfor et valg som må tas for å komme seg videre i den evige kortstokken, skal man sveipe til høyre eller venstre? Og dersom man ender opp med førstnevnte og det etableres en match, dukker det opp enda en problemstilling: hvordan skal denne matchen tolkes?

4.2.1 Likens betydning

Under samsveipingsdelen i intervjuene kom det tydelig frem at noen av informantene generelt var redde for å *like* noen ved en feiltagelse. Utrykk som «oi, nå må jeg passe meg så jeg ikke gir en *like*» dukket stadig opp, fordi de fryktet å sende feil signaler. Når de fikk opp mennesker de allerede hadde en forbindelse med fra før så disse følelsene ut til å forsterkes ytterligere. Likevel var stort sett informantene enige om at det var morsomt å matche med noen de hadde en nær relasjon til:

Åja, jeg sveiper alltid ja jeg [...] og så sender jeg sånn «lol, lykke til!» eller noe sånn hehehe.
(Rebekka, 34)

[...] det kommer jo helt an på forholdet til den personen, ikke sant? Hvis det er for eksempel en god venninne av deg så får hun en superlike fordi det er lættis liksom. (Markus, 22)

I situasjoner der informantene støtte på mennesker de anså som nære relasjoner stolte de på at *liken* opplevdes ironisk av motparten og at motivasjonen bak handlingen var gjensidig. I likhet med Rebekka og Markus synes Frøydis at det kan være gøy å matche med noen hun kjenner godt, men for henne har også *liken* en annen funksjon:

[...] altså jeg sveiper jo aldri på de [bekjente], det er et prinsipp jeg har, med mindre det er venninner [...] tre av matchene mine er jo venninner og søsteren min hahaha, bare for å holde kontakten enda mer. (Frøydis, 23)

Frøydis matcher ikke bare med venninner eller familiemedlemmer for moroskyld, men også for å holde kontakten. I Frøydis sin sammenheng blir det tydelig at tindringen har en sosial

funksjon utover å kommunisere med mennesker man ikke kjenner fra før. Tinder virker dermed som en plattform hvor *social grooming* eller sosial stelling utøves. Det vil si at man sjekker inn med hensikt å styrke og opprettholde relasjonen (Aalen, 2015, s. 46). Selv om det å matche med kjente har en tydelig underholdningsverdi, kan matchene også i tilfeller føre til at man havner i kinkige situasjoner. Hanna har for eksempel en kompis hun ikke tør å *like* selv om de har en nær relasjon i den fysiske virkeligheten:

[...] hvis det er venner jeg vet absolutt ikke er interessert i meg på den måten så er det jo bare på gøy, men sånn som han ene kompisen min, vi er veldig gode venner og fra min side er det bare vennskap, folk har liksom ofte sagt at vi liksom oppfører oss som søsken og liksom ja, men samtidig så sier han av og til litt sånn wierde småseksuelle ting som gjør at jeg blir litt sånn usikker. (Hanna, 24)

Selv om Hanna har kjent kompisen lenge og hun er sikker på sine intensjoner er hun redd for å lage grobunn for misforståelser som kan komplisere vennskapet. Av den grunn velger hun å trå varsomt. Andreas forteller også at han tar slike hensyn:

[...] i utgangspunktet så har det alltid vært ja for da kan man være sånn «eey, hva skjer?» Med unntak av en da og det var fordi jeg var litt redd for at hun var litt interessert i meg og jeg var ikke interessert i henne og da tenkte jeg at det var litt feil å sveipe ja på henne sånn sett. (Andreas, 24)

Både Hanna og Andreas overveier valgene sine og tar den andre partens følelser i betraktning for å unngå å skape misforståelser som kan komplisere den allerede eksisterende relasjonen. Kalle og Markus har på sin side gått i fella og matchet med noen de ikke kjente så godt fra før, noe som førte til at intensjonene bak matchen ble vanskelige å tolke. Kalle matchet med en bekjent fra en studentforening han tidligere hadde vært medlem av, og ba henne med på kaffedate. Det skulle vise seg å bli en stor skuffelse:

[...] jeg var jo genuint interessert av den her sjelen liksom og så klart, jeg holder jo tilbake på det til jeg vet hvor interessert hun er [...] jeg husker jeg var så irritert [...] det var bare sånn liksom kødder du? [...] jeg mener, om det hun sa var sant at hun ikke brukte Tinder for å ja finne noe romantisk, det var mer sånn der vennskapelig [...] det er bare det at hun går inn på en app som er liksom laget for å møte noen romantisk [...] hele situasjonen ble jo så absurd for meg [...] hvordan i alle dager skal jeg vite liksom? For jeg kan jo godt skjønne at okei hun likte meg bare som en kompis, det kan jeg godt skjønne, men når du er inne på Tinder så er det jo sånn [...] at da åpner du jo på en måte opp for at jaja, begge skal møte noen. (Kalle, 27)

For Kalle bød daten på stor forvirring. Da de matchet på Tinder antok han at interessen var gjensidig, noe som skulle vise seg å ikke stemme. Kalle ble fortvilet og irritert over de misvisende signalene Tinder-matchen sendte. Han følte seg avvist og syntes det var vanskelig å forholde seg til situasjonen. Tanken om at noen var på en datingapp for å danne vennskap syntes han var absurd. Likevel gikk han varsomt frem og holdt igjen før han eksponerte sine intensjoner og interesse. Hendelsen viser at Tinder-bruken kan grunne i ulike mål og motivasjoner som tidvis er vanskelig å forholde seg til, særlig dersom man er ute etter romantiske relasjoner. I likhet med Kalle, havnet Markus i en lignende situasjon da han matchet med en bekjent:

[...] så matchet vi, ikke sant? Og så begynner vi å snakke litt, men så døde samtalen ganske fort ut da, jeg vet ikke, jeg åpnet med litt sånn der funny kommentar [...] og så prøver jeg liksom å få samtalen [...] ned på et seriøst plan, så da spør jeg henne et eller annet sånn «ja, hva gjør du på for tiden?» [...] og så ingen svar [...] og da var jeg litt sånn der fuck, hvis jeg møter Susanne igjen nå så kommer det til å bli litt kleint, og det ble det [...] jeg tror hun var sånn skikkelig pinlig berørt av hele den seansen. (Markus, 22)

Når man sveiper på noen man ikke har en nær relasjon til fra før er matchens betydning vanskelig å tolke, noe som kan lede til misforståelser og ubehagelige situasjoner. Disse forsvinner ikke nødvendigvis med det samme heller. Dersom man bor i en liten by, må man forholde seg til hverandre i etterkant. Markus forteller hvordan første møte med Susanne forløp etter den noe mislykkede Tinder-samtalen:

[...] så står vi og snakker litt, jeg prøver bare å være helt calm og rolig liksom, kan ikke være liksom dritklein bare fordi man har matchet, det er jo ikke så krise, sant? Men hun var ganske klein da... og så i det hun skulle til å gå da så rygger hun liksom bakover litt sånn stresset og så kommer det en mor gående der med noe barn og sånn og så skaller hun inni hehehe den personen så det ble bare superkomisk egentlig haha [...] (Markus, 22)

Selv om Markus tok det med humor, ble han pinlig berørt av hendelsen. Kalle som hadde høyere forhåpninger i forbindelse med sin Tinder-date, forteller at hans irritasjonen fort gikk over og at de gjerne slår av en prat om de møtes i dag.

En annen arena der det fort kan oppstå romantikk i luften og gjerne kinkige situasjoner er i jobbsammenheng, noe Thomas fikk kjenne på da han matchet med en kollega:

[...] jeg har jo matchet med en kollega før da og da var jeg litt sånn i tvil, ja mente hun det eller mente hun det ikke? For det var ikke noen som jeg egentlig hang så veldig mye med, satt

i kantinen og sånn da, og litt ved kaffestasjonen, så da var det sånn hmm, så da måtte jeg på en måte utforske litt da, men ja hun var interessert ja, men det skjedde ikke så mye da.

(Thomas, 36)

Thomas ble nysgjerrig på matchens intensjoner og fikk lyst å utforske situasjonen nærmere. Det genererte en viss spenning, men hendelsen så ikke ut til å bety så mye utover det. Han tilnærmet seg, fant ut at hun var interessert og lot det dø ut uten at det spilte noen særlig rolle for den videre stemningen i relasjonen. I likhet med Thomas har Kjersti opplevd å få opp kollegaer på Tinder. Hun synes heller ikke det er problematisk og forteller at det ikke er noe flaut nettopp fordi hun ikke opplever at det er noe galt i å være på Tinder.

4.2.2 En trygghet eller et sjansespill?

Det å sveipe på kjente ansikter kan oppleves som et sjansespill. Når mennesker man kjenner fra den fysiske virkeligheten dukker opp i digital kontekst fremkalles en rekke ulike følelser. Informantene forteller at de kjenner på spenning, forvirring – i tillegg til at tilstedeværelsen tidvis kan oppleves som underholdende. Noen beskriver det også som en trygghet. Da Andreas kom ut av et langvarig forhold bestemte han seg for å teste ut datingtjenesten han lenge hadde vært skeptisk til. Han beskriver møtet med appen som spennende og skummelt. Andreas kjente særlig på presset om at han som mann skulle ta initiativ og invitere damene ut på date. Det følte ekstra ubehagelig når han ikke hadde tilknytning til matchene i den fysiske virkeligheten. Da han plutselig matchet med en kollega, ble det derimot mer komfortabelt å ta steget. Han kjente på en slags trygghetsfølelse, som resulterte i at de begynte å date og siden ble sammen. Sandra opplevde også noe lignende da hun møtte sin forrige kjæreste på Tinder. I hennes tilfelle var det appen som la til rette for at relasjonen kunne utvikle seg til å bli noe mer:

[...] han som jeg nettopp avsluttet forholdet med, han og jeg møttes på en fest, men noen uker senere matchet vi på Tinder, det er sånn vi beholdt kontakten, for vi ga hverandre ikke personlig informasjon sånn Facebook eller nummer eller noe sånn når vi møttes, så plutselig bare sånn «å herregud det er deg åja så hyggelig» og så begynte vi å snakke [...] Det var Tinder som la til rette for at det ble noe mer, det var det, så jeg vet ikke om jeg skal si at vi møttes på fest eller at vi møttes på Tinder [...] jeg visste det allerede da at her var det noe og så møttes vi på Tinder og så var det sånn «åja, da går vi på date, så hyggelig». (Sandra, 22)

På denne måten er det tydelig at Tinder kan virke som et nyttig hjelpemiddel som legger til rette for og utvikler relasjoner. Terskelen for å sveipe på noen ser ut til å bli lavere dersom man har et godt inntrykk av personen fra før. Stine forteller i denne sammenhengen at hun

ofte synes det er lettere å sveipe til høyre dersom hun vet hvem vedkommende er og har et godt øye til hen. Samtidig påpeker Andreas noe som ser ut til å være gjeldende for flere, nemlig å holde igjen og vente med å spille kortene til man får et tydeligere inntrykk av den andre partens intensjoner. Denne strategien kjenner vi også igjen fra Kalles håndtering av den mislykkede kaffedaten.

Dersom man opplever at følelsene er gjensidige blir det lettere å ta sjansen og investere krefter i relasjonen. Jamborf Giddens (1992) avhenger kjærlighetsrelasjoner nettopp av gjensidig interesse. Dersom de seksuelle og emosjonelle følelsene ikke samsvarer, er det ikke noe poeng i å bli værende i relasjonen. Hvis inngangen til forholdet virker for komplisert eller utfordrende kan det derfor tenkes at mange velger å søke videre etter andre muligheter.

Tinders spillaktige utforming preger også hvordan informantene forholder seg til dating. Slik Bauman (2003) påpeker bidrar teknologien til å forenkle utvelgelsesprosessen.

Spillfunksjonen frarøver i tillegg brukerne følelsen av finalitet. Formatet gjør det nærmest umulig å komme til bunns i bunken. Når man har ett kort å forholde seg til om gangen, tvinges man til å ta en beslutning for å komme videre (Bratseth, 2015, s. 16). For å beskytte seg selv kan sveipingens begrunnes i humor. Dersom man gir noen man kjenner en *like*, kan det være fordelaktig å spille på ironi. Åse forklarer at man alltid kan si «jeg liker alle jeg kjenner på gøy», og dermed komme unna med den potensielle misforståelsen uten forkleinelse.

Likevel er det er en fin balanse, som gjør at noen av informantene av prinsipp unngår å sveipe på mennesker de allerede har tilknytning til offline. Etter en dårlig opplevelse tok for eksempel Anette valget om å utelukkende matche med fremmede. En gang Anette satt og sveipet fikk hun opp en mann hun hadde møtt ved en anledning flere år tilbake i tid. Hun husket mannen som hyggelig og tiltrekkende og kjente på en trygghet som førte til at hun takket ja til en date. Da de møtte hverandre, ble hun skuffet og sjokkert. Bildene daten hadde brukt på profilen var gamle og han var nærmest ugjenkjennelig. Kjersti og Louise som har årevis med date-erfaring forteller også at de unngår å matche med kjente. De påpeker begge at bekjente som regel er uinteressante i nettdatingkontekst. Dersom de hadde vært interessert i personene forklarer de at de allerede hadde tatt grep og gjort noe med det offline.

4.2.3 «Et slags terreng»

Det er både positive og negative følelser som genereres når man sveiper på kjente. I tillegg til underholdningsfaktoren og tryggheten, ser flere av informantene ut til å sette pris på

orienteringsverdien. Mange forteller at de er nysgjerrig på hvem som er der inne, hva de er ute etter og ikke minst hvordan de fremstiller seg selv, Tinder gir innblikk i en sfære man ellers ikke ville hatt innsyn i. Frøydis beskriver i denne sammenhengen tjenesten som et slags terreng:

[...] det gir deg et slags terreng [...] det er jo det som er litt spennende med Tinder, det er kanskje litt derfor jeg ikke sletter appen óg det er jo å holde oversikt [...], men igjen så kommer det jo til denne selvpresenteringen at det er ikke bare en måte å finne ut hvem som har kjæreste, men og hvem som har Tinder, for det er jo rimelig spesielt egentlig å ha Tinder og hva de velger å ha med på profilen sin. Sånn når du allerede har forkunnskap til de og så ser du profilen deres og så er det liksom en sånn der «hæ? Hvorfor skriver du dette, du er ikke sånn i det hele tatt?» Ja jeg synes det er morsomt [...] Og jeg synes jo det er enda mer, nesten litt sånn disturbing når jeg får opp folk som jeg gikk på barneskolen eller ungdomsskolen og videregående med som jeg liksom ikke har sett siden jeg sluttet å gå på skolen med de som jeg har glemt at eksisterte. (Frøydis, 23)

Frøydis opplever det som en kombinasjon av underholdende og urovekkende å se kjentes ansikt, særlig profilene til relasjoner tilknyttet tidligere faser av livet. Det er også noe Vetle og Andreas har følt på. I likhet med flere av de andre informantene kjente Andreas på usikkerhet da han startet å bruke appen. Ikke bare var han bevisst på hvordan han skulle fremstille seg best mulig, men også hvordan det kom til å se ut overfor gamle klassekamerater:

[...] det har gått litt sånn gradvis for i begynnelsen så syntes jeg det var ganske stressende egentlig, men så gikk det mer over til at det var liksom ikke så farlig, men fortsatt så har du jo lyst å vise deg selv fra ditt beste, hvert fall hvis, jeg tenker, si en gammel klassekamerat sveiper på deg, så har du i hvert fall på en måte lyst å se best mulig ut, ikke sant? (Andreas, 24)

På denne måten blir det tydelig at man hele tiden må forholde seg til det som skjer online og offline simultant. Det er to verdener som sklir over i hverandre, noe som tidvis kan oppleves som stressende og vanskelig å forholde seg til. Samtidig kan krysningen av sfærene for noen gi en betryggende følelse:

[...] det har gått noen år og så tenker du «jaa, kan det bli noe her?», men det var litt rart, for noen ganger så var det sånn der er de og de leter og, de er liksom i sin båt og leter etter noen, men så var det andre ganger jeg tenkte «ja, jeg skal ikke bare sveipe på henne?» selv om jeg

liksom kjenner henne, siden det var så lav terskel, sant? Så det er mye felles allerede der som du vet og så vet du gjerne hvem de er som person. (Vetle, 26)

For Vetle opplevdes det som rart og betryggende å støte på bekjente i datingkontekst. Han kjente på en slags fellesskapsfølelse som bidro til å senke terskelen. Likevel syntes han det kunne være vanskelig å avgjøre hvilke intensjoner den andre parten hadde, noe som førte til at han til slutt slettet appen for godt. Fellesskapsfølelsen Vetle kjente på er også noe Åse kan relatere seg til:

Det er jo litt gøy da, når man får opp folk man kjenner liksom, at man ikke er aleine på Tinder og sånn [...] så er det jo alltid litt morsomt å se hvordan folk man kjenner presenterer seg og sånn da, hvilket bilde de har eller hva de har skrevet eller, men så kan det jo og selvfølgelig være litt kjipt sånn hvis jeg drar hjem og sånn da liksom og så bare dukker det opp sånn masse folk som jeg vet hvem er og som jeg ikke har så bra forhold til [...] Det er jo ikke sånn at jeg liksom vil, ja, alle jeg har vokst opp med skal se profilen min akkurat, ikke at jeg tenker så mye på det men, ja. (Åse, 26)

For Åse varierer opplevelsen ut ifra hvor hun befinner seg. Dersom hun drar hjem til bygden hun har vokst opp i synes hun det er ubehagelig å være synlig på Tinder. Det føles ikke bra å eksponere datingsfæren når hun har et dårlig forhold til stedet og mange av menneskene som er der. Likevel sier hun at hun ikke tenker så mye på det, noe som igjen kan knyttes til selvbeskyttelsesstrategien der man ufarliggjør eller minsker betydningen av tindringen. Hanna som også er fra en liten bygd, forteller at hun lenge bevisst skrudde av synlighetsfunksjonen på Tinder når hun var hjemme for å slippe å forholde seg til kjente. Frøydis som også kommer fra et lite sted forteller at hun er mer komfortabel med å være på Tinder når hun befinner seg i en større by. I byen føler hun seg mer anonym, og dette senker terskelen for å bruke appen. Hun forklarer at selv om man ikke egentlig er anonym, så er man anonym nok. Dermed ser det ut til at det føles mindre sårbart å være på Tinder når man opplever å være en i mengden.

Samtidig viser Tinder seg å være et nyttig verktøy i spesielle kontekster. Sandra forteller for eksempel om datingappens funksjon da hun var på AUF-sommerleir som 18-åring:

[...] jeg husker veldig godt når jeg bestemte meg for å få det, det var på Utøya AUF-sommerleir og alle hadde bestemt seg for å få Tinder og finne folk på Utøya for å matche med de, ja, og da hadde jeg akkurat blitt 18 og alle andre hadde det så kunne ikke jeg ikke ha det, det var bare trist. Alle andre hadde det og matchet med andre politikere på øya så det var sånn okei. (Sandra, 22)

De single brukte appen for å orientere seg i hvem de hadde sjans på. Ifølge Sandra ble Tinder en aktivitet man måtte være med på for å være en del av gjengen. Frøydís forteller også at Tinder hadde en lignende effekt da hun gikk på folkehøyskole. Der brukte mange av elevene appen til å finne ut hvem som var single. På denne måten fikk de oversikt og klarsignal på hvem de kunne flørte med. Kalle påpeker også at denne formen for orientering kan være nyttig i jobbsammenheng:

[...] hvis det starter en ny kjekk kollega på jobben min liksom så er det ikke sånn her at, ja da kan jeg liksom gå og fundere, A er hun straight, B hvor gammel er hun hehe ikke sant, C er hun allerede opptatt liksom, men hvis du er inne på Tinder så fjerner du liksom alle de spørsmålene. (Kalle, 27)

Tinder gjør det mulig å orientere seg uten at man trenger å avsløre egen interesse. På denne måten setter man seg gjerne i en mindre sårbar posisjon enn det man ville gjort dersom kjemien bare kunne utforskes offline. Informantene knytter i denne sammenhengen bruken av appen opp mot et nytte-argument. Det forsterker inntrykket av at jakten på kjærligheten kan fremstå som instrumentell, slik Illouz også beskriver den. Digitaliseringen forenkler i dette henseende prosessen og legger til rette for at relasjoner kan fortæres enkelt og raskt (Illouz, 2007, s. 90).

4.2.4 Oppsummering

Når offline relasjoner dukker opp i en online sammenheng står man overfor valg som må tas med omhu. Det kan være vanskelig å avgjøre hva den andre partens intensjoner er, noe som gjør at man gjerne må trå varsomt til man har fått et klarere bilde av situasjonen. Flertallet av informantene sveiper på mennesker de kjenner godt fra før på gøy, med ironisk distanse. For noen leder det til misforståelser og skaper kleine situasjoner, mens det for andre genererer trygghet og mulighet til å videreutvikle relasjoner. Samtidig har sveipingen på kjente en orienteringsverdi som kan oppleves som underholdende og gi overblikk over mulighetene man står overfor. I visse sammenhenger kan også Tinder brukes som et direkte verktøy for å klargjøre hvem rundt en som er singel på trygg avstand. Dermed senkes terskelen og kreftene man må investere ytterligere. Det skaper tryggere rammer og rom for å utforske, samtidig som det gjerne reduserer faren for at man blir avvist og såret.

Del 3: Overgangen fra online til offline

Spillereglene på Tinder er ikke nødvendigvis så lette å forholde seg til som de ved første øyekast ser ut til. Det finnes en rekke kulturelle koder og normer som skaper et vanskelig terreng å navigere i for brukerne. En match kan som vi har sett være tvetydig og trenger ikke å bety at to mennesker finner hverandre attraktive, slik apputviklerne i utgangspunktet la til rette for. Det er en sjans for at *liken* er ektefølt, samtidig som den kan være et resultat av en feiltakelse eller i verste fall sarkasme. For å få en dypere forståelse av hvordan informantene forholder seg til Tinder skal vi nå se nærmere på det sosiale rommet de opererer innenfor. Ettersom det er en kvalitativ studie legges det i denne sammenhengen vekt på hvordan de teknologiske betingelsene er tilstedeværende i brukernes bevissthet. Det er dermed sentralt å gå inn på hva Tinder begrenser og muliggjør, og hvordan appen kan forstås i sammenheng med andre sosiale og kulturelle kontekster.

Under intervjuene viste særlig én sammenligning seg å være gjeldende, nemlig at Tinder nesten uten unntak implisitt eller eksplisitt vurdertes i forhold til ansikt-til-ansikt kommunikasjon. Når det ble snakk om fordelene og ulempene med appen tok informantenes beskrivelser utgangspunkt i hva som skilte egenskapene ved digital dating fra fysisk. I denne forbindelsen ble typisk sjekking på byen trukket inn som en parallell.

Studiedeltagerne bruker appen til flere ulike formål, som gjerne går på kryss av hverandre og varierer i tid. Av den grunn har informantene ikke uventet ulike opplevelser av tjenesten. Noen anser appen som et praktisk verktøy som enkelt kan brukes til å komme i kontakt med andre mennesker, mens andre i større grad uttrykker at de bruker Tinder i mangel på bedre, fysiske arenaer. Med andre ord er det noen av informantene som i utgangspunktet ikke ønsker å være på Tinder, men som føler at de må ta del i rommet i mangel på andre alternativer. Av den grunn er ikke bruken utelukkende lystbetont. Særlig Kalle, Vetle, Sandra og Stine har et ambivalent forhold til å bruke Tinder.

Når informantene blir bedt om å beskrive fordelene med tjenesten er det særlig to ord som går igjen, *tilgjengelighet* og *utvalg*. Appen omtales først og fremst som enkel å ta i bruk. I motsetning til mer tradisjonelle datingsider som Match og Sukker forklarer de at det krever lite å opprette en profil på Tinder. Etter å ha lastet ned appen får man raskt tilgang til en strøm av potensielle partnere. Flere av informantene forteller at de lastet ned appen nettopp fordi terskelen var lav og utvalget stor, men det store utvalget kan oppleves som spennende og utfordrende. Selv om Tinder-kortstokken inneholder langt flere enn 52 kort, synes

Rebekka at appen gjør det lettere å finne likesinnede. Hun forklarer at det er mye vanskeligere å gå etter personlighet på et utested enn på en sjekkeapp:

[...] når jeg er litt mer på sånn on the nerdy side så synes jeg det er vanskelig, altså jeg må jo nesten gå med sånn «Hei, jeg er nerd!» i pannen på byen for å finne likesinnede, det er litt lettere på Tinder. (Rebekka, 34)

Tinder gjør det enklere å finne likesinnede fordi man har muligheten til å vise interessene sine gjennom profilen og filtrere hvem man ønsker å møte ut ifra spesielle preferanser (Schwartz og Velotta, 2018, s. 64). Ettersom Rebekka vet nøyaktig hva hun ser etter, er det derfor lettere for henne å treffe potensielle partnere gjennom nettdatingtjenester. Her har hun større mulighet enn i hverdagslige ansikt-til-ansikt interaksjoner til å møte likesinnede. Selv om Vetle også hadde tydelige preferanser da han var aktiv på Tinder opplevde han, i motsetning til Rebekka, at det var vanskelig å lykkes. I mangel på matcher følte han seg tvunget til å senke kravene og utvide horisonten. For Markus var det også utfordrende å forholde seg til utvalget. Når antallet jenter å velge mellom er så stort, synes han det er vanskelig å ta avgjørelser:

[...] på Tinder så er det liksom endeløse muligheter, så hvis du først liksom matcher med en, så tenker du sånn der okei, hun virket grei og hun var pen og liksom ting stemmer her, sant? Så sveiper man litt til og så matcher man med en som kanskje er bittelitt penere, og så tenker du å faen, jeg legger inn energien der isteden og så blir det sånn der konstant prioriteringsproblem da, der man slutter å snakke med en som man hadde en god samtale med på en måte for man håper på det beste med en annen person og så blir det bare et rot liksom. (Markus, 22)

Håpet om at gresset er grønnere på den andre siden gjør det utfordrende for Markus å satse på én match. Selv om han opplever god kjemi synes han det er vanskelig å fokusere når han vet at det finnes flere muligheter om han velger å sveipe videre. Det blir dermed et prioriteringsproblem, særlig når han ikke utelukkende er ute etter å utvikle en langvarig relasjon. Lynengar og Lepper (referert i Schwartz og Velotta, 2018, s. 70) påpeker at det er mindre sjans for at man klarer å velge og handle når man blir introdusert for utallige muligheter, det er også noe vi kan kjenne igjen fra Grans syn på Tinder. Hun mener at forandringsbehovet gjør det vanskelig å slå seg til ro med en og faktisk bruke tid på å bli kjent (Daldorff og Gran, 2021). Hanna opplever også utvalget som utfordrende å forholde seg til. Hun er på sin side redd for å kaste bort potensielt gode matcher og miste muligheten til å

ta kontakt med dem. Frykten for at sveipemulighetene på sikt skal forsvinne skaper dermed et press:

[...] jeg blir litt sånn stressa hvis jeg har for mange matcher, ja da får jeg veldig press [...] da forsvinner jo på en måte sveipemulighetene etter hvert skulle jeg til å si [...] for nå har jeg sånn 200 matcher liggende, jeg har kanskje ti åpne samtaler der de siste har vært fra de siste månedene liksom og så blir jeg litt sånn, det er veldig rart å finne tilbake til en match som du har fra i fjor og begynne å sende meldinger til de nå, så jeg føler liksom de blir litt sånn vekkasta, jeg vet ikke, det hadde vært kjemperart synes jeg hvis en match jeg på en måte har glemt jeg hadde som er fra mange måneder siden eller år siden for den slags skyld plutselig nå hadde sendt meg melding [...] (Hanna, 24)

Dersom man ikke griper sjansen med en gang virker det som muligheten for å opprette kontakt forsvinner. Hanna forklarer her at hun selv hadde oppfattet det som rart hvis noen av hennes gamle matcher plutselig tok kontakt med henne. Hun utdyper videre at hun hadde ansett det som et tegn på at vedkommende har kommet til bunns i bunken, noe som gir inntrykk av at hen er desperat. Det tyder på at det er klare tidsrammer og regler for hvordan man bør kommunisere på Tinder. Tidsrammen for datingen er derfor ikke like flytende som først antatt. Kalle forteller at disse rammene også ofte begrenser ham og forårsaker stress:

[...] skal du si noe vittig? Eller skal du bare si noe liksom normalt? [...] du har ingen aning om hvilken respons du kommer til å få av dette her og så er det littegrann ja, når sender du meldinger liksom på en måte og hvilket inntrykk gir det? Hva gir det for et inntrykk at du sender en melding sånn typ klokken 22 natten til søndag på noen vis sammenlignet med klokken 13 en torsdag ettermiddag på noen vis? Og hvor lenge etter du har matchet bør du vente med å sende melding? Sånne greier... klart man kan jo bli helt gal av å tenke på sånn her ting så det beste å gjøre er jo bare å kaste seg rett ut i det på noen vis og ikke tenke for mye på det når du gjør det... jeg er veldig flink til å tenke for mye på det, men jeg prøver å slappe av liksom og bare ta det som det kommer. (Kalle, 27)

Det er vanskelig å vite hva man skal si og når man skal si det. Tidspunkt kan være avgjørende for hvordan meldingene og intensjonene bak dem tolkes. Helger er et eksempel på det. På fredager og lørdager forteller flere av informantene at de ofte opplever å få direkte meldinger med seksuelle forespørsler. I ukedagene er derimot samtalene mer ordentlige og hyggelige. Selv om Tinder kan brukes når som helst i løpet av døgnet, ser det ut til at det finnes visse tidsrammer som preger kommunikasjonen. Det fører til at informantene nøye veier ord og

tidspunkt før de trykker på sendknappen. Selv om den digitale distansen kan oppleves som betryggende, tyder det på at den også kan virke utfordrende og stressende.

4.3.1 Tinder-trøtthet

Å forholde seg til appen kan være utfordrende på flere måter, det er en berg- og dalbane som tidvis oppleves som givende og gøy, men som andre ganger er så frustrerende at man får lyst å hoppe av i fart. Informantene forteller alle at de har eller har hatt av og på-perioder på Tinder. De beskriver bruken som hyppig i starten, og forklarer at den etter hvert som tiden har gått har glidd inn i et syklisk mønster. For Vetle ble som tidligere nevnt frustrasjonen etter hvert så stor at han valgte å slette appen for godt:

[...] jeg merket det var veldig tungt underveis, jo mer jeg holdt på med det, jo mer... jeg fikk liksom ingen energi fra det så det ble liksom raskt til at jeg ble litt sur på det, ingenting kom liksom tilbake, jeg bare sendte masse følelser inn i en sånn device og så kom det ingenting ut, masse arbeid og ingen reward. (Vetle, 26)

Vetle følte ikke at Tinder innfridde løftet om at datingprosessen skulle være lettere og tidsbesparende. Han følte at han la inn masse krefter for å komme i kontakt med potensielle partnere, men opplevde å få dårlig respons. Da han endelig trodde han hadde fått avtalt en date, ble han latt i stikken. Det var spikeren i kisten. De emosjonelle kostnadene ble etter hvert for store å håndtere. Vetle opplevde at fokuset på antallet matcher og manglende respons hadde en negativ effekt på selvfølelsen.

Med unntak av Vetle fjerner de fleste informantene appen fra telefonen uten å fysisk slette kontoen når de går lei eller begynner å date noen. På denne måten har de mulighet til å laste tjenesten raskt ned igjen om de skulle ombestemme seg og fortsette der de slapp. Det ser ut til at tanken om at forhold står i stor fare for å gå over preger måten informantene forholder seg til appen på og forhandler relasjoner. De holder mulighetene oppe og er bevisste på at de med stor sannsynlighet i fremtiden vil ende opp med å vende tilbake til Tinder. For å spare tid og beskytte seg selv kan det derfor tenkes at de velger å beholde kontoene sine. Denne pragmatiske måten å forholde seg til kjærlighetslivet på kan tolkes som at datingkulturen har endret seg og blitt mer instrumentell.

Markus og Kalle forteller i denne sammenhengen at de lar appen ligge ubrukt på telefonen i dødperiodene. De forklarer at de har selvkontroll nok til å ikke klikke seg inn dersom de har noe på gang med noen andre. For Frøydís er det også vanskelig å fjerne appen. Hun har ved flere anledninger vurdert om hun skal gjøre det, men føler hun har lagt så mye tid og arbeid

ned i profilen at hun lar den være. Selv om nettdating gjør det lettere å komme i kontakt med andre mennesker og tidvis effektiviserer prosessen, er det tydelig at det også legges mye arbeid ned i profilene. Ser man på den totale summen av arbeidet som legges ned i Tinder-sammenheng, med tanke på selvrepresentasjoner og samtaler, tar det langt mer tid og krefter enn det det ville gjort å sjekke på en bar (Schwartz og Velotta, 2018, s. 82).

En av årsakene til at mange opplever Tinder-trøtthet kan grunne i det store utvalget. Når havet av muligheter når så langt øyet kan se, er det lett å få inntrykk av at ingen der ute egentlig er villige til å slå seg til ro. Mange lever på troen om at gresset er grønnere på den andre siden, noe som gjerne fører til at flere også velger å date mange samtidig (Schwartz og Velotta, 2018, s. 71). Selv om mye tyder på at antallet potensielle partnere kan gjøre det vanskelig å ta valg, finnes det solskinnshistorier. Samtlige av informantene forteller at de enten selv har opplevd digital kjærlighet eller at de kjenner noen andre som har det. Håpet om at det finnes en potensiell partner virker derfor som en drivkraft.

Valget om å slette Tinder trenger ikke utelukkende grunne i at man har gått lei eller har havnet i et forhold. Noen av informantene forteller at de har slettet Tinder-kontoen av strategiske grunner. Anette og Thomas forteller i denne sammenhengen at de har gjort det for å relansere brukeren sin og få mulighet til å starte med blanke ark:

[...] jeg har jo slettet på en måte for å lansere det selv på nytt da, at du bytter litt bilder og sånn fordi når du har sveipa byen tomt så er det jo ikke noe mer å sveipe på, men hvis du bytter noen bilder og det blir bedre så er det kanskje noen du får match med som kanskje ikke ga deg match i førsteomgang. (Thomas, 36)

Ehm gud, jeg har jo sveipet masse [...] jeg tok jo og slettet Tinder-profilen min helt og det er jo litt gøy fun fact og det er fordi at jeg fikk ikke opp matcher for jeg hadde liksom allerede sett for mye, så tenkte jeg okei, nå har jeg hatt den så lenge og jeg har sikkert sveipet forbi noen som jeg kanskje ja i dag ville ha sveipet ja til da så da tok jeg faktisk og slettet alt og la inn på nytt igjen alt sammen da sånn at jeg fikk liksom alle på nytt igjen hehe men ja da gikk det egentlig bedre, da hadde jeg litt mer å velge mellom. (Anette, 29)

Ved å slette kontoen får man sjansen til å starte på nytt, eksperimentere og nå mennesker man tidligere har avvist eller blitt avvist av. Thomas sammenligner strategien med å selge en bolig på Finn. Dersom du ikke får nok folk på visning forklarer han at det logiske vil være å ta den av markedet for så å forsøke på ny igjen om en liten stund, også her kan det se ut som kjærlighetssøken har et instrumentelt preg.

Thomas har tenkt nøye gjennom hvordan profilen kan oppnå flest mulig *likes*. Det er tydelig at han forsøker å styre hvordan andre Tinder-brukere oppfatter han. I henhold til Goffman (1971) tildekker og avslører Thomas informasjon strategisk. I likhet med fysiske interaksjoner, er opptredenene som finner sted online preget av og konstruert gjennom strategiske elementer og spontane manifestasjoner. Thomas unnlater for eksempel å fortelle at han har barn.

Selv om informantene eksperimenterer med selvrepresentasjonene, er det tydelig at fremstillingene befinner seg i spenningsfeltet mellom *actual* og *ideal selves*. *Actual selves* er den typen selvrepresentasjon som signaliserer likevekt mellom autenticitet og selvpromotering, mens *ideal self* i større grad handler om hvem man ønsker å være (Ranzini og Lutz, 2016, s. 83). For Thomas er det viktig å få frem at han er en myk og omsorgsfull mann, samtidig som han fremstår som maskulin, fremgangsrik, tøff og urban. Når jeg spør ham om profilen gir et virkelighetsnært bilde av ham, svarer han ikke uventet:

[...] det føler jeg absolutt, ja, jeg har ikke tatt noe fake der, det er ikke sånn at jeg hater å være ute i skogen og jeg hater kaffe, egentlig så har jeg ikke en skinnjakke og dressen, altså nei, det er meg [...] Du kan ikke være noe du ikke er, for du blir jo gjennomskua uansett.

(Thomas, 36)

Selv om Thomas har tatt bildene i ens ærend gir de et inntrykk av hvem han er og hvem han vil være. Samtidig som han overbeviser andre Tinder-brukere, overbeviser han også seg selv. Han viser en versjon av virkeligheten, som er pyntet på.

4.3.2 Fantasier og forventninger

Til forskjell fra intervjusituasjonen forteller flesteparten av informantene at sveipingene på egenhånd som regel går i raskt tempo. De bruker generelt kort tid på å bedømme profiler og det kan virke som en intuisjonsbasert avgjørelse. Når matchen etableres kompliseres det derimot. En overraskende faktor er i denne sammenhengen forventningene informantene har til situasjonen. Ut ifra Giddens (1992) perspektiver er det tydelig at kravene som stilles til partnere er høyere enn før og at det i samtiden forventes dypere relasjoner. Informantene har tydelige forstillinger om hvordan kontakten på datingappen skal opprettes, og hvordan relasjonene skal utvikle seg.

I motsetning til hvordan kommunikasjon vanligvis oppstår i fysiske kontekster med høflig hilsning og triviell prat, stilles det på Tinder store forventninger til hvordan samtalen skal starte. Med unntak av Thomas som vanligvis innleder med et «Hei» eller en emoji, er de

fleste enige om at det ikke er tilstrekkelig. Informantene opplever mye press rundt samtalestarten og befinner seg nok en gang i grenseland, hvor de ikke skal gi for mye av seg selv, men samtidig nok til at kjemien får rom til å utspille seg. Direkte spørsmål om hva man ser etter på Tinder eller utdypende biografier kan for eksempel oppleves som voldsomme. Det samme gjelder utbroderinger om oppvekst og livssituasjon.

En metode flere av informantene bruker for å starte samtaler på er å skreddersy meldinger basert på vedkommendes profil. Det kan dreie seg om å uttrykke felles interesser, hobbyer eller være en form for kommentar eller kompliment på en biografi eller et bilde. Andreas som hadde skrevet «Tidligere begavet» i sin profil fikk for eksempel ofte spørsmål i forbindelse med det. Selv har han startet samtaler med «Rå hatt» eller «Diggeste kake?». De fleste er enige om at starten ikke trenger å være komplisert, men annerledes eller kreativ. Sandra trekker for eksempel frem følgende melding som en god start: «Hei, er du flink til å synge?». Starten setter på denne måten utgangspunkt for en lett og ledig tone som gir rom for samspill. For at tonen skal opprettholdes er det viktig at begge parter bygger videre på hverandres meldinger, slik at samtalen flyter. I denne sammenhengen kan humor og fantasi være et godt virkemiddel. Markus forteller for eksempel om en samtale han hadde der begge parter beskrev sin fremtidsvisjon:

[...] hun spør meg «Hvor ser du for deg at du er i livet når du er 60?», og så skriver jeg «Da bor jeg i en treromsleilighet i Berlin sammen med konen og skriver på en roman og bruker kveldene på teater og konserter og reiser på lange sykkelturet haha tankene fløt litt ut der, hva med deg?», «Det hørtet magisk ut», skriver hun og [...] hun skal bo simpelt som i en fin gammeldags hytte «hvor jeg enten bor i skogen eller på landet en plass i Sør-Frankrike kanskje, der ser jeg for meg at jeg maler og drikker vin, hadde også vært stas å dyrke egne planter», og det er jo en drøm som jeg kan... (Markus, 22)

Ved å fantasere og leve seg inn i scenarioer skapes en dynamikk som gjør det spennende å drive samtalen videre og bli bedre kjent. Markus forteller i denne sammenhengen at han vurderte å hoppe på en fem timers lang busstur for å møte Tinder-matchen. Etter som tiden gikk ble det vanskelig å opprettholde den samme stemningen, noe som førte til at samtalen til slutt døde ut. Grunnen til at kommunikasjonen endte kan ha noe med Tinders fokus på effektivitet å gjøre. Appens utforming gjør det vanskelig å opprettholde samtaler over lengre tid. Ifølge Otnes (2007) har den spesielle konteksten nettsamtaler skaper i denne sammenhengen en betydning, for å drive samtalen videre påpeker hun at samarbeidskompetanse og vilje er avgjørende for å holde samtalen i gang. I 2021 finnes det

en rekke ulike medieplattformer som kan hjelpe i denne sammenhengen. Sandra forteller at hun med mål om å holde kontakten med «syngemannen» raskt flyttet samtalen over til *Snapchat*.

Flere av informantene forteller at de i tillegg til *Snapchat* bruker tjenester som *Messenger*, *SMS* og *Instagram* for å drive samtalen videre og skape kontinuitet. *Snapchat* ser i denne forbindelsen ut til å være den foretrukne kanalen. Informantene forklarer at appen gjør det lettere å få inntrykk av at selvrepresentasjonen gitt gjennom Tinder stemmer overens med virkeligheten fordi de får muligheten til å utveksle bilder og video. På denne måten får de også små innblikk i hverandres hverdag som gjør det mindre anstrengende å holde kontakten. På *Snapchat* trenger de ikke å ha lange samtaler eller jobbe hardt for å opprettholde flyten. Thomas påpeker at skifte av kanal nettopp gjør det lettere å holde gløden i matchen.

Likevel ser utgangspunktet for samtalen på Tinder ut til å være avgjørende for utviklingen. Dersom samtalen til Markus og Sandra hadde startet med et enkelt «Hei», er det ikke sikkert de hadde endt opp med en like god og givende opplevelse. Flertallet forklarer at «Hei»-skepsisen grunner i at man har hatt samtalen tusen ganger før og vet nøyaktig hvordan den kommer til å gå. I tillegg oppleves det som vanskelig å få den over på interessante temaer. Frøydis beskriver Tinder-kommunikasjon som en kunst der mye kan gå skeis. Mye av det grunner i at man har begrenset med tid til å gjøre seg interessant for den andre parten. Når det er så mange å velge mellom må man kapre oppmerksomheten for at andre skal være villig til å investere tid i samtalen.

Når det kommer til hvem som starter samtaler er det også noen underliggende forventninger til stede. Tradisjonelt sett har det vært menn som jakter på kvinner, noe man enda kan se tydelige tendenser til i Tinder-sammenheng. Hanna og Rebekka mener at det er opp til menn å opprette kontakt, noe samtlige av de mannlige informantene også forteller at de opplever at de må. Rebekka begrunner meningen med at menn og kvinner har forskjellige sveipestrategier. Hun forklarer at menn typisk sveiper ja på alle profilene i strømmen, mens kvinner ofte er mer selektive i prosessen. Dermed avventer hun med å tekste inntil hun får bekreftet at den andre parten faktisk er interessert.

Selv om menn står for flesteparten av meldingene, uttrykker flere av de kvinnelige informantene at de også iblant oppretter kontakt. For Åse handler det om å få muligheten til å legge føringer for samtalen og hva den skal handle om. På denne måten unngår hun temaer som jobb og helse som hun ikke ønsker å snakke om før hun har møtt personen fysisk. Det

kan også knyttes til Goffmans (1971) teorier om strategisk tildekking. Stine forteller på sin side at hun gjerne starter samtaler. Hun syntes det er ubehagelig, men viktig dersom man ønsker å oppnå noe:

[...] det er det jeg synes er helt grusomt og vanskelig med Tinder er liksom det å få den første samtalen i gang for jeg vil jo si at jeg synes det er lett å snakke med folk, men alt det forsvinner på Tinder, helt sånn null sosiale antenner liksom, og det er sånn, det blir jo bare mega awkward liksom og da har man ikke lyst å svare haha... det er bare sånn, jeg blir helt sånn tilbake på ungdomsskolen og skal snakke med noen for første gang liksom, ingenting i hodet [...] men jeg starter samtaler, synes det er viktig fordi at, for det første så er det veldig få som starter samtaler med meg, og man oppnår ikke noe her i livet hvis man ikke prøver.
(Stine, 23)

Selv om Stine opplever at hun mestrer sosiale situasjoner i fysiske settinger, føler hun at kompetansen forsvinner når konteksten er digital. Ifølge Reich kan det grunne i at aspektene ved online kommunikasjon er forskjellige fra offline. Den digitale kommunikasjonen krever andre ferdigheter og en evne til å tilpasse seg det bestemte mediet. Reich peker blant annet på tidsperspektivet man må forholde seg til i online kontekster som kan være asynkrone og synkrone. I tillegg er nettbasert kommunikasjon sterkt tilknyttet tekst, bilder og emoticons. For å overføre den sosiale kompetansen til tjenester som Tinder må man derfor ha kompetanse om kommunikasjonsbetingelsene (Reich, 2017, s. 303).

Vetle opplevde det også som utfordrende å kommunisere med jenter på Tinder. For han ble sjekkereplikker en strategi for å opprette kontakt. Måten å starte samtaler på fungerte i noen sammenhenger, men opplevdes så fjernt fra hvordan han vanligvis kommuniserte at det føltes unaturlig og tilgjort. Inntrykket han ga stemte ikke overens med hvordan han oppfattet seg selv, litt lignende måten Stine opplever den digitale kommunikasjonen. Det blir dermed tydelig at informantene forhandler autenticitet, og at selvrepresentasjonene i like stor grad handler om å overbevise seg selv som andre. I denne sammenhengen fremstår ikke Tinder-bruken instrumentell og nytte-preget.

4.3.3 Emoticons, dialektbruk og skrivefeil

Det er tydelig at mange av informantene opplever forskjeller mellom online og offline kommunikasjon. For noen er det vanskelig å gi virkelighetsnære inntrykk av seg selv, mens det for andre flyter mer naturlig. Likevel har de fleste opplevd å ha gode og dårlige samtaler på Tinder. I tilfeller er kjemien så tilstedeværende at informantene nærmest er villige til å gjøre hva som helst, som i tilfelle der Markus vurderte å hoppe på en buss. Da Kjersti kom i

kontakt med en mann på andre siden av landet, tok hun steget. Hun satte seg på et fly og tilbragte en helg hos Tinder-matchen. Da hun kom frem oppdaget hun at inntrykket hun hadde dannet seg digitalt ikke stemte overens med hvordan han var i virkeligheten. Likevel er det jakten på de givende samtalene og opplevelsene som gjør det verdt det for flere å lete videre på Tinder. Markus viser i denne sammenhengen til et tilfelle der kjemien var overførbar:

[...] vi bare drev og chattet dritlengje liksom og så når vi snakket på Tinder så var det liksom som å sitte og ha en vanlig samtale, ofte på Tinder så kan jeg liksom sende en melding og så gidder jeg ikke se på mobilen igjen før et par timer, sant? Og så svarer du der og så dør samtalen ganske fort ut da, mens her satt vi og snakket med hverandre veldig naturlig liksom over lang tid og da møttes vi og så hadde vi en greie i noen måneder liksom og så bare liksom døde det litt ut da uten at det var noen hard feelings der liksom. (Markus, 22)

Den gode flyten og kjemien som oppstod digitalt var så lignende ansikt-til-ansikt kommunikasjon at den lot seg overføre til den fysiske virkeligheten. Selv om Markus i utgangspunktet har som mål å møtes fysisk poengterer han at det i slike tilfeller ikke er noen begrensninger for hvor godt man kan bli kjent med noen digitalt.

Likevel er det tydelige skiller mellom online og offline kommunikasjon. Elementer som kroppsspråk, reaksjonsmønstre, toneleie og luktesans forsvinner. Det er nettopp denne delen av den digitale datingen Gran finner problematisk. Uten smak- og luktesans tilgjengelig mener Gran at feilaktige inntrykk av den andre parten lett kan skapes (Daldorff og Gran, 2021). Dette er en faktor Stine kan kjenne seg igjen i. Hun synes det er utfordrende å vite hvordan hun skal opptre når hun kommuniserer i digitale kontekster. For henne oppleves det som vanskelig å føle tiltrekning når det bare er bilder og tekst å forholde seg til.

Baym påpeker at visuelle, auditive og kontekstuelle trekk er sentrale for å kunne tolke og gjøre meldinger meningsfulle (Baym, 2015, s. 9). Liberman og Schroeder legger også til at tilknytning kan oppleves som vanskelig når paralingvistiske tegn som kroppsuttrykk og følelser ikke er like tilstedeværende (2019, s. 17). Det er noe flere av informantene kan relatere seg til. De forteller at det ofte er vanskelig å få inntrykk av hvem personene er på Tinder, noe som gjør at de helst vil møte matchene relativt fort for å unngå å kaste bort tid.

I denne sammenhengen har det blitt en strategi for Sandra og Louise å ringes eller ha videosamtaler i forkant av møtene. Ved å snakke i sanntid synliggjøres kroppsspråk og toneleie. På denne måten får de testet om kjemien er tilstedeværende og om inntrykket

profilen har skapt stemmer overens med virkeligheten. Strategien virker dermed tidsbesparende på samme tid som den har en beskyttende effekt. I tillegg viser den tydelige tegn på at informantene jobber strategisk for å oppnå målene sine.

Selv om mange av sansene forsvinner ved online kommunikasjon er det visse virkemidler som kan tas i bruk for å uttrykke identitet, intimitet og skape stemning. De senere årene har et repertoar av emoticons, eller emoji'er blitt tilgjengelige på tastaturet, i tillegg til gif-er og muligheten til å reagere på meldinger. Disse kan brukes som en slags erstatning for kroppsspråket og sette tonen i samtalen. Hvordan man skal anvende disse kan være vanskelig å vite i og med at det krever kompetanse knyttet til kommunikasjonsbetingelsene (Reich, 2017, s. 303). Noen av informantene påpeker i denne sammenhengen at de bruker flere emoji'er enn ønskelig av frykt for å virke uinteresserte eller sure:

[...] jeg er en person som smiler mye og sånn så jeg hadde lyst å smile mye, men jeg føler hvis jeg bare sendte smilyer som smilte eller gjeipeffjes, det blir liksom så ekstremt, jeg er liksom ikke sånn person som driver og er sånn til vanlig [...] men samtidig så følte jeg litt press for at jeg måtte bruke det for hvis ikke så virket jeg litt creepy eller litt sur eller litt sånn fordi man ikke har noe annet å vurdere det etter [...] (Vetle, 26)

[...] jeg bruker ikke det så veldig masse selv, men jeg prøver å bruke det hvis andre bruker det, for hvis ikke tror de jeg er sur [...] (Hanna, 24)

I mangel på andre måter å uttrykke seg på blir emoji'er viktige verktøy for å sette stemningen i samtalen. Selv om Vetle og Hanna ikke vanligvis bruker emoji'er, føler de at de må gjøre det på Tinder av frykt for å virke sure. Et typisk trekk i denne sammenhengen er å speile samtalepartneren. Samtidig er informantene bevisst på å ikke overdrive eller kommunisere på måter som er fjerne fra hvordan de opptrer ellers. Det gjør det tydelig at brukerne tenker nøye gjennom hvordan de fremstår og at også den verbale kommunikasjonen befinner seg i forhandling mellom *true* og *ideal self*. I denne sammenhengen fremstår tindringen mer kompleks enn instrumentell.

Datamaterialet viser videre at emoji-bruken kan ha mye å si for hvordan informantene oppfatter andre personer. Vetle forteller at han har avsluttet samtaler på Tinder fordi matchen har brukt for mange emoji'er. Han forklarer at han ikke vil være sammen med en person som bruker i overkant mange smilyer. Når Kalle får opp en profil der bioen utelukkende består av tegn under samsveiping uttrykker også han stor skepsis, han forklarer at de mest sannsynlig

ikke vil ha noe til felles og sveiper henne raskt vekk. Hvordan informantene forholder seg til emoji'er er varierende.

Anette har en biografi som utelukkende består av emoticons. Hun har valgt en dansefigur, et fjell og et fly, for å symbolisere interessene sine. Anette forteller at de ofte fungerer som en god samtalestart. Åse synes også emoji'er er et godt virkemiddel, men i motsetning til i andre sammenhenger begrenser hun bevisst bruken på Tinder. Hun beskriver seg som en «hjerteperson», men forteller at hun er mer varsom med hjertene (<3) på Tinder i frykt for å virke for desperat eller betatt. Evnen til å tilpasse seg mediet og de sosiale kodene ser ut til å være avgjørende for suksessen på appen. Dersom Åse ikke hadde begrenset tegnbruken, er det en sjans for at andre kunne mistolket betydningen, som videre kunne fått konsekvenser for mulighetene hennes.

I tillegg til emoji'er er dialekt eller valg av skriftspråk viktige identitetsmarkører. Stine velger for eksempel bevisst å skrive på dialekten sin for å ikke miste personlighet og virke formell. Hun forteller at hun ikke klarer å ha en avslappet samtale på bokmål. Frøydis har også tatt et bevisst valg i denne sammenhengen. Hun skriver nynorsk og er opptatt av at biografien skal fremstå så nynorsk som mulig. I likhet med Stine føler Frøydis at skriftspråket kan oppleves formelt. Det er særlig noe hun kjenner på i situasjoner der andreparten har masse skrivefeil eller ordlegger seg på dialekt. I tilfeller dialektbruk eller skrivefeil er synlige i profilene, forteller Frøydis at hun automatisk velger å sveipe dem bort.

Flere av informantene er skeptiske til skrivefeil. Dersom det er mange forklarer de at det kan være en avgjørende faktor. Ifølge Turner (2012, s. 12) fører manglende informasjon til at man bedømmer personer ut ifra elementer som skrivestil og skrivefeil på en annen måte enn det man hadde gjort i fysiske situasjoner. Det gjør det tydelig at rammene for kommunikasjonen tilpasses situasjonen. Grammatikk og utilsiktet informasjon tolkes for eksempel kontekstuellt (Ranzini og Lutz, 2016, s. 83). I digitale kontekster kan derfor skrivefeil oppfattes som uattraktive ettersom det kan tolkes som et tegn på at noen er uutdannede. I fysiske sammenhenger henter man derimot inn mer informasjon. Av den grunn ser man tydeligere sammenhenger, noe som gjør det lettere å få forståelse for hvorfor personer er som de er eller gjør som de gjør. På denne måten blir det vanskeligere å trekke forhastede og ufullstendige konklusjoner (Turner, 2012, s. 12).

Selv om skrivefeil kan tolkes negativt på nett, tyder datamaterialet på at det ofte er en konsekvens av gjentatte grammatiske feil. Dersom det er tydelig at man skriver fort, påpeker

informantene at feilene ikke har så stor betydning. I noen tilfeller viser det seg også å være et bevisst valg å skrive feil. Åse og Kalle forteller at de innimellom skriver feil for å virke mindre høytidelige:

[...] jeg er jo egentlig og sånn som kan slurve litt med vilje sånn og så kan jeg veldig mange språk, sånn jeg snakker jo liksom norsk, engelsk, fransk og nesten spansk, så jeg tror jeg er mest opptatt av essens egentlig, at liksom jeg gidder ikke å skrive ting skikkelig på engelsk en gang jeg [...] (Åse, 26)

[...] det skal jo også sies at jeg personlig liker jo å liksom formulere meg ganske liksom ordentlig, så derfor tror jeg, noen ganger så gjør jeg det bevisst at det kanskje er noen skrivefeil eller liksom setninger som er litt sånn feil i hodet eller et eller annet liksom på et vis, bare for å liksom gi noen slags inntrykk av å I dont know at jeg ikke er så lame og ordentlig liksom. (Kalle, 27)

På denne måten blir skrivefeil et strategisk virkemiddel som kan brukes for å fremstå på visse måter. Det gjør det tydelig at selvrepresentasjoner også styres strategisk gjennom skriftlig kommunikasjon (Goffman, 1971). Asynkroniteten i kommunikasjonen gjør det mulig for brukerne å tenke nøye gjennom neste trekk før de responderer. I likhet med innsatsen lagt ned i profilene, er det tydelige at informantene også er opptatt av å fremstå avslappet i forbindelse med samtalene. Selv om de vurderer hva de skal skrive og tenker nøye gjennom når de skal trykke send, vil de virke tilbakelente og uberørte av situasjonen.

4.3.4 Online vs. Offline

Uavhengig av om man dater online eller offline er det sårbarhet knyttet til datingssituasjonen. Likevel er det visse skiller som fører til at noen av informantene foretrekker det virtuelle rommet over det fysiske. Ifølge Whitty kan en av årsakene til dette være opplevelsen brukerne har av at prosessen går forttere på nett. Flere av informantene føler at det er lett å komme i kontakt med nye mennesker på Tinder. Whitty utdyper at den digitale distansen kan generere en trygghetsfølelse som fører til at noen synes det er lettere å åpne seg online enn offline (Whitty, 2007, s. 1721). Under intervjuene forteller flertallet av informantene at de føler seg mer komfortable i de digitale datingsituasjonene. De synes det er vanskelig å flørte på byen, som av mange anses som det eneste alternativet. På nett slipper de å forholde seg til kroppsspråk, hvordan de fremstår og uttrykker seg i øyeblikket. Ifølge Toma et al (2008, s. 1025) gjør disse betingelsene det lettere å gi en kontrollert og strategisk selvrepresentasjon.

Dersom man er interessert i noen på et utested er det vanskelig å nå målet uten å gjøre en tydelig handling. På Tinder kan den første tilnærmingen derimot skje i all hemmelighet. Med mindre den andre parten har betalt abonnement er det ikke mulig å se hvem som har likt en før begge gjensidig har likt hverandre. Markus beskriver dette som en av de klare fordelene med Tinder:

[...] man får på en måte gjort seg opp et inntrykk da uten at man trenger å presentere seg selv enda, ikke sant? Man lurker litt på andre mennesker, så gjør man seg opp et inntrykk og så er det sånn, ja dette er, kan se greit ut det liksom og så, ja, sveiper man på de. (Markus, 22)

Den digitale avstanden gjør dermed terskelen for å opprette kontakt relativt lav og sjansen for å bli avvist mindre. Berit Skog (2012) peker i denne sammenhengen på at mange opplever det som lettere å gi uttrykk for følelser via meldinger enn i fysiske sammenhenger. Selv om *likens* betydning kan grunne i forskjellige hensikter får man i det minste en indikasjon på at vedkommende er interessert.

På tross av at de fleste er enige om at Tinder senker terskelen for å opprette kontakt og utvikle en relasjon er det flere som påpeker at de ideelt sett ønsker å møte noen i tradisjonelle fysiske settinger. Vetle sier blant annet at han helst vil møte noen i jobbsammenheng. I tillegg blir studie- og organisasjonsmiljøer tatt opp som foretrukne møteplasser. Både Markus, Stine og Kalle peker på at det oppleves som mer naturlige kontekster, i motsetning til Tinder der man aktivt må jobbe for å etablere en relasjon. På denne måten blir det tydelig at idealet om den spontane, romantiske kjærligheten Illouz (2007) beskriver, står sentralt på tross av teknologiens utbredelse. Ifølge Schwartz og Velotta har stigmaet rundt datingtjenester lenge preget hvordan man snakker om forhold utviklet på nett. De forklarer at mange par derfor unngår å si hvordan de møttes (2018, s. 59). Selv om Tinder har blitt en viktig del av datingkulturen, kan det se ut til at denne tankegangen delvis enda henger igjen. Selv om informantene ikke synes nettdating er like tabubelagt som tidligere, anser de datingformen mer som en nødvendighet enn et ønske.

Mye tyder på at det er stor ambivalens i forholdet informantene har til Tinder, de både liker og misliker appen. En av de klare fordelene er muligheten tjenesten gir til å orientere seg i hvem som er single. På denne måten kan man skaffe seg informasjon som kan brukes i digitale og fysiske settinger, noe som også bidrar til at skillene mellom online og offline kommunikasjon viskes ut. I tilfellene til Sandra og Andreas la for eksempel Tinder til rette for at det kunne bli noe mer med personer de allerede hadde en tilknytning til i den fysiske

virkeligheten. På denne måten virket appen som en hjelp i riktig retning. Når de fikk spørsmål om forholdet oppstod digitalt eller fysisk slet de med å gi et klart svar, nettopp fordi forholdet var et resultat av noe midt imellom.

4.3.5 Strategiske selvrepresentasjoner

Samtlige informanter er opptatt av å skape virkelighetsnære bilder av seg selv. Datamaterialet viser at informantene tenker nøye gjennom hvordan de fremstår visuelt gjennom profilene sine og verbalt i samtalechattene. Dersom de har som mål å møte noen fysisk virker det som de tenker ekstra nøye gjennom hvordan de fremstår og det blir dermed ikke så mye rom for å eksperimentere. Andreas og Markus er særlig opptatt av å skape troverdige selvrepresentasjoner:

[...] når du først møter noen så tenker jeg det er greiest og ha en profil som på en måte ikke juger så mye, ikke sant? For det er sånn, det tror jeg jeg hadde tenkt veldig mye på hvis det var helt sånn misvisende, da tror jeg jeg hadde blitt kjempestresset, så det er kanskje det jeg har gått for da og ha en profil som er mest meg, fordi at da er det minst mulig stress, [...] da er du så ærlig som mulig og da er det minst mulighet for at det blir kleint eller at man lyger eller noe sånn da og det føler jeg ikke at jeg gjør. (Andreas, 24)

Jeg er litt bevisst på det, at jeg ikke skal gjøre meg så veldig mye til på Tinder liksom og at det ikke bare skal være kødding, jeg prøver liksom sånn, jeg tenker heller litt for tørt liksom, men ærlig, [...] hvis man fremstiller seg selv altfor, hvis man overdriver eller vrir på versjonen av seg selv for mye med Tinder-profilen så ville man bare gruet seg til å gå på date liksom fordi enten så måtte man jobbet hardt for å opprettholde det imaget eller så må man bryte illusjonen og vise at man er en annen person, sant? [...] (Markus, 22)

Å fremstille seg misvisende oppleves som en kilde til stress. Dersom selvrepresentasjonen ikke er virkelighetsnær vil man, som Markus påpeker raskt gjennomskues i fysiske møter. For å unngå ubehagelige situasjoner er det derfor viktig å finne en balanse mellom å fremstå som attraktiv og interessant, samtidig som man virker troverdig og ekte. Datamaterialet viser at informantene tar disse betraktningene med i profilutviklingsarbeidet. Istedenfor å eksperimentere med identitetsuttrykk etterstrebet de å skape profiler som fungerer som en forlengelse av hvem de er og ønsker å være. På denne måten er det tydelig at identiteten, slik Giddens (1991) også beskriver det, skapes gjennom fortellinger. Det innebærer at informantene gjennom den refleksive forståelsen arbeider med å skape en sammenhengende fortelling om hvem de er basert på en forklaring av fortid og antydning av fremtid.

Hvordan informantene presenterer seg på Tinder er varierende. Alle har lagt tid og krefter ned i profilene sine, men har varierende mengde innhold og meninger om hvilke elementer som bør være med og ikke. De er alle opptatt av å vise allsidighet. Samtidig er det for noen en strategi å opprettholde en viss mystikk for å trigge andres interesse ytterligere. Med unntak av Stine og delvis Kalle, mener samtlige av de andre informantene at de lykkes med å gi et virkelighetsnært bilde av seg selv. Profilene plasserer seg i den tidligere nevnte krysningen mellom *actual* og *ideal selves* som for øvrig er særlig typisk i online datingsettinger (Ranzini og Lutz, 2016, s. 83).

Selv om de visuelle elementene opptar størst plass på skjermen, ser de skriftlige elementene også ut til å spille en viktig rolle. Biografien er den delen av profilen hvor det er størst forskjell i informantenes meninger. Rebekka og Frøydis forteller at de er opptatt av egne og andres tekstvalg. Dersom noen ikke har utnyttet tekstfeltet forteller Rebekka at hun konsekvent sveiper de bort. Thomas og Stine deler ikke samme oppfatning og har på sin side bevisst valgt å la feltet stå tomt. De begrunner valget med at de ikke har noen ideer til hva som kan stå der og derfor synes det er best å la være. For Åse, Louise og Markus fungerer biografien derimot som et strategisk element. Åse og Louise har valgt å skrive eksplisitt hva de er ute etter for å unngå unødvendige og overfladiske matcher som vil stjele verdifull tid i jakten på drømmepartneren:

[...] jeg tenker at folk ikke skal bli skremt så derfor har jeg skrevet at jeg ser etter «deep <3» [...] så er det liksom kaffe og musikk og svømming og snakke i telefonen og kanin (emojier) [...] ja, så har jeg bare skrevet litt sånn masse rart om meg selv hehe off, at jeg liker å slappe av, humor, musikk, bading, at jeg er idealist og aktivist, men samtidig litt sånn varm og omsorgsfull, jeg tror jeg vil få frem litt ulike sider da, at jeg både er engasjert, men óg sånn, rolig hyggelig person da, så har jeg lagt til at jeg er høysensitiv, fordi jeg vil skremme vekk kjipe folk tror jeg, og så har jeg bare skrevet sånn, jeg gjentar kanskje meg selv da, men jeg har hvert fall prøvd å skrive så masse som mulig som du ser her, at jeg liksom er glad i mennesker og kultur og språk og psykologi og kreativitet og samfunn og ja, men og yoga, teater, skrijving, kunst og internasjonale vennskap og miljø... (Åse, 26)

Louise har skrevet følgende i sin biografi:

Singel dame med humor og selvironi, liker å reise, gå på konserter og gå på tur, ønsker å treffe partner, først vennskap og kanskje noe mer?

Ved å si nøyaktig hva de er ute etter gjør de seg sårbare, samtidig som de beskytter seg fra mennesker med uoverensstemmende intensjoner. Det kan være hensiktsmessig i jakten på en

god match. I periodene Rebekka utelukkende har vært på søken etter vennskap, har hun uttrykt det eksplisitt i sin profil. Som tidligere nevnt kan åpenhet om preferanser og interesser gjøre det lettere å finne likesinnede (Schwartz og Velotta, 2018, s. 64). Likevel tyder samsveipingen under intervjuene på at for mye informasjon og detaljer kan ha en negativ innvirkning på dommen. De fleste informantene forteller at de setter pris på en viss mystikk. Det kan knyttes til ideen om at jakten på kjærligheten er et slags spill, der motstand kan virke motiverende. Dersom den andre parten er for tilgjengelig, forsvinner elementet som gjør jakten spennende. I tillegg ser overfloden av detaljer ut til å komplisere samtalen ettersom det blir vanskeligere å drive den videre når man allerede vet mye.

Uten å eksplisitt si hva han er ute etter, bruker også Markus biografien sin strategisk. Han ordlegger seg med få ord med mål om å treffe et segment med jenter som deler lignende interesser. På profilen står det: «Spiller sjakk. Leser bøker. Hører på Jazz. Roast me.». Markus forteller at han ved hjelp av disse ordene får uttrykt selvironi på at han kan virke pretensios, samtidig som han legger til rette for en god samtalestart.

Kalle bruker på sin side biografien som en inngang til et vanskelig samtaleemne. På profilen har han lagt til et selvportrett der han smiler med en skade. I biografien skriver han følgende: «Klarer du å gjette hva skaden kommer av, spanderer jeg en kopp te». Under intervjuet forteller han at skaden er et resultat av et epilepsianfall. Han ønsker å være åpen om anfallene av flere grunner. For det første vil han vise at han har en drøy sans for humor, i tillegg til at det kan være nyttig å vite dersom et anfall skulle finne sted i et datingscenario. Til tross for at skaden speiler virkeligheten, gjør ikke alle de andre bildene det i like stor grad. Profilen til Kalle består av åtte bilder der han blant annet er på jobb, koser med en hund, spiller ukulele og drikker alkohol. Under intervjuet forteller Kalle at han ikke egentlig er så glad i hunder, han kan heller ikke spille ukulele og alkohol er noe han sjelden rører. Likevel mener Kalle at profilen gir et genuint inntrykk. Han forklarer at selvrepresentasjonen viser han fra sin beste side, og poengterer at man må regne med at mennesker pynter på sannheten på sosiale medier.

I tillegg til å basere selvrepresentasjonene på tekst og bilder, har brukerne mulighet til å legge til flere elementer. Tinder introduserer stadig nye funksjoner som skal forbedre datingprofilene og effektivisere prosessen. Det er for eksempel mulig å koble kontoen opp mot *Spotify* og *Instagram*. På denne måten kan man også uttrykke seg gjennom musikk. Ifølge Schwartz og Velotta har Tinder-brukere med *Spotify*-kontoen koblet til profilen 84%

flere matcher enn de som ikke har gjort det (2018, s. 67). Når vi har få elementer å bedømme ut ifra får de eksisterende større betydning, i likhet med skrivefeilene. På Tinder er det derfor høyere sjans for at man legger mening i faktorer som musikkvalg, og forskjeller i smak kan dermed spille inn på beslutningen som raskt blir tatt.

Under intervjuene uttrykte flere av informantene skepsis til låtvalg og sveipet bort potensielle matcher. Det førte til at noen bevisst valgte å ikke synliggjøre musikksmaken sin i egen profil. Anette, Kjersti og Sandra var blant dem. Sandra som liker opera, forteller for eksempel at hun tilslører sine musikkpreferanser i frykt for å oppfattes som en gammel dame. For Åse er musikken derimot en måte å underbygge det hun allerede forsøker å fortelle gjennom bildene og teksten på profilen. Hun har valgt låten *I like that* som handler om å være annerledes og å ikke høre til. Frøydis bruker på sin side musikkvalget til å fullføre det humoristiske, uhøytidelige preget på profilen sin med sangen *I touch myself*.

Noen av informantene hadde også valgt å koble *Instagram*-kontoen sin til Tinder-profilen med mål om å skape et mer helhetlig bilde av seg selv. Selv om tilkoblingen tilgjengeliggjør mer informasjon om personen påpeker Schwartz og Velotta i denne sammenhengen at de ulike sosiale mediene ofte har ulike formål, som dermed kan påvirke hvordan profilen oppfattes av andre på en negativ måte (2018, s. 67). I motsetning til Tinder har ikke *Instagram*-bruken som mål å tiltrekke seg potensielle partnere. Plattformen brukes gjerne heller til å formidle kunstneriske uttrykk til bestemte publikum. Når begge tjenestene kombineres, vil innhold som gjerne ikke er relevant eller tiltenkt publikummet likevel spille en rolle for førsteinntrykket og avgjørelsen som skal tas for den som sveiper.

4.3.6 Effektivt og komplisert på samme tid?

Det er nettopp de raske bedømmelsene som får tindringen til å virke tidsbesparende. Thomas forteller blant annet at han ved hjelp av Tinder kan sjekke damer i lunsjpausen på jobb og på fotballtrening med sønnen. Appen blir dermed et nyttig verktøy for å komme i kontakt med mennesker i en travel hverdag. Thomas forklarer at han med hjelp av Tinder lett kan skaffe seg en date i nærmeste fremtid. Nå trenger han ikke lengre å vente til helgen og legge alle kreftene sine i én kveld på byen. Selv om Tinder legger til rette for at man kan komme i kontakt med andre når som helst er det ikke alle som opplever Tinder-prosessen like effektiv som Thomas. Markus synes på sin side at appen tidvis kan virke som et forstyrrende element i hverdagen:

[...] hvis du har lyst å prøve å få til en date med en jente så må du først snakke en del med henne, [...] og jeg synes den der chattingen er litt sånn, kan være litt sånn enerverende, for det første fordi det er liksom litt sånn anstrengende og skulle være kul, morsom og interessert, ja, alle disse tingene som kreves for at man skal få til en god samtale, og da må man sitte og liksom gjøre seg til på Tinder, sant? Og det andre er jo det at du får jo opp varsler, du er liksom bevisst på varslene, sant? For eksempel hvis du prøver å gjøre noe annet, du sitter og leser og så plinger det inn et varsel på Tinder og så er det sånn der okei, da må du bare svare med en gang for å holde samtalen gående, sant? Og så legger du fra deg mobilen og prøver å finne konsentrasjonen igjen og så popper det opp et nytt varsel og så får du bare ikke den roen som du har lyst på. (Markus, 22)

Selv om man kan møtes relativt raskt, argumenterer Markus for at det tar krefter å få på plass en date. Det kan virke forstyrrende i hverdagssituasjoner der man forsøker å koble av og finne roen. Selv om datingtjenestene fremmer en viss effektivitet, bruker mange også som vi har sett mye tid på appene. Schwartz og Velotta trekker i denne sammenhengen inn den spillnende funksjonen. De mener utformingen skaper et avhengighetsdannende mønster som fører til at man stadig klikker seg inn på appen for å se om det har kommet noen nye matcher eller meldinger (2018, s. 67). Louise og Kjersti kan kjenne seg igjen i at tindringen fort tar mye tid. Kjersti forteller at hun var så aktiv på Tinder i starten at hun ikke hadde hatt mulighet til å holde oppe det samme trykket dersom hun ikke hadde vært sykemeldt på tidspunktet. Louise har på sin side aktivt tatt grep for å begrense sin tidsbruk ved kun å ha appen tilgjengelig på iPaden hjemme.

I tilfeller der Tinder effektivt får fart på relasjonen, ser tempoet ut til å ha en vedvarende effekt på utviklingen. Når man matcher med noen på Tinder har man ved første stund etablert en viktig fellesfaktor, begge er på søken etter noe eller noen. Det legger føring på stemningen og kommunikasjonen. Forventningen til at alle som er på Tinder har en intensjon bak bruken skaper et visst press. Åse, Markus og Andreas beskriver denne situasjonen som kunstig.

Andreas forklarer at det oppstår en elefant i rommet:

[...] jeg følte på en måte at det var en elefant i rommet eller en elefant i chatrommet om du vil, at dette skal ende, altså enten så går vi på date eller så slutter vi å snakke, ikke sant? Og da blir det på en måte litt sånn unaturlig, for hvis du møter noen for eksempel på jobb eller på studie, da snakker man jo og så kan man bli venner eller hvem vet, men jeg føler på Tinder så er det sånn enten går du ut sammen eller så snakker du ikke sammen mer. (Andreas, 24)

Bak kommunikasjonen ligger det en forventning om at noe skal skje, og at et møte skal finne sted. For Andreas opplevdes dette presset som utfordrende. Det førte til at han ofte endte opp med å kommunisere digitalt i lengre perioder i håp om at den andre parten skulle initiere et møte. Selv om Markus har hatt gode første dater forteller også han om første dater som har gått trått. Markus beskriver datingformen som strikt og forklarer at situasjonen ofte kan oppleves som intens og avhørsaktig. Samtidig er det usikkerhet rundt hva som er legitimt og ikke. Når han skal avrunde møter blir han ofte usikker på om de skal gå hver til sitt eller om han skal tørre å ta sjansen og be daten med hjem. Det vitner også om at Tinder ikke utelukkende anses eller oppleves som en sex-app. Åse kjenner seg også igjen i presset og forklarer at mange av de hun har truffet har hatt forventninger til at prosessen skal gå fort. Hun forteller at tempoet lukker mulighetene for at følelsene får rom til å utvikle seg:

[...] det har jo skjedd at jeg har truffet folk et par ganger på date og så er man litt usikker på om man har lyst å treffes igjen, at det er ikke alltid sånn enten eller da, noen ganger sitter man bare fast på midten, at man ikke vet helt om man liker hverandre eller ikke eller... og at ting liksom skal, man skal føle ting så fort [...] det blir litt sånn kosekrampe da, du skal liksom presse frem følelsene dine. (Åse, 26)

Selv om Tinder forenkler det første steget av datingprosessen, ser appen ut til å skape visse begrensninger for utviklingen av relasjonen. Det fremstår som en jungel å navigere i, og det er tidvis vanskelig å tolke hvilke intensjoner brukerne har. Av den grunn ender man ofte opp med å prøve seg frem. Effektiviteten appen legger til rette for, med flere muligheter bak neste sveip fører gjerne til at man ikke bruker tilstrekkelig tid på hver enkelt person. Det gjør det vanskelig å utvikle følelser. Som Åse beskriver oppleves det som en kosekrampe der man blir stående fast på midten. Det resulterer i at man ikke gir relasjonen en sjans, men heller går videre til neste. Alt hviler derfor på førstedaten og førsteinntrykket. Jamfør Bauman (2003) gjør teknologien det lett å velge bort partnere. Selv om Kjersti kan kjenne seg igjen i det, og ofte tar raske avgjørelser, forteller hun at hun ofte holder mennene på vent. Flere av de hun har vært på date med har hun enda kontakt med selv om hun ikke er interessert i dem på en romantisk måte.

4.3.7 «ikke noe å ringe hjem til mor om»

Dersom man snakker lenge digitalt opplever mange at forventningene bygges opp, slik Gran (2021) også påpeker. Det kan være en effekt av at inntrykket skapes på avstand. Fallhøyden kan i slike situasjoner bli stor. Man kan fort oppleve å bli skuffet dersom man møtes og opplever at virkeligheten ikke stemmer overens med det mentale bildet som har blitt skapt

gjennom den digitale kommunikasjonen. Schwartz og Velotta forklarer at Tinder-matchen nærmest er dømt til å mislykkes i slike situasjoner (2018, s. 77). Det første møtet blir dermed en realitetssjekk.

Informantene har alle ulike opplevelser av den første daten og forteller at den ofte er forbundet med en frykt for at matchen har skapt en misvisende selvrepresentasjon. Ifølge Duguay er misrepresentasjoner nettdateres største frykt. De er generelt redde for at matchene pynter for mye på sannheten eller i verste fall lyger om hvem de er (2017, s. 352). Denne usikkerheten gjør at terskelen fra online til offline kommunikasjon stiger. Det kan forklare hvorfor 1/3 faktisk aldri har møtt noen fra digitale datingsider i den fysiske virkeligheten (Lenhart og Duggan, referert i Schwartz og Velotta, 2018, s. 76). Flere av informantene påpeker at Tinder gjør det første steget lettere, men ikke nødvendigvis veien videre.

Når informantene sveiper er det tydelig at de tar valg basert på førsteinntrykk og preferanser. De danner seg raskt et bilde av hvem personene er og tillegger dem dermed egenskaper de ikke nødvendigvis har. Når jeg spør informantene om hva de ser etter i en Tinder-match legger de nærmest frem en sjekklister over attraktive og mindre attraktive karakteristikk. Det kan også knyttes til Giddens (1992) teorier om at forventningene som stilles til partnere i samtiden er høyere enn før. Kjersti trekker for eksempel frem hårstil, fotballinteresse, motorsykkel, singlet, høyde og arbeidsledighet som uaktuelle faktorer. De andre legger til røyking, bilinteresse, kropps fiksering, studiesteder som BI og NHH, mammadalder, lettklede bilder, partybilder, solbrillebilder, selfier og snurrebart som negative trekk. Datamaterialet tyder på at informantene finner det lettere å beskrive uaktuelle enn attraktive trekk. Når de blir bedt om å nevne karakteristikk de responderer positivt på, nevner de langt færre og vagere faktorer. De peker blant annet på at de vil matchen skal være jordnær, søt, ha et fint smil, se menneskelig ut, skille seg ut, vise entusiasme og gi et helhetlig og allsidig inntrykk av hvem de er som personer.

Dersom inntrykket ikke stemmer overens med virkeligheten, kan det få konsekvenser på daten. Kjersti avlyste for eksempel sin første Tinder-date da hun så at matchen var lavere enn henne. Anette opplevde også en lignende situasjon, men turte ikke å avbryte. I etterkant har begge gjort det til vane å spørre om høyde før de møtes, noe som også gir datinget instrumentelt preg. Dersom matchen ikke oppfyller kravene, er de ikke interessert i å kaste bort tid på å møtes.

I likhet med Kjersti har Åse flyktet fra skuffende Tinder-dater. Hun har funnet på unnskyldninger for å komme seg ut av datingsituasjoner. Datamaterialet viser at ubehagelige førstemøter ikke er unike. Stine og Sandra forteller også historier tilknyttet førstemøtet:

Jeg var på Tinder-date med en fyr som, han hadde bilder av seg selv der han virket veldig koselig, så møtte jeg han og så var han kjempetynn og da mener jeg ikke at det er noe problem å være tynn men han var sykkelig tynn og så begynte han å snakke om [...] hvordan mat er dårlig for deg og hvordan du burde spise luft hehe og så sa han at the government forgiftet maten vår og det er grunnen til at vi blir syke og at når vi er på sykehuset så blir vi forgiftet av medisinen som sykepleierne gir oss og jeg satt der livredd og bare hvordan kommer jeg meg vekk herfra [...] (Sandra, 22)

[...] han var helt sånn super weird type, og det viste seg jo at alle de tingene som jeg har tenkt aha hysterisk morsom [...] Jeg trodde det var en utrolig ironisk, morsom profil og så viste det seg at det var liksom ikke ironisk, men jeg tenker det er jo ingen som kan være seriøse med det her liksom... men han var det [...] så nå er det litt sånn det har blitt faretegn for meg da, de som har litt for mye på profilen sin... det endte med at jeg fikk noen til å ringe meg og si at det var krise i studentforeningen og at jeg måtte stikke fordi at jeg hadde ikke hjerte til å være sånn «Du, jeg tror jeg skal gå nå», og bare sånn, for vi hadde ikke vært der så lenge, det bare følte sånn hahaha... ja og så prøvde han å kysse meg etterpå og da var jeg sånn eeh (trekker seg unna) eller hva var det liksom? Og så bare begynte han å spamme meg på Snapchat og ja «skal vi finne på noe? Skal vi gjøre noe da, skal vi gjøre noe da?» Sant? Så var jeg bare sånn «Du, sorry, jeg er bare ikke interessert», men jeg følte ikke noe vibe der liksom, så det var, min eneste Tinder-date og den er ikke noe å ringe hjem til mor om holdt jeg på å si. (Stine, 23)

Sandra kan le av den mislykkede daten nå, men i øyeblikket forteller hun at hun følte seg redd og ubekvem. Hun ville flykte fra situasjonen øyeblikkelig, noe også Stine kan kjenne seg igjen i. I Sandras tilfelle stemte verken utseende eller personlighet overens med inntrykket hun hadde fått gjennom Tinder-profilen, mens Stine misoppfattet seriøse elementer som humoristiske. Det er et tydelig tegn på at kommunikasjon kan tolkes annerledes enn intendert.

Forskning viser at nettdatere typisk lyger om vekt, interesser og personlige egenskaper med mål om å skaffe seg dater (Hall et al., 2010, s. 129). Det kan forklare hvorfor Sandras date ventet med å uttrykke sine kontroversielle holdninger til de møttes. I tillegg til at daten var

tynnere enn Sandra forventet, forteller hun at han under stevnet oppfordret henne til å spise luft for å selv bli slankere. Det fikk henne til å reflektere over egen selvrepresentasjon.

Da Kjersti møtte mannen hun har et slags forhold til i dag, kom det også en annen person enn hun hadde forestilt seg. Forventningene bygget seg opp som et resultat av at de snakket lenge digitalt. Kjersti forteller at Ole fryktet at kjemien skulle forsvinne i overgangen til den fysiske virkeligheten:

[...] når meg og han Ole møttes da, [...] da snakket vi faktisk veldig lenge og så planla vi at vi skulle treffes, det var i august 2018, men han hadde ikke lyst, så han utsatte det alltid for han synes det var så kjekt å snakke, altså bare skrive, [...] at han hadde ikke lyst å treffe meg fordi at alle vet jo at da, da er det jo enten vinn eller forsvinn. (Kjersti, 49)

Frykten for at kjemien skal forsvinne ser ut til å gjøre terskel for å møtes høyere, som Kjersti beskriver er det enten vinn eller forsvinn. Selv om hun hadde et annet bilde av Ole, var kjemien tilstedeværende. De møttes på en parkeringsplass ved et turområde og ble sittende å prate i bilen i to timer. Etter møtet snakket de med hverandre på *Snapchat* og avtalte å treffes igjen samme kveld, siden har de hatt et slags kjærlighetsforhold.

Hvordan relasjonen utvikler seg og om kjemien lar seg overføre fra det digitale til det fysiske rommet er varierende. Informantene forteller som vi har sett om mislykkede og vellykkede dater. For noen har Tinder ledet til forhold, og i Thomas tilfelle til og med et ekteskap, mens andre har kjent på ubehag og frykt i datingsituasjoner. Ifølge Whitty avhenger mye av suksessen hvordan man presenterer seg i den digitale verdenen (2007, s. 1707). Inntrykket man skaper på Tinder er avgjørende for resten av prosessen. I denne sammenhengen er selvrepresentasjonene avgjørende. Terskelen for å komme i kontakt med andre oppleves som lav på nett, men veien videre kan være kronglete. Den avhenger blant annet av god flyt, investering og gjensidig interesse. I tillegg er kanskje evnen til å fire på egne krav og la seg bruke tid på personen, slik Kjersti gjorde avgjørende.

4.3.8 Oppsummering

Å forholde seg til Tinder som et sosialt rom, kan som vi har sett i dette delkapittelet, oppleves som utfordrende. Selv om interaksjonen tidvis kan minne om ansikt-til-ansikt kommunikasjon, er det visse forskjeller man må forholde seg til i digitale kontekster. Forventningene til hvordan samtalen på Tinder skal startes og forløpe er for eksempel høye. Informantene synes at starten bør inneholde noe annerledes og kreativt som gjør det interessant å utforske om kjemien er tilstedeværende. Emoticons, dialekt og skrivefeil kan i

denne sammenhengen brukes strategisk for å skape inntrykk og uttrykke identitet. Dersom man eventuelt bestemmer seg for å møtes fysisk kommer den store testen, er kjemien overførbar til virkeligheten eller ikke? Informantene har alle ulike opplevelser i denne sammenhengen, der noen har hatt naturlige overganger, mens andre har havnet i ubehagelige situasjoner. Samtidig ser det ut til å være en underliggende frykt knyttet til det avgjørende øyeblikket, blir det en vinn eller forsvinn-situasjon?

5 Konklusjon

5.1 Oppsummering og konkluderende bemerkninger

I denne masteroppgaven har jeg undersøkt hvordan Tinder brukes, erfares og fortolkes som en arena for relasjonsdannelse og selvrepresentasjon. Med utgangspunkt i en kvalitativ studie har jeg forsøkt å gi et bilde av hvordan tjenesten inngår i brukernes hverdag og meningsskaping. Jeg har sett på hvilke motivasjoner som ligger bak Tinder-bruken, utforsket noen av dilemmaene som oppstår når den intime sfæren synliggjøres for andre, og undersøkt hvordan brukerne opplever, erfarer og håndterer overganger mellom online og offline.

Studien viser at Tinder til en viss grad forenkler datingprosessen og gjør den mer effektiv, slik apputviklerne i utgangspunktet la til rette for. Tjenesten tilbyr et stort utvalg potensielle partnere som kan utvikle seg til alt fra platoniske, seksuelle til romantiske forhold. I dette henseende gir Tinder rom for mer flyktige relasjoner der det er lettere å finne likesinnede. Datingappene fører til at noen får en følelse av å ha større kontroll over eget kjærlighet- og seksualliv. Likevel skaper den udefinerbare krysningen mellom online og offline noen komplikasjoner; den gjør det blant annet vanskelig å skille de digitale opplevelsene fra de fysiske.

Flertallet av informantene forteller at de hovedsakelig bruker appen i jakten på kjærligheten. Samtidig peker datamaterialet på at bruken kan variere i tid. Formålene går typisk på tvers av hverandre eller eksisterer parallelt. En av formålene som typisk går parallelt er underholdningsfunksjonen. Det er tydelig at Tinder-bruk formes av omstendigheter; noen ganger oppleves Tinder som en «tulleapp», mens bruken andre ganger drives av et behov for og motiver om menneskelig kontakt og relasjonsdannelse. Flere av informantene har opplevd at relasjoner etablert på Tinder har utviklet seg til å bli romantiske forhold. I Thomas sitt tilfelle ledet til og med tindringen til et ekteskap. Det ser ut til å være håpet om å møte den rette som driver de fleste videre i jakten på kjærligheten bak neste sveip. Det ser ut til å være et tindrende lys i enden av Tinder-tunnelen.

Dette lyset slukkes dog i noen tilfeller, som følge av at Tinder-trøttheten slår inn. I tråd med informantenes opplevelser er det tydelig at samtlige har et ambivalent forhold til datingappen; de både liker og misliker den. Opplevelsen preger hvordan de bruker appen. De fleste informerer om en hyppig bruk som etter hvert beveget seg over i et syklisk mønster med av- og på perioder. Tinder-trøtthet fører altså til inaktivitet, men appens fordeler ser på sikt ut til å trekke de fleste tilbake til tjenesten etter en stund. Alt i alt beskrives Tinder som et nyttig

verktøy, og appen fremstår som et gode eller en nødvendighet. Bruken er dermed ikke utelukkende lystbetont. Noen av informantene forteller at de anser appen som det eneste alternativet ettersom de ikke er komfortable med å sjekke på utesteder eller andre offline-arenaer.

På tross av at brukerne spiller en aktiv rolle i eget datingliv, viser datamaterialet at de ikke står alene. Digitaliseringen av datingen fører til at det blir lettere for andre å ta del i prosessen og involvere seg i flere ledd. På denne måten blir det tydelig at den intime sfæren åpnes opp for andre. Det samsvarer med Giddens påstander om at seksualitet har blitt et tema som i mye større grad utforskes og diskuteres åpenlyst i dagens samfunn. På samme tid viser denne studien at det er emosjonelle kostnader og sårbarhet knyttet til prosessen, særlig om man er på utkikk etter en romantisk relasjon. Informantene beskriver venner, familie og kollegaer som viktige motivatorer og støttespillere for Tinder-bruken. Bekjente kan for eksempel bli bedt om å evaluere selvrepresentasjoner for å sikre at de er virkelighetsnære og setter en i et godt lys. Denne formen for involvering ser ut til å ha en beskyttende effekt som minsker den selvutslettende følelsen avvisninger kan fremkalle. På denne måten føler man seg mindre alene i prosessen og ikke nødvendigvis like skyldig dersom man mislykkes eller får få matcher.

Involveringsaspektet fører til at Tinder ofte blir en sosial aktivitet. I mange tilfeller oppleves appen som ren underholdning. Det spillignende formatet spiller i dette henseende en viktig rolle i appens sosiale aspekt. Informantene forklarer at det kortstokkbaserte designet kan fremkalle et konkurranseinstinkt som forsterker følelsen av at jakten på kjærligheten er et spill. Noen opplever at spillfiseringselementene skaper engasjement og forenkler datingprosessen, mens andre beskriver at spillformatet leder til destruktive effekter som gjør dem nedstemte og følelsesmessig avstumpet. I denne sammenhengen kan spillelementene ta bort fokuset fra kjærlighetsjakten og erstattes av et tallspill, der antallet matcher oppleves som målet. I slike tilfeller kan bruken føre til emosjonelle kostnader som har innvirkning på selvbildet.

Flere av dilemmaene som oppstår på Tinder er knyttet til det vage skillet mellom digital og fysisk virkelighet. Selv om datingappen er konstruert slik at man skal komme i kontakt med nye mennesker, må man stadig forholde seg til offline-relasjoner. Informantene beskriver krysningen av sfærene som utfordrende og underholdende på samme tid. Når de får opp mennesker de kjenner godt fra før i bunken, sveiper de fleste til høyre med ironisk distanse.

Usikkerhet kompliserer derimot valget som må tas, og fører til at mange trår varsomt og holder igjen til de får et klarere bilde av situasjonen. I denne sammenhengen har noen havnet i ubehagelige kniper, mens andre har kjent på en trygghetsfølelse som har gitt dem mot til å utforske relasjonen videre. I tillegg anser informantene muligheten til å orientere seg i hvem som er single rundt seg som en fordel. De forklarer at Tinder gir dem et innblikk i en sfære de ellers ikke ville hatt, og det gjør det mulig å få oversikt over hvem som er single på trygg avstand. På denne måten bidrar datingtjenesten til å redusere sjansen for å bli avvist eller såret.

Tinder skaper en flytende tilstand som gjør jakten på en partner friere enn det den tradisjonelt sett har vært. På samme tid falmer spontaniteten som lenge har kjennetegnet kjærligheten, og erstattes av et instrumentelt preg. På Tinder spiller brukerne en aktiv rolle i prosessen. Det har en utslagsgivende effekt på fortellingene de skaper om seg selv og andre. De konstruerer nøye gjennomtenkte og komplekse selvrepresentasjoner der de tilslører og avdekker informasjon. Autentisitet viser seg å være en gjeldende faktor i denne sammenhengen, noe som fører til at flertallet av informantene streber etter å skape virkelighetsnære bilder og profiler av seg selv istedenfor å eksperimentere med ulike identitetsuttrykk.

Selvrepresentasjonene befinner seg derfor i en krysning mellom *true* og *ideal self* (Ranzini og Lutz, 2016, s. 83). Der det er tydelig at brukerne, slik Giddens også hevder at mennesker i senmoderniteten gjør, kontinuerlig forhandler om selvet ved å granske fortid, nåtid og fremtid.

Selv om Tinder oppløser tid og rom, viser det seg å være visse forventninger knyttet til hvordan man skal kommunisere skriftlig i samtalechattene og visuelt gjennom selvrepresentasjonene. Dermed står man ikke like fritt på Tinder som det tilsynelatende kan se ut til. Den digitale konteksten skaper nye måter å kommunisere på som kan oppleves som utfordrende. For noen er det vanskelig å uttrykke hvem de er gjennom tekst og bilder. Studien viser at informantene generelt sett har høye forventninger til motparten. De ønsker seg i tråd med Giddens dype relasjoner, der begge parter utfyller hverandre og bygger selvtillit og verdier. Idet matchen er etablert og kommunikasjonen opprettes blir disse forventningene særlig fremtredende. Informantene krever gode samtalestartere som er kreative eller annerledes for å investere tid og krefter i den potensielle relasjonen. I tilfeller der de snakker over lengre tid digitalt ser også forventningene ut til å stige betraktelig ved at det skapes forestillinger som nærmest er umulige å leve opp til. Det gjør at fallhøyden blir stor når man

først møtes, og skaper ekstra press rundt det avgjørende øyeblikket; tennes lyset eller slukkes gnisten?

5.2 Fremtidig forskning

Denne studien illustrerer at opplevelsene og erfaringene Tinder-brukerne sitter igjen med er preget av en tydelig ambivalens. Informantene har ulike opplevelser av hvordan det føles å åpne den intime sfæren for andre og la dem ta del i den. Selv om seksualitet har blitt et tema som diskuteres og utforskes åpenlyst i dagens samfunn oppleves den intime sfæren fremdeles som sårbar. Emosjonelle kostnader står på spill og jakten på kjærligheten er ikke nødvendigvis så lite krevende eller tidsbesparende som apputviklerne i utgangspunktet gav uttrykk for. Spillifiseringselementene skaper en krysning mellom lek og alvor som forsterker brukernes ambivalens ytterligere.

Basert på samtidens idealer om rene og dype relasjoner opprettes, skapes og videreføres forhold. Tinder kan forstås som et symptom på samfunnsendringene. Appen baserer seg på allerede eksisterende kulturelle normer og praksiser og bidrar til å skape fleksible relasjonsformer i flytende tilstand. Slik Bauman beskriver den flytende moderniteten, fremkaller den motstridende følelser og begjær som oppleves som vanskelige å tilfredsstille, det ser flere av informantene ut til å kjenne seg igjen i. Den manglende tilfredsstillelsen fører til at Tinder-brukere stadig trekkes tilbake til appen i håp om at gresset er enda grønnere bak neste sveip, noe som gjør det vanskelig å kvitte seg med den. På samme tid som frihet etterstrebes, melder også ønske om trygghet seg. Det kompliserer relasjonsdanningen.

For å få et enda klarere bilde av hvordan Tinder brukes, erfares og fortolkes, og hvordan det gamle og moderne i dating samhandler, er det nødvendig med flere nyanserte studier som går kvalitativt til verks og undersøker samspillet mellom individ, kultur og teknologi. Vi har enda et stykke igjen å gå før vi kan trekke allmenne slutninger om Tinders virkninger. I interaktive systemer spiller mennesker stor rolle, noe som medfører at utfallet blir usikkert. Denne studien tar kun utgangspunkt i 14 informanter, noe som fører til at resultatene dermed ikke nødvendigvis vil korrespondere dersom man gjentar forskningsprosjektet i andre settinger.

Denne studien forsøker å belyse hvordan brukere i ulike aldersgrupper bruker, erfarer og fortolker Tinder som en arena for relasjonsdannelse og selvrepresentasjon. Selv om noen av informantene deler lignende utgangspunkt og livssituasjoner har de alle ulike forhold til datingtjenesten og opplevelser å dele. Totalt sett mener jeg at de gir et bilde av appens betydning. De viser hva tjenesten har å si for dem som enkeltpersoner, samtidig som de gir

inntrykk av virkningene sett i en større samfunnsmessig sammenheng. Likevel er det ønskelig at fremtidig forskning undersøker et større mangfold som gir flere en stemme i Tinder-forskningen. Dagens forskning fokuserer overveiende på unge Tinder-brukere ettersom de er tjenestens dominerende brukergruppe. For å nyansere dette vil det være nødvendig å undersøke hvordan samfunnsminoriteter med utgangspunkt i forskjeller i seksuell legning, etnisitet og religion bruker Tinder.

I tillegg har forskningen til nå hovedsakelig fokusert på hva som skjer innad i appen. Krysningen mellom den digitale og fysiske sfæren viser seg å være særlig gjeldende i denne studien, og trenger derfor å undersøkes grundigere. I denne sammenhengen vil det være informativt å undersøke ytterligere hvordan kommunikasjonen utvikler seg digitalt og overføres til den fysiske virkeligheten.

Litteraturliste

- Aalen, I. (2015) *Sosiale medier*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Barraket, J. og Henry-Waring, S, M. (2008) Getting it on(line) Sociological perspectives on e-dating, *Journal of sociology*, 2008, Vol. 44(2), s. 149–165.
- Bauman, Z. (2003) *Liquid love: on the frailty of human bonds*. Cambridge: Polity Press.
- Baym, K, N. (2015) *Personal connections in the digital age*. Cambridge: Polity Press.
- Braseth, R. (2015) *Å sveipe til venstre eller høyre – Geososial nettdating og brukeroppleving blant unge voksne på Tinder*. Masteravhandling. Bergen: Universitetet i Bergen.
- Charters, E. (2003) An Introduction to Think-aloud Methods, i: *The Use of Think-aloud Methods in Qualitative Research (vol. 12)*. 2. utgave. Toronto: Brock Education.
- Couch, D., Liamputtong, P. og Pitts, M. (2012) What are the real and perceived risks and dangers of online dating? Perspectives from online datert, *Health, Risk & Society*, Vol. 14, s. 679–714.
- Dai, M. (2021) Examine the associations between smartphone hookup application uses and sexual health and relationships outcomes among college students. *Journal of American College Health*, s. 1–8.
- Daldorff, L. og Gran, S. (2021). Tinder ødelegger dagens kjærlighetsliv, med Sissel Gran. [Podcast] Stengt bar med en gjest. Tilgjengelig fra: Tinder ødelegger dagens kjærlighetsliv, med Sissel Gran <https://www.youtube.com/watch?v=Vy56MI24JEc> (Hentet: 10.05.2021).
- Deterding, S., O'Hara, K., Dixon, D., Sicart, M. og Nacke, L. (2011) Gamification: Using Game Design Elements in Non-Gaming Contexts. Tilgjengelig fra: <https://dl.acm.org/doi/pdf/10.1145/1979742.1979575> (Hentet: 06. Mai 2021).
- Duguay, S. (2017) Dressing up Cinderella: interrogating authenticity claims on the mobile dating app Tinder, *Information, Communication & Society*, Vol. 20(3), s. 351–367.
- Ellison, N., Heino, R. og Gibbs, J. (2006) Managing Impressions Online: Self-Presentation Processes in the Online Dating Environment, *Journal of Computer-Mediated Communication*, 2006, Vol.11, s. 415–441.

- Ericsson, K.A. og Simon, H.A. (1980) Verbal Reports as Data, i *Psychological Review* (vol. 87). 3. utgave. Pittsburgh: American Psychological Association.
- Gentikow, B. (2005) *Hvordan utforsker man medieerfaringer?: kvalitativ metode*. Kristiansand: IJ-forl.
- Giddens, A. (1991) *Modernity and Self-Identity: Self and Society in the Late Modern Age*. Cambridge: Polity Press.
- Giddens, A. (1992) *The Transformation of Intimacy: Sexuality, Love & Eroticism in Modern Societies*. Cambridge: Polity Press.
- Giddens, A. (2008). *Modernity and self-identity: self and society in the late modern age*. Cambridge, England Polity
- Goffman, E (1971) *The presentation of self in everyday life*. Harmondsworth: Penguin Books.
- Hall, A, J., Park, N., Song, H. og Cody, J. M (2010) Strategic misrepresentation in online dating: The effects of gender, self-monitoring, and personality traits, *Journal of Social and Personal Relationships*, Vol. 27(1), s. 117-135.
- Hobbs, M., Owen, S. og Gerber, L. (2016) Liquid love? Dating apps, sex, relationships and the digital transformation of intimacy, *Journal of Sociology*, 2017, Vol. 53(2), s. 271–284.
- Illouz, E. (2007) *Cold Intimacies: The Making of Emotional Capitalism*. Cambridge: Polity press.
- Kaplan, M, A. og Haenlein, M. (2010) Users of the world, unite! The challenges and opportunities of social Media. *Business Horizons*, 53(1), 59-68.
- Kvale, S. og Brinkmann, S. (2015) *Det kvalitative forskningsintervju*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Leary, M. R. (1995). *Self-presentation: Impression management and interpersonal behavior*. Brown & Benchmark Publishers.
- Liberman, A. og Schroeder, J. (2019) Two social lives: How differences between online and offline interaction influence social outcomes, *Current Opinion in Psychology*, Vol. 31, s. 16–21.
- Lutz, C., & Ranzini, G. (2017) Where dating meets data: Investigating Social and Institutional Privacy Concerns on Tinder. *Social Media+ Society*, Vol. 3(1), s. 1–12.

- Mead, H. G. (1934) *Mind, self and society: from the standpoint of a social behaviorist*. Chicago: University of Chicago Press.
- Orosz, G., Tóth-Király, I., Bothe, B. og Melher, D. (2016) Too many swipes for today: The development of the Problematic Tinder Use Scale (PTUS), *I Journal of Behavioral Addictions*, Vol. 5(3), s. 518–523.
- Otnes, H. (2007). «Er nettsamtaler samtaler?» En kommunikasjonsteoretisk drøfting av fenomenet chat. I H.M. Iversen, H. Otnes, V. Balakrishnan, & N. Iivari (Red.), *HUMAN IT* (s. 30–54). Borås: University of Borås.
- Radil, C. og Larsen, S, T. (2009) Internetdating – et angreb på kærlighedens traditionelle former. Tilgjengelig fra: <http://www.xn--krlighedshistorier-oub.dk/assets/Tekster/Radil&Schultz.pdf> (Hentet: 09.02.2021).
- Ranzini, G. og Lutz, C. (2016) Love at first swipe? Explaining Tinder self-presentation and motives, *Mobile Media & Communication*, Vol. 5(1), s. 80-101.
- Reich, M, S. (2017) Connecting Offline Social Competence to Online Peer Interactions, *Psychology of Popular Media Culture*, Vol. 6, No. 4, s. 291-310.
- Rocha, P. (2018) *Gamification of love: a case study of Tinder in Oslo*. Masteravhandling. Oslo: Universitetet i Oslo.
- Rogge, D, R., Crasta, D. og Legate, N. (2018) Is Tinder-Grindr Use Risky? Distingusihing Venues from Individuals' Behavior as Unique Predictors of Sexual Risk. *Archives of Sexual Behavior*, 2020, Vol. 49, s. 1263–1277.
- Sakariassen, H. (2016) *I nettdatingens alder: en studie av digitale forutsetninger og syn på nettdating på tvers av det digitale skillet*. Masteravhandling. Bergen: Universitetet I Bergen.
- Sawyer, N, A., Smith, R, E. og Benotsch, G, E. (2017) Dating Application Use and Sexual Risk Behavior Among Young Adults, *Sex Res Soc Policy*, Vol. 15, s. 183–191.
- Schlenker, R, B. og Pontari, A, B. (2000) The strategic control of information: Impression management and self-presentation in daily life, i Tesser, A., Felson, R. B., & Suls, J. M.(red.) *Psychological perspectives on self and identity*. Washington: American Psychological Association, s. 199–232.

- Schröder, K., Drotner, K., Kline, S., Murray, C. (2003) *Researching Audiences*. New York: Oxford University Press.
- Schwartz, P. og Velotta, N. (2018) Online dating: Changing Intimacy One Swipe at a time?, i Van Hook, J., McHale, S. og King, V. (red.) *Families and Technology*. Cham: Springer International Publishing : Imprint: Springer, s. 57–84.
- Seliger, H.W. og Shohamy, E. (1989) *Second Language Research Methods*. New York: Oxford University Press.
- Skauge, S, K, M. (2019) *Humble Bumble Using gamification as a motivator to create environmentally friendly habits*. Masteravhandling. Bergen: Universitetet i Bergen.
- Skog, B. (2012). Hjerte og smerte på sms. Hentet fra: <http://forskning.no/content/hjerte-og-smerte-pa-sms>.
- Someren, M., Barnard, Y., Sandberg, J. (1994) *The Think Aloud Method: A practical guide to modelling cognitive processes*. London: Academic Press.
- Spilde, C. A. (2019) *Tinder: Flørt eller forbruk? Selvpresentasjon og «affordances» i den digitale datingens æra*. Masteravhandling. Oslo: Universitetet I Oslo.
- Strauss, A., & Corbin, J. (1994). *Grounded theory methodology: An overview*. In N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *Handbook of qualitative research* (p. 273–285). Sage Publications, Inc.
- Sumter, R, S. Vandenbosch, L. og Ligtenberg, L. (2016) Love me Tinder: Untangling emerging adults' motivations for using the dating application Tinder. *Telematics and Informatics*, 34, s. 67–78.
- Tellis, W. (1997) *Application of a Case Study Methodology by Winston Tellis, The Qualitative Report* (Volume 3, number 3, september, 1997).
- Timmermans, E., & De Caluwé, E. (2017) Development and validation of the Tinder Motives Scale (TMS). *Computers in Human Behavior*, 70, s. 341–350.
- Tinder i gamledager (2021) *Velformede piker som søker påbegynt bart, nå har dere sjansen!* [Instagram]. Tilgjengelig fra: <https://www.instagram.com/p/CNUgZZipnbn/> (Hentet: 03.05. 2021).

- Toma, L. C., Hancock, T. J. og Ellison, B. N. (2008) Separating Fact From Fiction: An Examination of Deceptive Self-Presentation in Online Dating Profiles, *Personality and social psychology bulletin*, Vol. 34 No.8, s. 1023-1036.
- Turner, K. E. (2012) *About me: A narrative analysis of self-representation in women's online dating profiles*. Masteravhandling. Canada: University of Guelph.
- Tønset, S. T., Odden, K. F., Fehn, A. og Reime, I. (2021) Bare et sveip til, *NRK*, 02.05.2021. Tilgjengelig fra: https://www.nrk.no/bare-ett-sveip-til-1.15461657?fbclid=IwAR2f-ZihIhItIx0U01nPkSwAHMCy6nsolFUnz_iQogn9QMkCKIE6zvfOaQ4#intro-authors--expand (Hentet: 14.05.2021).
- Van Dijk, J. (2013) *The culture of connectivity – a critical history of social media*. Usa: Oxford University Press.
- Vervellogic (2021) *Tinder Usage Statistics and Revenue (2021)*. Tilgjengelig fra: <https://www.vervelogic.com/blog/tinder-usage-statistics-and-revenue/> (Hentet: 30.05.2021).
- Ward, J. (2017) What are you doing on Tinder? Impression management on a matchmaking mobile app. *Information, Communication & Society*, Vol. 20, No.11, s. 1644–1659.
- Whitty, T. M. (2007) Revealing the real me, searching for the actual you: Presentations of self on an internet dating site, *Computers in Human Behavior*, Vol 24 (2008), s. 1707-1723.

Vedlegg

Vedlegg 1, Informasjonsskriv

Forespørsel om deltagelse i forskningsprosjektet

«Kjærlighet ved første klikk – en kvalitativ studie av nettdatingtjenesten
Tinder»

Bakgrunn og formål

Formålet med denne studien er å studere hvordan nettdatingtjenesten Tinder brukes til å uttrykke identitet verbalt og visuelt. I løpet av de siste årene har det blitt mer og mer vanlig å bruke digitale datingapper. Temaet er forsket mye på internasjonalt, men i norsk sammenheng vet vi enda lite om hvordan brukerne opplever tjenesten. Denne studien ønsker derfor å se nærmere på hvordan et utvalg borgere i Norge erfarer appen.

Prosjektet er en del av en masterstudie ved institutt for informasjons- og medievitenskap ved Universitetet i Bergen.

Hvem blir bedt om å delta?

Brukere eller tidligere brukere av Tinder som er bosatt i Norge mellom 20 og 65 år.

Hva innebærer deltagelse for deg?

Deltagelse i studien innebærer et uformelt intervju med varighet på omtrent 1-2 timer. Hovedfokuset i samtalen vil dreie seg om selvrepresentasjon og kommunikasjon. Intervjuet vil blant annet handle om hvordan du har bygget opp din egen profil og hvordan du evaluerer andre sine profiler på Tinder. Det innebærer at du viser profilen din og hvordan du bruker appen. For å få innblikk i hvordan man kommuniserer på Tinder ønsker jeg også å se nærmere på en samtale du opplevde som god og dårlig under intervjuet.

Hva skjer med informasjonen om deg?

Alle personopplysningene du oppgir blir konfidensielt behandlet. Intervjuet vil bli tatt opp på lydopptak slik at det kan transkriberes (skrives ut) og brukes i analysearbeidet. Så snart studien er avsluttet slettes lydopptaket. Det transkriberte intervjuet og lydopptaket

oppbevares separat og det er kun undertegnede som har tilgang. Alle opplysninger vil benyttes på en slik måte at enkeltpersoner ikke kan gjenkjennes i publikasjoner. Referanser til deltagere vil videre gjøres ved bruk av fiktive navn. Prosjektet avsluttes etter planen 01.06.2021.

Frivillig deltakelse

Det er frivillig å delta i studien, og du kan når som helst trekke ditt samtykke uten å oppgi grunn. Dersom du trekker deg vil alle opplysninger om deg anonymiseres.

Hvis du har du noen spørsmål kan du kontakte:

Line Magde Lunde Hatleskog, studieansvarlig (mail: cuz006@uib.no / tlf: 91788658)

Synnøve Skarsbø Lindtner, studieveileder (mail: synnove.lindtner@uib.no/ tlf: 55584108)

Studien er meldt til Personvernombudet for forskning, NSD- Norsk senter for forskningsdata AS.

Samtykke til deltagelse i studien

Jeg har mottatt informasjon om studien, og ønsker å delta

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

INTERVJUGUIDE

Problemstilling: Hvilken type kommunikasjon legger datingappen Tinder til rette for, og hvordan brukes den for å uttrykke identitet verbalt og visuelt?

DEL 1: RAMMESETTING

Løs prat

Informasjon om prosjektet, taushetsplikt, anonymisering, lydopptak. Tilby noe å drikke. Har informanten noen spørsmål?

Praktiske innledende spørsmål:

1. Hvem er du? Livssituasjon?
2. Hvor hørte du om Tinder første gangen?
3. Hvor lenge har du hatt appen?

DEL 2: BRUK, MOTIVASJON OG SOSIAL SAMMENHENG

1. **Bruker du andre datingapper?**
Hva fikk deg til å velge Tinder?
2. **Hva bruker du Tinder til?**
Dating, vennskap, sex, underholdning, andre ting? varierer det?
3. **Hvor ofte bruker du appen?**
Når på dagen?
4. **Hva synes du er fordelen med å bruke Tinder?**
Finnes det noen ulemper?
5. **Har du noen gang slettet appen?**
6. **Bruker vennene dine Tinder?**
Swiper dere sammen? Har du noen gang latt noen andre swipe/chatte for deg?
7. **Har du noen gang oppfordret venner som ikke har Tinder til å få det?**
Hvorfor?
8. **Kjenner du noen som har funnet kjærligheten der?**
9. **Hva tenker du hvis du plutselig får opp en du kjenner?**
Har du matchet med noen du kjenner fra før?

DEL 3: FOKUSERING OG OBSERVASJON

Selvrepresentasjon

- 1. Vise profilen. Hvordan er profilen din bygd opp?**
Hvor mye tid har gått med til å utforme den? Har du endret på den? **Bilder** (selfie, rekkefølge, kameravinkling, sosial sammenheng, reise. Er noen av bildene tatt spesifikt for å brukes på Tinder? **tekst, emojier, Spotify, Instagram, jobb, interesser, bio**. Var noen ting vanskeligere å velge enn andre?)
- 2. Hjelp/råd fra venner?**
- 3. Hva var det du ville uttrykke med profilen?**
- 4. Ligger inntrykket du skaper nært den "virkelige" deg?**
Er det noe du ikke forteller?
- 5. Hva vil du at andre skal tenke når de ser på profilen din?**
- 6. Hvordan skiller profilen din på Tinder seg fra andre sosiale medier du har konto på?**
- 7. Innstillinger i appen:**
Aldersspenn, geografisk spenn, kjønnspreferanser, matcher, betalt/gratis abonnement?

Evaluering av profiler

- 1. Hva er det første du ser etter når du swiper?**
- 2. Hvor raskt tar du en avgjørelse?**
Ser du på hele profilen?
- 3. Er det noen ganger du ombestemmer deg?**
Hvorfor?
- 4. Har du en type?**
spesifikke ting du liker eller absolutt ikke liker?
- 5. Oppfatter du disse profilene som "ekte"/troverdige/ naturlige?**
- 6. Hva type informasjon synes du bør være med i en profil?**
- 7. Hva tenker du om samspillet mellom bildene og teksten?**
- 8. Har du lagt merke til noen mønstre som går igjen på Tinder?**
Hva er typisk?

Verbal kommunikasjon

- 1. Starter du noen ganger samtalen?**
Hva pleier du å si? Er det ofte menn som starter?
- 2. Hva får du ut av å snakke med folk på Tinder?**
Hvordan forløper samtalene? Hvor lange er de?
- 3. Flytter samtalen seg videre til andre plattformer?**
- 4. Hva skal til for at det er spennende å snakke med noen?**
- 5. Hva tenker du om emojibruk, skrivefeil og bruk av dialekt?**
- 6. Hvor lenge bør man snakke før man møtes?**
- 7. Kan det oppstå kjemi digitalt?**
kommer man innpå folk?
- 8. Hvordan kommuniserer du på Tinder vs. virkeligheten?**
Skiller samtaleemnene seg? Er det typiske samtaleemner som går igjen? Kan man få en intern tone?
- 9. Er det noe forskjell på helger og ukedager?**
- 10. Hvordan har det vært under korona?**
- 11. Har du noen gang møtt noen i virkeligheten?**
Hvordan var tonen da?
- 12. Hvor mange kommuniserer du med samtidig?**
- 13. Hvem tar oftest initiativ til å møtes?**
Hvordan skjer det?
- 14. Hvorfor/hvordan avsluttes samtaler?**
- 15. Kan du vise et eksempel på en god og en dårlig samtale?**

Tilleggsspørsmål

1. Hva tror du Tinder har å si for datingkulturen i Norge?
2. Hvorfor tror du akkurat Tinder er så populært?
3. Treffer du helst de som er mest mulig lik deg selv? Eller gjør Tinder det lettere å utvide horisonten?
4. Hva tenker du om superlikes?
5. Hva synes du om at man kan se hvor langt unna den andre parten er? Gps-funksjonen?
6. Tror du Tinder gjør det lettere å finne kjærligheten? Eller er det som media ofte spår: romantikkens død?
7. Hva skal til for at du møter noen i virkeligheten?

DEL 4: AVRUNDING

Er det noe du ønsker å legge til? Noen spørsmål?

Vedlegg 3, Informantoversikt

Pseudonym	Demografisk informasjon	Bruk	Tilleggsinformasjon
Sandra	Alder: 22 Yrke: Student	Aktiv på Tinder Abonnement: Nei Ser etter: Menn/kvinner	Har benyttet Tinder av og på siden 2018 Ble sammen med ekskjæresten etter at de matchet på Tinder
Markus	Alder: 22 Yrke: Fulltidsjobb	Aktiv på Tinder Abonnement: Har hatt det i en periode Ser etter: Kvinner	Har benyttet Tinder av og på siden videregående Bruker hovedsakelig Tinder til å date/kortvarige intime relasjoner
Stine	Alder: 23 Yrke: Student, deltidsjobb	Aktiv på Tinder Abonnement: Nei Ser etter: Menn	Har benyttet Tinder av og på siden 2015 Er på Tinder i mangel av bedre alternativer
Frøydis	Alder: 23 Yrke: Student, deltidsjobb	Aktiv på Tinder Abonnement: Nei Ser etter: Menn/kvinner	Har benyttet Tinder av og på siden 2020 Bruker hovedsakelig Tinder for underholdningens skyld og for å bedre selvbildet
Hanna	Alder: 24 Yrke: Student, deltidsjobb	Aktiv på Tinder Abonnement: Nei Ser etter: Menn/kvinner	Har benyttet Tinder av og på siden 2019 Bruker Tinder til alt utenom vennskap
Andreas	Alder: 24 Yrke: Studiepermisjon, deltidsjobb	Ikke aktiv på Tinder Abonnement: Hadde det i en periode Så etter: kvinner	Benyttet Tinder i noen måneder Ble sammen med en kollega etter å ha matchet på Tinder

Vetle	Alder: 26 Yrke: Frilanser	Ikke aktiv på Tinder Abonnement: Nei Så etter: Kvinner	Benyttet Tinder under en periode i studietiden Syntes de emosjonelle kostnadene ble for store og fortsatte jakten på kjærligheten offline
Åse	Alder: 26 Yrke: Arbeidsledig	Aktiv på Tinder Abonnement: Nei Ser etter: Menn/kvinner	Har benyttet Tinder av og på siden 2017 Bruker Tinder i jakten på kjærligheten
Kalle	Alder: 27 Yrke: Deltidsjobb	Aktiv på Tinder Abonnement: Nei Ser etter: Menn/kvinner	Har benyttet Tinder av og på siden 2015 Er på Tinder i mangel av bedre alternativer
Anette	Alder: 29 Yrke: Fulltidsjobb	Ikke aktiv på Tinder Abonnement: Nei Ser etter: Menn	Har benyttet Tinder av og på siden 2013 Slettet nylig appen og begynte å date en Tinder-match
Rebekka	Alder: 34 Yrke: Fulltidsjobb	Aktiv på Tinder Abonnement: Nei Ser etter: Menn/kvinner	Har benyttet Tinder av og på siden 2015 Leter etter vennskap og kjærlighet. Har hatt et tre år langt forhold med en Tinder-match
Thomas	Alder: 36 Yrke: Fulltidsjobb	Aktiv på Tinder Abonnement: Nei Ser etter: kvinner	Har benyttet Tinder av og på siden 2015 Har vært gift med en Tinder-match
Kjersti	Alder: 49 Yrke: Fulltidsjobb	Aktiv på Tinder Abonnement: Nei Ser etter: Menn	Har benyttet Tinder av og på siden 2018

			Har et uforpliktet forhold med en Tinder-match
Louise	Alder: 56 Yrke: Fulltidsjobb	Aktiv på Tinder Abonnement: Ja Ser etter: Menn	Har benyttet Tinder det siste halvåret Leter etter kjærligheten. Kom nylig ut av et 16 år langt forhold som startet gjennom en datingside. Har opplevd tre svindelforsøk.